

DEVRİMCİ emek

FABRİKALAR, TARLALAR, SİYASİ İKTİDAR HERŞEY EMEĞİN OLACAK

ULUSAL SORUNDA DA SİNTEZSEL ÇÖZÜM

Sahibi:

Emek Yayıncılık Adına
Hüseyin DURMAZ

Yazı İşleri Müdürü:
Hüseyin DURMAZ

Abone Koşulları :

Yurtiçi Abone : 1 Yıllık 35.000 TL.
Yurtdışı Abone : 1 Yıllık 120 DM.

Hesap No:

İş Bankası Aksaray Şubesi /İST.
Yılmaz EKŞİ 963695 Hesap

Adres:

Graba Hüseyinağa Mah. Nalinci
Fevzi Sokak Emek İş Hanı No: 39
Kat: 2 Fatih / İSTANBUL

Ofset Hazırlık:

S.T. Ajans

Baskı:

Aydınlar Matbaası

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sunu	1
Kürdistan Sorunu ve İşçi Sınıfı	2
Nevraz	14
Mücadele Masa Başında Değil Sokakta Kazanılır	20
İşçi - Sendika	22
91 1 Mayıs'ı Yeni Bir Anlayış Getirdi	28
"Terörle Mücadele Yasası"	30
Kamu Çalışanları	32
Kadın	38
Öğrenci Gençlik	40
Mücadele Tarihi	42
Haber - Mektup	43
Darağacına Giden Üç Komünist	56

Sunu

Dördüncü sayımızı, işçi sınıfının sermayeye karşı birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'a çok yaklaştığımız günlerde çıkarıyoruz.

1 Mayıs, her yıl olduğu gibi, bu yılda ilkin devrimci proletarya ile burjuvazi arasında, sonra devrimci siyasi akımlar ile reformist akımlar arasında bir mücadele ve ayrışma sürecine dönüştü. Burjuvazi, işçi sınıfının mücadele azmini, potansiyelini ortadan kaldıramayacağını hesaplayarak en azından etkisiz kalmanın çarelerini arıyor. Geçtiğimiz yıllarda denediği taktiğin biçimi değişmekle birlikte özü değişmiyor! İşçi sınıfıyla kendisi arasındaki kavga'nın sembolü olmuş; bir prestij ve sınıf onuru haline gelmiş olan 1 Mayıs Alanı'ndaki kutlamayı engellemek ve 1 Mayıs'ı bir mücadele günü olmaktan çıkarmak.

Bu amaçla, tekelci burjuvazinin işçi sınıfı içindeki dolaysız uzantısı Türk-İş merkezi bu surati haktan gözükme hem de efendilerine hizmette kusur etmemek için işçileri fabrikalara kapatmanın çarelerini arıyor.

Türk-İş'in bu arayışı reformist kamp içinde yankı buluyor. Burjuvaziye karşı "en az direnme çizgisi"ni izleyen ve bu çizgiyi işçiler arasında yayan reformistler tıpkı Türk-İş gibi, işçileri fabrikalara hapsetmenin teorilerini yapıyorlar. "Üretimden gelen gücü kullanma" demogojisi bu amaçla ve işçileri 1 Mayıs Alanı'ndan uzaklaştırmak için yapıyor. Sanki, işçiler doğrudan 1 Mayıs Alanı'na çağırırlarsa "üretimden gelen güç" kullanılmış olmayacak, işçiler 1 Mayıs Alanı'na gelirlerse üretim durmayacak...

Devrimci proletarya bu yılda "1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanı'nda" sloganıyla yürüyecek. "1 Mayıs Alanı" mevzisini terk etmeyecek. Böylece, 1 Mayıs, reformistlerle devrimci güçler; sınıf onurlarını burjuvaziye çiğnetenlerle bu onur için kavga etmeyi temel alanlar arasında bir ayrışma sürecine dönüşmüş oluyor.

Öte yandan, "faşizmin çözülmesi", demokratikleşme, 141. 142'nin kaldırılması beklentisiyle burjuvaziye ve Özal'a yağcılıkla yarış eden reformist kesim "Terörle Mücadele Yasası'yla karşılaştı. Bu yasa, faşist terörü resmileştirmenin yanında basına da büyük kısıtlamalar getiriyor. Üç-yüzmilyona varan para cezaları, derginin sabihinide kapsayacak şekilde genişletilen hapis cezaları ve yazıları yorumlamada savcılara tanınan sınırsız yetki devrimci-sosyalist basın başında sallanan demoklasin kılıcı oldu. Bu yasaya karşı toplu direniş, kazanılan mevzilerin terk edilmemesi, devrimci-sosyalist basın açısından yaşamsal önemdedir. Bunun için, birlikte mücadelenin esas ve yöntemlerinin hemen bulunması gerektiğine inanıyoruz.

Irak Kürdistan'ında bir dram yaşanıyor. Kürt halkı, bir kez daha milliyetçi-işbirlikçi önderlik tarafından aldatıldı. Bu aldatılmanın faturasını yoksul Kürt halkı çekiyor. Yaşanan dram derslerle dolu. Bu derslerin başında emperyalizme, bölge gericiliğine ve milliyetçi önderliğe güven olmayacağı; bunlara dayanarak kurtuluşun gerçekleşmeyeceği gerçeği geliyor.

Bu dramın yaşanmasında emperyalizm ve bölge gericiliğinin rolü biliniyor. Bunlar tamam da ya Stokholm Konferansı'nda Özal! atığı adını "yetersiz ama yine de olumlu" karşılayan küçük-burjuva milliyetçi Kürt örgütlerinin sorumluluğu... Kendilerini ve Kürt halkını aldatan bu milliyetçi akımlar yaptıklarının hesabını verecekler mi? Göreceğiz...

Ulusalçılık dalgasına kapılıp gidenler, ulusal sorunda da tek doğru çözümün Leninist çizgide olduğunu yakında göreceklerdir.

Tüm bu gelişmeler Leninizmi, Leninist çizgiyi yaşamın her alanında egemen kılmayı daha da kaçınılmaz ve acil hale getiriyor. Yayın faaliyetimize bu bilinç ve sorumlulukla sarılıyor, bunun heyecanı ve onuru bize güç veriyor...

KÜRDİSTAN SORUNU VE İŞÇİ SINIFI

Irak Kürdistanı'ndaki (Güney Kürdistan) ayaklanma ile birlikte, Kürt ulusal sorunu, her tür sınıfsal çatışma ve mücadelenin üstünü örterek geçici olarak öne geçti. Ulusal temeldeki bir mücadelenin öne çıkmasının yarattığı toz duman içinde, ulusal soruna proleter bakış açısı kaybolmaya başladı. Her nedense sosyalistler de ulusal mücadele yanlısı kesilmeye başladılar. Proletaryanın devrimci sınıf açısı, burjuva ulusal bakış açısına feda ediliyor. Herkes kendini kopan sele kaptırdı, sürükleniyor.

Tüm toplumsal sorunlarda olduğu gibi ezilen ulusların ulusal sorununda da ilkesiz bir biçimde sele kapılıp sürüklenmemek ve ordan oraya atılmamak için bu konuda proleter bakış açısına yani Marksist-Leninist bakış açısına sahip olmak gerekiyor. Kürdistan sorununa somut durumun somut çözümlemesini yaparak yaklaşmak gerekir. Toplumsal olayları yalnızca genel bir tarihsel çerçeve içinde değil, somut bir durumdan kalkarak çözümlemek Marksist bir yöntemdir. Hem Marks ve hem de Lenin, ulusal sorunu yalnızca genel bir tarihsel temelde değil, somut durumdan yola çıkarak ve esas olarak sınıf temelinde ele alarak açıkladılar, tutum ortaya koydular. Bizde, bu Marksist yöntemden hareketle ulusal sorun ve Kürdistan sorunu üzerine görüşlerimizi açıklayacağız.

1- Kapitalizmin en yüksek aşaması olan emperyalizm ve emperyalizmin ekonomik özünü tekeller anlaşılmalıdır, günümüzde savaşları, politikayı ve ulusal sorunu anlamak mümkün değildir. Leninist emperyalizm teorisi, ulusal sorunu doğru bir biçimde anlamak ve açıklamak için temel alınmalıdır.

Emperyalist-kapitalist dünya sistemi, bir taraftan ezen ve egemen, diğer taraftan ezilen ve kölelik altında bulunan ülke ve uluslar olarak ikiye bölünmüştür. Bu bölünme ve farklılık gözönünde kesinlikle bulundurulmadan ulusal

sorun doğru bir biçimde belirlenemez. Lenin ve Komünist Enternasyonal'in yaptığı ayırım bugün de geçerlidir. Egemen, ezen ve tüm haklardan yararlanan uluslarla, boyunduruk altında, ezilen, horlanan ve hiçbir haktan yararlanmayan bağımlı uluslar arasında kesin bir ayırım yapılmalıdır. Bu ayırım şu noktaya kadar vardi-rilmelidir: Ezilen, sömürülen ve baskı altında bulunan işçi ve emekçilerin çıkarları, burjuvazinin çıkarı demek olan ulusal çıkar denen egemen sınıfın çıkarlarından ayrı tutulmalı. Bunun diğer bir anlamı da şudur: Ulusal-devrimci hareketlerin olduğu ülkelerde, işçi sınıfı ve diğer sömürülen emekçilerin kesinlikle ulusal-burjuvalardan ayrı örgütlenmesidir.

Kapitalist ülkelerin (1) emperyalist ülkelere mali, ekonomik, askeri, politik ve kültürel olarak bağımlı olduğu bir dünyada, ezilen ulus denen ulusların burjuvaları, dünyanın egemenlerine doğru yanaşmış ve işbirliğine yönelmişlerdir. Ezilen ülkelerin burjuvaları, emperyalizmle işbirliğine girerek, ulusal niteliklerini yitirmişlerdir. Ezilen, bağımlı, köle uluslarda, kapitalizmin dünya çapında derinleşmesi ve yaygınlaşmasının bir sonucu olarak proletarya ve sömürülen emekçi kitlelerle, sömürü burjuvalar arasında yalnızca bir ayırım değil, aynı zamanda bir sınıfsal kavgaya ortaya çıkmıştır.

Böylece, egemen kapitalist uluslar tarafından, egemenlik altında tutulan, ezilen, bağımlı ve eşit haklardan yararlanmayan ezilen kapitalist uluslarda, esasında çıkarları ve hedefleri birbirinden farklı iki ulus vardır: Bir taraftan, işbirlikçi, sömürücü ve işçi ve emekçi kitleleri baskı altında tutan burjuvalar ulusunu ile, diğer taraftan sömürülen, baskı altında tutulan, ezilen ve imtiyazlardan yoksun işçi sınıfı ve diğer emekçilerin oluşturduğu ezilenler ulusunu. Lenin, kapitalist ülkelerde çıkarları birbirinden tamamen farklı iki ulus olduğunu defalarca belirtmiştir.

Kapitalizm, bugünkü emperyalizm aşama-

sına ulaşmadan önce, burjuvazinin henüz devrimci olduğu zamanlarda, burjuvazinin tüm halkın adına davrandığı zamanlarda yani devrimci yükseliş halinde bir sınıf olduğu zamanlarda, tüm ezilenlerin sorunlarının çözümünü olduğu gibi ulusal sorunun çözümünü de üstüne almıştı. Batı Avrupa'nın birçok ülkesinde görüldüğü gibi, burjuvazi ulusal sorunu başarılı bir biçimde çözmüştür. Ancak, daha sonra yani burjuva yükseliş çağına bittiği ve proletaryanın sınıf mücadelesinin burjuva sınıf egemenliğini tehdit ettiği zamanda ise, ezilen ulusların ulusal sorununu çözümsüz bırakmıştır. Bir zamanlar burjuvazinin devrimlerine bağlı olarak çözümlenen ulusal sorun, artık yerini proletaryanın toplumsal devrimlerine bağlı olarak çözümlenmeye bıraktı. Emperyalizm koşullarında bunun dışında bir çözüm yoktur.

Bu anlamda, ezilen, sömürülen ve baskı altında tutulan tüm ezilen kitlelerin kurtuluşunu üzerine alan işçi sınıfı, ezilen ulusların ulusal sorununu çözmeye işini de üstüne almıştır. Ancak, proletarya ulusal hareketleri her koşulda desteklemez. Ezilen ulusların kendi kaderlerini kendilerinin belirleme hakkını koşullu olarak destekler ya da yürütür. Proletaryanın koşulu: 1- Ezilen ulusların ulusal hareketlerinin emperyalizme karşı yönelmesi yani "ulusal-devrimci" bir hareket olması; 2- Bu ulusal-devrimci hareketler içinde bulunan proletaryanın örgütlenmesi ve mücadelesinin kesinlikle engellenmemesi; 3- Ezilen ulusun kendi geleceğini kendisinin özgürce belirleme hakkının somut durumdaki çözümünün, proletaryanın o anki sınıfsal ve dünya proletaryasının sosyalist çıkarları ile uyumlu olması.

Proletarya, emperyalizmin elinde bir oyuncığa dönüşen, çeşitli emperyalist ülke ve tekel grubu arasındaki rekabete bağımlı olan, güdümlü, gerici hareketleri kesinlikle alkışlamaz ve desteklemez. Ezilen bir ulusun, ulusal hareketi eğer emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı yönelirse, ulusal-devrimci olur. Emperyalizmin, denetiminde gelişen ve karşı-devrimci burjuvazinin denetiminde gelişen hiçbir hareket "ilerici" ve "ulusal-devrimci" olamaz; Olsa olsa gerici, işbirlikçi hareketler olurlar.

İşçi sınıfı, ulusal sorun üzerine tutumunu

“ Ezilen, bağımlı, köle uluslarda, kapitalizmin dünya çapında derinleşmesi ve yaygınlaşmasının bir sonucu olarak proletarya ve sömürülen emekçi kitlelerle, sömürü burjuvalar arasında yalnızca bir ayırım değil, aynı zamanda bir sınıfsal kavgaya ortaya çıkmıştır. ”

genel soyut ilkelerden hareketle değil, somut ekonomik, toplumsal ve tarihsel durumdan hareketle belirler.

2- Tüm kapitalist dünyada egemen olan bir avuç emperyalist, zengin, sömürücü gelişmiş ülkelerle ve uluslarla, bu uluslar tarafından sömürülen baskı altında tutulan ezilen, bağımlı uluslar arasında (Asya, Afrika ve Latin Amerika'daki yüz milyonlarca insanın yaşadığı bağımlı, ezilen uluslar) arasında derin farklılık vardır. Bu farklılık, kapitalizm altında ortadan kalkmaz. Yüz milyonlarca bağımlı, ezilen, sömürülen ulusların BM üyesi olması ve çeşitli uluslararası politik platformlarda yer alması, ezilen uluslarla onları ezen uluslar arasında eşitlik olduğu anlamına gelmez. Bu, hem kapitalizmin eşitsiz gelişim yasasına aykırıdır ve hem de somut duruma terstir. Kapitalizm var olduğu sürece, ezen ve ezilen, sömürülen ve sömürülen, egemen olanla, bu egemenlik altında köleleştirilen uluslar ve sınıflar arasında eşitlik olmaz.

Öte yandan, kendisi emperyalizme bağımlı olmakla birlikte, aynı zamanda ezen, ve egemen ulus olan uluslar var. Bunların bazıları, Türk ulusu, Arap ulusu (Irak, Suriye) İran ulusu, İrçkı Güney Afrika yönetimi, Siyonist İsrail vs. Bu ülkelerin kendisi emperyalizme bağımlı olmakla birlikte, kendileri de aynı zamanda egemen, ezen ve sömürücü uluslardır. Sözü ettiğimiz farklılık bu uluslar için de geçerlidir. Bu ülkelerde de, egemen ezen, sömürücü uluslarla, egemenlik altında olan, ezilen, bağımlı, sömürülen baskı altında olan uluslar arasında derin bir farklılık var ve bu farklılık kapitalizm al-

ında ortadan kalkmaz. Bu ülkelerde, ezen ve ezilen uluslar arasında eşitlik olabileceğini (kapitalizm altında) söylemek, ezen ulusun şovenizm politikasına bağımlı olmak demektir. Eğer, ezilen ulusun sosyalistleri arasında, kapitalizm altında ezen ve ezilen ulus arasında eşitlik (ulusların, dillerin eşitliği ve tüm haklarda eşitlik) olabileceğini ileri sürerler olursa, onlar küçük burjuva ütopyacılar olurlar. Çünkü, hiçbir zaman kapitalizm altında böyle bir eşitliği göremeyeceklerdir.

3- Nasıl ki, kapitalist dünya sistemi içinde, emperyalist metropol ülkeleri ile Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın bağımlı, sömürülen ülkeleri arasında kesin bir ayırım gözetiyorsak, aynı zamanda, kendisi bağımlı olupta, egemen, ezen, sömürücü, baskıcı uluslarla, bunlar tarafından baskı altına alınan ezilen, sömürülen, bağımlı, kölelik altındaki uluslar arasında da kesin bir ayırım yapıyoruz. Burada durmuyoruz, ezilen, egemenlik altında olan, baskı altında tutulan ulusların, burjuvaları ile bu burjuvalar ve toprak sahipleri tarafından ezilen, sömürülen ve baskı altında tutulan işçi sınıfı ve diğer emekçi kitleler arasında kesin bir ayırım yapıyoruz. Ezilen ulusların burjuvalarının çıkarları ile, işçilerin ve emekçilerin çıkarları arasında kesin bir ayırım var. Burjuvazi ile proletarya arasında, bu uluslar ezilen ulus da olsa değişmez, antagonist bir çelişki var. Biz, proletaryanın temsilcileriyiz. Proletaryanın çıkarlarının, burjuvazinin çıkarı demek olan ulusal çıkarlara feda edilmesine kesin karşıyız. Şurası açıktır, biz, ezilen ulusların, ezen uluslara karşı olan ulusal-devrimci hareketlerini destekleriz ve bu mücadelenin başına geçme mücadelesi veri-

66 Proletaryanın koşulu: 1- Ezilen ulusların ulusal hareketlerinin emperyalizme karşı yönelmesi yani "ulusal-devrimci" bir hareket olması; 2- Bu ulusal-devrimci hareketler içinde bulunan proletaryanın örgütlenmesi ve mücadelesinin kesinlikle engellenmemesi; 3- Ezilen ulusun kendi geleceğini kendisinin özgürce belirleme hakkının somut durumdaki çözümünün, proletaryanın o anki sınıfsal ve dünya proletaryasının sosyalist çıkarları ile uyumlu olması. 99

riz. Ancak, biliyoruz ki, ulusların tam hak eşitliği ancak, kapitalizm ortadan kalktığı zaman mümkün olur. Bu da, kapitalizme karşı olan işçi sınıfının, ve diğer emekçi kitlelerinin birleşmesini gerektirir. Proletarya partisinin görevi Lenin'in sözleri ile söyleyecek olursak: "... Kendisini ilk ve fiili olarak, halkların ve ulusların değil, fakat her ulusun proletaryasının özgürce kaderini saptaması için çalışmak görevi ile yükümlenmiştir." Proletaryanın çıkarları ve yükümlülükleri ise, çok uluslu devletlerde tüm uluslardan proleterlerin politik, sendikal, kooperatif vb. en sıkı birliğini gerektirir. Ezilen ulusun proletaryası, kendi ulusunun burjuvazisi ile birlikte değil, tüm ulusların proleterleri ve ezilen sömürülen yoksul köylülerle birlikte davranmak için mücadele eder. Proletaryanın hedefi, kapitalizmi devirmek ve sosyalizme ulaşmaktır. Bunun için, kendi sınıfsal hedeflerini, burjuvazinin ulusal davasına feda etmez. Tersine, proletarya ulusal sorunu kendi sınıfsal hedeflerine bağlar ve tüm ezilen ulusal güçleri, kapitalizmi yıkmaya mücadelesi içinde birleştirir.

Emperyalizm, kapitalist üretim ilişkilerini tüm dünyaya derinlemesine yaygınlaştırdı. Bugün, kapitalist üretim biçimi hemen hemen, kapitalist dünya sistemi içinde bulunan tüm ülkelerde egemen durumdadır. Kapitalizmin egemen olduğu her yerde "ulusal bütünlük" bozulur. Yerini aynı ulusun, çıkarları birbiri ile uzlaşmaz olan sınıfların mücadelesi alır. Her iki sınıfta sınıfsal konumu ve çıkarları gereği, dünya çapında ilişkilere girer. Ezilen ulusun burjuvazisi, ezen ulusun burjuvazisi ile bütünleşir ve ulus ayırımı yapmaksızın tüm proleterleri sömürürken, proletarya da uluslararası proletarya hareketi, sosyalist ülkelerde ilişki içine girerek dünya kapitalizmine karşı mücadele eder. Ezilen, uluslarda proletarya ile burjuvazi ve toprak sahipleri arasında bir ulusal birlik önermek, burjuvazinin çıkarları lehine, proletaryanın çıkarlarına karşı davranmak demektir.

Ezilen ulusun burjuvalarının, kendi halkına ihanet ettiğinin örnekleri dünyada epey fazladır. Ezilen uluslarda, proletarya ve yoksul kitleler kendi burjuvalarına karşı, bir devrimci mücadeleye kalktıkları zaman, işte o anda, "ulusal" konumda olan burjuvazi kendisini ezen ulusdan yardım ister. Niçin, kendi işçi ve emek-

çilerinin eylemini bastırmak için, 1917'de Büyük Ekim Devrimi'nden sonra Sovyetler Birliği'nde iç-savaş koşullarında beyaz muhafızlar ve Rusya'nın genç cumhuriyetçilerinin burjuvaları ve toprak sahipleri, kendi proleterlerini ve onların birleşik sovyetik iktidarını devirmek için emperyalist ülkelerden (İngiltere, Fransa ve Almanya'dan, yardım istediklerini biliyoruz.

Sovyetler Birliği deneyi ve pek çok ülkenin deneyinin gösterdiği, her ülkede proletarya kendi burjuvalarına karşı mücadele ettiği zaman ve diğer ulusların proleterleri ile en sıkı birliği gerçekleştirdiği zaman aynı ve tek olan egemen sınıfı devirebilir ve ulusal sorunu köklü olarak çözebilir, ulusların tam hak eşitliğini gerçekleştirebilir. Bunun için, tüm uluslardan proleterlerin aynı ve tek düşmana karşı politik, sendikal ve diğer alanlarda en sıkı bir biçimde birleşmiş mücadelesini ve birleşik örgütlenmesini savunuyoruz.

4- Kapitalist dünya sistemi, 1917 Sosyalist Ekim Devrimi'nin başlattığı proletarya devrimleri çağı ile birlikte en zayıf halkasından koptu ve kapitalizmin dünya sistemi büyük bir darbe yedi. Bu tarihten itibaren, emperyalizm tarihsel inisiyatifi bir daha kazanmamak üzere yitirdi. 1945'ten sonra Doğu Avrupa'da ve sonra Çin'de ve daha da sonra Küba, Vietnam, Kore (Kuzey) gibi ülkelerin geçmesiyle sosyalizm bir sisteme dönüştü ve dünya iki sistem arasında bölündü. Yetmiş yıldır dünya çapında kapitalizm ile sosyalizm arasında kapışma sürüyor. Bugün sosyalist sistemin, sistem özelliğini yitirme ile karşı karşıya olması ve pek çok sosyalist ülkede sosyalizm kazanımlarının tahrip edilmesi, dünyanın bu iki sistem arasındaki bölünüşü gerçeğini değiştirmiyor.

Şimdiye kadar, gerçekleşen ulusal kurtuluş mücadeleleri, kesin olarak sosyalist ülkeler ve devrimci dünya proletaryası ile dayanışma ile zafere ulaşmıştır. Bugüne kadar bu dayanışma "silahlı yardım" düzeyinde sürdü.

Zafere ulaşan ulusal-devrimci kurtuluş hareketlerinin tümünde sosyalist ülkelerin ve uluslararası devrimci proletaryanın (sömürge politikası sürdüren emperyalist ülkelerin proleter hareketi hariç) desteği ile gerçekleşmiştir.

“ Proletarya partisinin görevi Lenin'in sözleri ile söyleyecek olursak: "... Kendisini ilk ve fiil olarak, halkların ve ulusların değil, fakat her ulusun proletaryasının özgürce kaderini saptaması için çalışmak görevi ile yükümlenmiştir.” ”

Kendi kaderlerini kendileri tayin etmek isteyen ve bunun için mücadele eden ezilen ülkelerin proletaryası ve kitleleri uluslararası sosyalist hareketle ve devrimci ülkelerle dayanışma içine girmeden devrim davasını zafere ulaştıramazlar. Hiç şüphesiz, tayin edici olan bir ülkenin işçileri, emekçilerinin ve halkının kendi mücadelesidir ancak, mücadele aynı zamanda kapitalist dünya sistemine karşı yöneleceği için, dünya çapında enternasyonal dayanışmanın zorunluluğu ortadadır. Dünyadaki, sosyalist ve devrimci hareketlerle en geniş ve sıkı dayanışma noktası kesinlikle gözönünde tutulmalıdır.

5- Şimdiye kadar, çok uluslu devletlerin olduğu ülkelerde (Rusya ve Çekoslovakya) ezilen ulusların kurtuluşu sosyalizme geçişle birlikte olmuştur. Burada, ulusal gelişkinin çözümü, sınıfsal gelişkinin çözümüne bağlı olarak gerçekleşmiştir. Rusya'da 1917 Şubat Burjuva Devrimi ile birlikte esasında bir burjuva istem olan ulusal kendi kaderini tayin hakkı çözümlenmemiş ve bu sorun 1917 Ekim Sosyalist Devrimi'nin yapılmasını beklemiştir. Rusya örneği her yerde tekrarlanmamıştır. Başka ülkelerde farklı çözümlerde ortaya çıkmıştır ancak, yalnızca Sovyetler'de ve Çekoslovakya'da bu sorun köklü olarak çözümlenmiştir. Diğer örneklere baktığımızda, Mısır, Suriye, Cezayir vb. buralarda ulusal bağımsızlık, emperyalizmin yeniden mali, ekonomik, askeri ilişkiler ağına düşülmesine yolaçmıştır. Bu uluslar, ulusal bağımsız-devletler gibi görünmelerine rağmen, emperyalist-kapitalist sistem içinde ezilen uluslar durumuna düşmüşlerdir. Prole-

tarya açısından yalnızca sorun ulusların politik tasarruf haklarını özgürce kendilerinin kullanması değil aynı zamanda, bu politik yönetimin yönelimi ve bir daha ezilen ulus durumuna düşmemek için kesin güvenceli yolun seçimi sorunudur. Ezilen uluslar, yalnız sosyalizm yolunu tutarlarsa, bir daha ezilen ulus durumuna düşmezler.

Emperyalizm altında, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ve bu hakkın gerçekleşme olanakları vardır ve pratikte ortaya çıkmıştır. Bu öyle bir elde ediş ki, kazanma ile kaybetme bir oluyor. Dünya kapitalist sistemi içinde, dünyanın bir avuç emperyalist metropol tarafından bölüşüldüğü bir dünyada emperyalist-kapitalist sistemin dışına taşmadan yani sosyalizme yönelmeden hiçbir ulus, kendini emperyalizmin yeni-sömürgecilik ilişkisine girmekten kurtamaz. Sonuç, yeniden bağımlı, egemenlik altında, ezilen ulus durumuna düşmek olacaktır.

Şu gerçeğin altını çizmek gerekir: Ezilen bir ulus, kendi üzerinde politik olarak tasarruf hakkını özgürce kullanmadan, sosyalizme yönelemez. Bu anlamda, ulusal kaderini tayin hakkı, sosyalizme yönelmek için mutlak olarak savunulmalıdır.

6- Başka ulusları ezen bir ulus özgür olmaz. Bu Marksist ilke, ulusal sorunun ele alınışında temel ilkemiz olacaktır. İktidara geçmiş bir proletarya Engels'in de belirttiği gibi kendi

zaferini kurmadan başka uluslara zorla mutluluk götürmez. Marks'ın ve Engels'in bu temel sosyalist yaklaşımlarını tüm devletlere uygulayabiliriz. Gene Lenin'in belirttiği gibi, sosyalist proletarya ve devleti bu konuda "kutsanmamıştır" o da hatalar yapabilir ve yapmıştır. Ulusal sorunda yanılmamak ve doğru yolda ilerlemek için Marks'ın temel ilkesine sadık kalınmalıdır. Sosyalist ülkelerde meydana gelen son olayları bu açıdan ele almak gerekir.

Sosyalist ülkelerde ve Sovyet ülkesinde son yıllarda bir dizi milliyetçilik temelinde olaylar ortaya çıktı. Milliyetçilik temelindeki ayaklanmalar hem Baltık ülkelerinde ve hem de Gürcistan, Ermenistan ve Azerbaycan gibi ülkelerde ortaya çıktı. Aynı milliyetçilik eğilimi en büyük nüfusa sahip olan Rusya Federasyonunda da kendini gösterdi. Ruslarda kendini gösteren eğilim büyük ulus milliyetçiliğidir. Diğerlerinde ise küçük ulus milliyetçiliğidir. Sovyetler Birliği'nin milliyetçi hareketlere karşı zor kullanımını destekliyoruz. Bunun yanında şunu da söylüyoruz. Ulusların özgürce bir arada kalmaları ve bağımsız devlet olarak ayrılmaları özgürce olmalıdır. Eşler arasındaki boşanma hakkı ilkesi, birlikte yaşayan uluslarda da olmalıdır. Birlikte belli bir süre gönüllü olarak ve tam hak eşitliğine dayanarak yaşayan uluslar gene(2) birbirinden ayrılabilirlerdir. Burada da mutlak olarak gözönünde bulundurulması gereken ilke, proletaryanın sosyalist çıkarları-

dir. Sovyetler Birliği'nde büyük ulus, milliyetçilik hareketleri ve küçük ulus milliyetçilik hareketleri birbirini karşılıklı olarak beslemiştir. Proletarya kesinlikle her tür milliyetçiliğe karşı mücadele etmelidir. Milliyetçilik, işçilerin ve barış içinde bir arada yaşayan halkların birliğini parçalar. Sonuçta sosyalizmi tehlikeye düşürür. Sosyalizmin korunması çabasını olumlu buluyoruz.

Sovyetler Birliği'nde büyük bir oyla desteklenen "birlik anlaşması" için ortaya konan yöntem, askerî zor yönteminden daha doğrudur. Referandum sonucunda, onca ayrılıkçı milliyetçi çabaya rağmen, cumhuriyetler tam eşitlik temelinde özgürce bir arada kalmaya karar verdiler. Bir kere daha ulusların tam hak eşitliği temelinde ve barış içinde birarada yaşamının ancak sosyalizm altında mümkün olduğu ortaya çıkmıştır. Şimdi sorun, cumhuriyetlerdeki milliyetçi eğilimlerin üstüne gitmek, halkların ortak, gönüllü seferberliğini başlatmaktır. Cumhuriyetçiler arasında, çatışma ve kimi olumsuzluklar olacaktır ve meydana gelen düşmanlıklar bir çırpıda giderilemez, fakat uluslar bir arada barış içinde yaşamak gerektiğine yeniden karar verdiler.

Bu, bundan sonraki gelişme için temel bir noktadır. Yeni koşullarda, yeni temellerde birlikte kalmak için yapılan REFERANDUM, uluslararası ilişkilerin çözümünde Sovyet Cumhuriyetleri'nin, Sovyet halkının insanlığa ve sosyalizme bir KATKISIDIR.

Referandumun bir diğer anlamı, proletaryanın diğer uluslara mutluluğu zor yoluyla değil, gönüllü olarak karar verme yoluyla götüreceğinin anlaşılması olmuştur. Başka ulusları ezen bir ulus özgür kalamaz.

7- Kürdistan sorununu, ve bu sorun karşısında işçi sınıfının tutumunun ne olması gerektiğini yukardaki temel görüşler ışığında ve somut olarak ele alarak irdeleneceğiz.

8- Kürdistan bölgesindeki 4 devlet olan Türkiye, Irak, İran ve Suriye tarafından parçalanarak kendi topraklarına dahil edilerek ilhak edilmiştir. Kürt ulusu da bu dört devlet tarafından zorla, kendi iradesi dışında bölünmüş ve ezilen ulus durumuna getirilmiştir.

Bölgedeki burjuva devletlerinin Kürt ulusunun ve hakların iradesi dışında belirlemiş oldukları bugünkü devlet sınırlarını "meşru" saymanın olanağı yoktur. Proletarya, halkların iradesine rağmen, zor yoluyla çizilmiş olan 4 devletin sınırlarını tanımayacaktır. Proletarya, Kürdistan'ın ve Ortadoğu'nun yeniden örgütlenmesi politikasını savunacaktır. Kürdistan'ın ve Ortadoğu'nun yeniden örgütlenmesi tamamen, bölgedeki gerici-faşist devletlerin ve kapitalizmin yıkılmasına bağlıdır. Kürt ulusu, bu yeniden örgütlenme koşullarında bağımsız, özgür ve demokratik bir cumhuriyet olarak yerini almalıdır. Bu, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin için Ortadoğu'da en azından bu 4 devlette kapitalizmin yıkılmasını beklemesi gerektiği anlamına gelmez. Bu, Kürdistan proletaryasının, kendi kaderini kendisinin tayin etmesi için Kürt ulusal devrimci hareketlerinin, diğer devletlerdeki proleterler ve diğer ezilenlerle birlikte ortak bir mücadele yürütmesi gerektiği anlamına gelir.

9- Sovyetler Birliği'nde yaşayan Kürt halkının tüm demokratik haklarının verilmesi (eşitlik ekonomik haklardan yararlanma, kendi dilinde eğitim yapma, üzerinde resmi dil zorunluluğunun bulunmaması, kendi okul ve yayınına sahip olması (okullar devlet denetimi dışında değildir, zaten eğitimin devlet dışına çıkarılması, ulusal kültürel özerklik demektir ve yanlıştır) ve sürekli gelişme göstermesi gösteriyor ki, yalnızca sosyalizm altında, yalnızca sovyet sistemi ile halklar özgürlüğe kavuşabilirler. Kürt halkının sovyetlerdeki yaşamı, diğer kardeşleri için her zaman bir örnek olmuştur.

“ Kapitalizmin egemen olduğu her yerde "ulusal bütünlük" bozulur. Yerini aynı ulusun, çıkarları birbiri ile uzlaşmaz olan sınıflarının mücadelesi alır. Her iki sınıfta sınıfsal konumu ve çıkarları gereği, dünya çapında ilişkilere girer. Ezilen ulusun burjuvazisi, ezen ulusun burjuvazisi ile bütünleşir ve ulus ayırımı yapmaksızın tüm proleterleri sömürürken, proletarya da uluslararası proletarya hareketi, sosyalist ülkelerle ilişki içine girerek dünya kapitalizmine karşı mücadele eder. Ezilen, uluslarda proletarya ile burjuvazi ve toprak sahipleri arasında bir ulusal birlik önermek, burjuvazinin çıkarları lehine, proletaryanın çıkarlarına karşı davranmak demektir. ”

10- Kürt ulusu, devletler tarafından ayrı ayrı olarak egemenlik altına alınmış, ezilen, sömürülen, bağımlı ve kölelik altında tutulan bir ulus durumundadır. Kürdistan'ın tüm parçalarındaki ekonomik ve toplumsal şekillenme, bu parçaların dahil oldukları ülke ekonomilerine göre olmuştur. Bunun için Kürdistan'ın ayrı ayrı parçalarında kapitalizmin gelişmişlik durumu ve sosyal sınıfların durumu birbirinden belirli farklılıklar göstermiştir. Örneklesek, Türkiye Kürdistanı (Kuzey Kürdistan) kapitalizmin egemenliği ve işçi sınıfının şekillenmesi, diğer parçalara göre daha ileridir. Diğer parçalarda kapitalizm giderek egemen üretim biçimi haline gelmekte birlikte, kapitalizm öncesi ekonomik ilişkiler, kapitalizmin yanında varlığını koruyabiliyor. Bu durum, sınıflar mücadelesinin gelişimini doğrudan etkiliyor. Kapitalizmin eşitsiz gelişimi yasası, Kürdistan'ın parçalarında da kendini gösteriyor.

Kürdistan'da kapitalizmin egemen üretim biçimi haline gelmesi ile birlikte parçalarda da "ulusal birlik" denen durum sona ermiş, yerini aynı ulusun çıkarları birbirinden farklı olan sınıfları arasında mücadeleye bırakmıştır. Kürdistan'da eski (feodaller ve köylüler) biçimindeki sınıflara bölünmenin yerini burjuvalar ve proleterler ile kendi içinde farklılaşma göstermiş köylülük almıştır. Kürdistan'ın diğer parçalarında (Irak, İran) aşiretçilik denilen feodal ekonomik ve sosyal ilişki belli bir oranda olmakla birlikte, o da giderek çözülmektedir. Kapitalizm ve sermaye bütün gücüyle kendi ekonomik yasalarını Kürdistan'da da gösteriyor.

Kürdistan'da, geçmişte sömürgeci ülkelerle, sömürge ülkeler arasında var olan farklı üretim biçimi olgusu yoktur. Kürt ulusunu ezen uluslarla, bu uluslar tarafından ezilen Kürt ulusu aynı üretim biçimi olan kapitalist üretim biçimine dayanıyorlar. Böylece geçmiş zaman sömürgelerinde görülen en önemli etken, Kürdistan ile ezen devletler arasında görülmüyor. Engels'in de belirttiği gibi geçmişte sömürgelere önemini kazandıran kölelik olmuştur. Roma İmparatorluğu kölelik üzerine kuruluydu. Sömürgecilik de üretim biçimine bağlı olarak değişim geçirmiştir. Sömürgeci ülkeler, köle ticaretinden, kapitalist meta ihracı ve giderek sermaye ihracına yöneldiler. Sömürgecilik altındaki ülkelerde bu değişime bağlı olarak değişim gösterdi. Sömürge devletlerle, sömürge ülkeler arasındaki üretim biçimi tekleştikçe (sömürgeci devletin ekonomik biçimine bağlı

olarak) sömürgecilik de sona erdi. Emperyalizm, genel olarak sömürgecilik yerine yeni-sömürgecilik denilen ilişki sistemini geçirdi. Yeni-sömürgecilik, kölelik üzerine kurulu olan Roma İmparatorluğu ile nitelik olarak farklılık gösteriyor. Bu nitelik, üretim biçiminin niteliğinin ve bu üretim biçimine denk düşen bir ilişki biçiminin yer almasından ileri geliyor. Üretim biçimleri değiştiği halde, değişmeyen sömürgecilik ilişkisinin var olduğunu iddia etmek, gülünç duruma düşmek demektir. Tüm toplumsal sistemler, denk düştükleri belirli üretim biçimleri tarafından belirlenirler. Bu açıdan, Kürdistan'ın Osmanlı İmparatorluğu'ndan beri sömürge olduğunu ve daha sonraki 4 devletin bu eski sömürgecilik ilişkisini devam ettirdiğini söyleyen kü çük burjuva akımlar bunu söylemekle kendilerini gülünç duruma düşürmüş oluyorlar. Ne Osmanlılar'ın üzerine dayandıkları üretim biçimi duruyor, ne de Kürdistan'ın üretim biçimi eskisi gibi duruyor. Kürt ulusu ile kendini ezen egemen uluslar arasındaki ilişki, sömürgeci devlet, sömürge arasındaki ilişki değildir. Bu ilişki, kapitalist üretim biçimine denk düşen eski ilişkilerden nitelik farkı olan bir ilişkidir. Sorun sadece sömürge sözcüğünde değildir. Eğer böyle olsa kendimizi çok gülünç duruma düşürürüz. Yeni sömürgecilik ile Roma İmparatorluğu'nun sömürgeciliğini sözcük olarak aynı görebilirsiniz ancak, tarihsel, ekonomik ve politik olarak da aynı görmeye başlasanız, siz o zaman İlah olmaz bir şarlatansınız. Mali sermayenin, mali ekonomik, politik bağımlılık ilişkisine dayanan ve sermaye ihracının esas olduğu ilişkiye dayanan örneğin ABD emperyalizminin yeni-sömürgecilik ilişkisi ile, kölelik üzerine kurulu Roma İmparatorluğu'nu sırf sömürgecilik sözcüğü var diye birbirine benzetmek bugünkü bilimsel gelişme çağında kendini çok zor duruma düşürmek demektir.

Kürdistan, ekonomik ve politik olarak ilhak edilmiş, Kürt ulusu egemenlik altında, ezilen, bağımlı ve köleleştirilmiş bir ulustur.

11- Kürdistan'ın parçalarının, dahil oldukları ülkelerin ekonomik ilişkilerine göre şekillenmesi, kapitalizmin Kürdistan'da da egemen olması, Kürt ulusu ile kendisini ezen egemen uluslar arasında hiçbir farklılık kalmamıştır diye düşünmek gerici küçük burjuva düşünme biçimidir. Bunu ileri sürmek, kapitalizm altında, ezen ve ezilen uluslar ile egemen ve egemenlik altındaki ulusların kapitalizm altında eşit olabile-

ceklerini söylemek demektir. Bu işe, mümkün değildir. Ezen ve ezilen ulus arasında ekonomik ve politik farklılık vardır. Ekonomik farklılık üretim biçimleri arasında değildir. Farklılık aynı üretim biçimi temelinde gelişen farklılıktır. Ezen ulus, ekonomik zenginliği kendi denetimine alırken, ezilen ulus bundan yoksundur. Her iki ulusun ekonomik gelişmişlik düzeyi birbirinden farklıdır. Ezen ulus, ezilen ulusa göre ekonomik olarak daha gelişkindir. Ezilen ulus ekonomik olarak bağımlı bir ulustur. Bununla birlikte, ezen ve ezilen ulus arasındaki farklılık kendini politik alanda çok çıplak olarak gösteriyor. Ezen ulus egemen ulus konumundayken, ezilen ulus egemenlik altındadır. Ezen egemen ulus, tüm egemenlik ayrıcalıklarına sahip iken, buna karşılık ezilen kölelik altında yaşayan ulus hiçbir ayrıcalıktan yararlanmaz. Ezilen Kürt ulusu hiçbir haktan yararlanmıyor. Ezilen Kürt ulusu ile ezen Türk ulusu ve diğer egemen uluslar arasında derin farklılık var. Proletarya ezen ve ezilen uluslar arasında kesin bir ayırım çizer. Proletaryanın devrimci sınıf partisi bu ayrımı tüm politik pekspektiflerinde gözönünde tutar.

12- Kürdistan'ın çeşitli parçalarının, 4 burjuva devletin ekonomik yapısına göre şekillenmesi, Kürdistan'da kapitalizmin egemen üretim biçimi durumuna gelmesi ile birlikte, ezilen Kürt ulusunun burjuvaları ve toprak sahipleri kendilerini ezen egemen ulusun burjuvaları ile kaynaşmaya yönelmiş ve süreç içinde tam an-

lamıyla bütünleşmişlerdir. Ezen ulusun sermayesi ile bütünleşen Kürt burjuvaları, işçileri ulus kökenine bakmaksızın sömürüye tabi tutuyorlar. Böylece, Kürt burjuvaları ve toprak sahipleri kendi ulusundan ve ulusal davadan tamamen vazgeçtiler. Kürt burjuvaları ve toprak sahipleri yalnızca kendi ulusunun "ulusal davasından" vazgeçmekle kalmayıp, ezen ve egemen ulus burjuvaları ile birlikte kendi halkını ve bunun devrimci çocuklarının ileri hareketlerini de bastırdılar. Türkiye Kürdistanı'nda uzun yıllardır olan şey, proleterlerin ve köylülerin kendi burjuvaları ile birlikte kendilerini ezen Türk ulusuna karşı bir "ulusal mücadelesi" değil, ezilen, sömürülen ve baskı altında tutulan Kürt işçilerin ve yoksul köylülerin "kendi" burjuvalarına ve Türk burjuvalarına karşı sınıfsal mücadelesidir. Şimdi ulusal sorunun geçici olarak öne çıkması bu gerçeğin üstünü örtemez. Kürt burjuvaları, şimdiye kadar Kürt ulusunun varlığını yok sayan şoven Türk burjuvaları kadar sorumludurlar. Kürt burjuvaları, egemen ulus şovenizminin savunucuları olmuşlardır. Uzun yıllar Kürdistan'da belli bir kitle desteğine sahip olan şoven ezen ulus partilerinin, destekçileri esas olarak Kürt burjuvaları ve toprak sahipleri olmuştur. Bundan ötürü ezen ulusun sermayesi ile bütünleşen ve kendi halkını ezen ve sömüren Kürt burjuvaları, Kürt halkının sınıfsal ve ulusal kurtuluş davasının düşmanlarıdır. Kürt halkının özgürlük mücadelesi aynı zamanda "kendi" burjuvalarına karşı mücadele

ile gelişecektir.

Kürt burjuvaların ezen ulusla bütünleşerek, kendi halkına ihanet etmesi sonucu, Kürt "ulusal bayrağı"ni küçük burjuvalar elde tutmaya başladılar. Bu, Türkiye Kürdistanı'nda özellikle böyledir. Irak Kürdistanı'nda (Güney Kürdistan) ulusal hareketin önderliğini burjuvalarla, toprak sahipleri yapıyor. Oradaki hareket bu yüzden, emperyalizm ve bölgedeki ezen devletlerle uzlaşmalara ve işbirliğine giriyor ve sık sık da kendi diğer parçalardaki kardeşlerine ihanet ediyorlar. Küçük burjuvazinin, önderliği ise sonuçsuzdur. Çünkü, sınıfsal bölünmenin olduğu ve proletaryanın ortaya çıktığı ve belli bir düzeye çıktığı koşullarda, küçük burjuva önderlik ve çözüm yolları ezilen ulusa zafer getirmez. Küçük burjuvazi ne kadar "yurtsever" olursa olsun, sınıfsal karakteri gereği boyun eğicidir ve uzlaşmacıdır. Küçük burjuva milliyetçi hareketlerin çözüm önerileri, devrimci değil, reformisttir. Küçük burjuva milliyetçiler, kapitalizm altında ulusların eşitliğinin mümkün olduğunu söylerler ve bunu hiçbir zamanda göremezler.

13- Kürdistan'da (burada Türkiye Kürdistanı'ndan söz ediyoruz) egemen üretim biçimi kapitalizmdir. Kapitalizm, tarımda da egemen durumdadır. Sınıfsal ayrışma ve karşı karşıya gelme kırsal alanda sözkonusudur. Kürdistan burjuvalarının ezen ulusun sermayesi ile bütünleşerek, tüm ulus kökeninden işçileri sömürdüğünü söyledik. Bunun sonucu, Kürdistan'da artık, klasik anlamıyla bir ulusal kurtuluş mücadelesi görülüyor. Burjuvazi Kürdistan'a özgürlük ve yeniden örgütlenme getirmeyecektir. Kürdistan'ın özgürlüğü ve yeni temellerde örgütlenmesi proletaryanın önderliğindeki kendi içinde bütünlüklü olan toplumsal devrimi ile olanaklıdır. Kürt ulusal sorununun çözümü tüm emekçi halk kitleleri adına davranan proletarya üstlenmiştir. Proletarya, Kürdistan'ın özgürlük davasını, kendi sınıfsal kurtuluş davasına bağlı olarak ele alacaktır. Belki, ulusların kendi kaderini belirlemelerinde kapitalist ulusların yolunu izlemeyi önerenler çıkacaktır ancak, devrimci proletarya ulusların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etmesi sorununda Sovyetler Birliği'nin yolunu, proletaryanın devrimi yolunu izleyecektir.

Kürdistan'da kesintisiz olarak sosyalizme varacak olan Demokratik Halk devriminin temel güçleri proletarya, yoksul köylülük ve şehir kafa emekçileridir. Devrimin önder gücü prole-

taryadır. Ulusal güçler devrimin bir gücü olarak önemini koruyor. Kürt ulusunun bağımsız devlet kurma hakkının elde edilmesiyle, doğacak olan ortam devrimin Kürdistan'daki ayırt edici yönü olacaktır.

14- İşçi sınıfı, Kürdistan'ın parçalarında yaşayan ulusal güçlerin kendi aralarındaki ayrılıklara karışmaz. Kürt ulusal-devrimci güçleri kendi aralarında tartışmak için bir araya geliyorlar. Buna bir diyeceğimiz olamaz. Kürt halkı bu özgürlüğe sahip olmalıdır. Kürdistan'ın çeşitli parçaları arasında yıllardır tartışmalar ve ayrılıklar var ve halen sürüp gidiyor. İki Fransa'da ve ikincisi İsveç'te yapılan "Kürt Konferansları" Kürt ulusunun kendi arasındaki doğal tartışma ve görüşme platformudur. Kürt halkının bu tür platformlar toplama hakkı vardır. Buna kimsenin bir diyeceği olamaz.

Bizim burada üzerinde duracağımız şey, bütün parçalardaki Kürtler'in birliğini sağlamanın devrimci proletaryanın görevi olmadığıdır. Devrimci proletarya, bu ulusal birlik görevini, küçük burjuvalara bırakır. Proletarya bütün parçalardaki ve ezen uluslardaki proleterlerin birliği için mücadele eder. Sınıfsal konumlarına bakmaksızın, sırf Kürt oldukları için, önce Kürtler'in birliği politikası, sınıfsal çatışmanın üstünü, burjuvazinin lehine örtmek demektir. Proletaryanın görevi, hangi ulustan olursa olsun tüm proleterleri kendi burjuvalarına karşı birleştirmek ve eyleme geçirmektir. Biz bu anlamda, proletarya ile ezilen ulus burjuvalarının politik birliğine karşıyız. Ezilen ulusun proleterleri ve yoksul köylüleri ile ezilen ulusun burjuvalarının politik birliği, proletaryayı burjuva ulusal egemenlik uğruna kendi sınıfsal kurtuluş amacından vazgeçmeye götürür. Proletarya, burjuva ve küçük burjuva güçlerin bu tehlikeli oyununa gelmemelidir. Tüm ulusal çatışmalara, ulusal baskıya ve her tür ulusal baskıya son verecek olan sosyalizm ancak, farklı uluslardan proleterlerin kendi burjuvalarına ve aynı düşmana karşı en sıkı birliği ile gerçekleşir.

15- Aynı parçalardaki Kürt hareketlerinin ulusal sorundaki hedefleri birbirinden farklılık gösteriyor. Irak ve İran KDP'leri (Kürdistan Demokrat Partisi) özerklik için mücadele ediyorlar. Irak'ta Talabani'nin önderliğindeki Kürdistan Yurtseverler Birliği (YEKİTİ)nin mücadele hedefi de KDP ile aynıdır. KDP ve YEKİTİ uzun zamandır Türkiye Kürdistanı'ndaki ulusal-devrimci güçleri de aynı noktaya çekmeye çalışıyor. Bunu, son İsveç Konferansında önemli öl-

çüde gerçekleştirdiler. Türkiye Kürdistanı'nda TEVGER ulusal sorununda Türk Kürdistanı'ndaki hareketlerin özerklik istemine geldiler. Konferansta bölgedeki devletlerin "ulusal sınırlarına dokunmaksızın" Kürt halkının ulusal ve demokratik diğer hakları için mücadele yaklaşımı, şimdiye kadar "bağımsızlık ilkesini" savunan PKK'ya da kabul ettirilmesi, Kürdistan'daki ulusal-reformist çözüm önerilerinin ne kadar etkin olduğunu gösteriyor.

Kürt burjuva ve küçük burjuva hareketleri istemleri istediği biçimde dile getirme özgürlüğüne sahipler. Proletarya, ezilen ülke küçük burjuva milliyetçilerinin istemlerini istediği gibi dile getirme ve özgürce ajitasyon haklarının olduğunu kabul eder ve kendi bakış açısını şu biçimde ortaya koyar: İster tüm Kürdistan toprağı üzerinde ister ayrı ayrı parçalarda gerçekleşsin, özerklik uluslararası tam hak eşitliğini sağlamaz. Özerklik, egemen ulusun egemenliği altında sınırlı demokratik haklarla yetinmek demektir. Özerklik görüşünü savunanlar, kapitalizm altında reformların ve ulusların barış içinde birarada yaşayabileceğini sanıyorlar. Oysaki, kapitalizm altında bu mümkün değildir. Bundan dolayı, özerklik devrimci değil, reformcu bir istemdir. Özerklik, ezen ve ezilen ulus arasındaki farklılıkları gidermez, yeni biçimler altında sürdürür. Yalnızca bağımsız bir devlet kurmak için ayrılma özgürlüğü devrimci istemdir. Devrimci anlamda ulusların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etme hakkı, bağımsız bir devlet kurma hakkı demektir. Eğer ezilen bir ulusun, bağımsız bir devlet kurma amacıyla ayrılma hakkı olmazsa, o zaman UKKTH tek taraflı ve boş bir istem olarak kalır. Proletarya, UKKTH'nı bağımsız devlet kurma hakkına kadar vardırarak, bu konuda özerklikle yetinen tüm burjuva ve küçük burjuvalardan ayrılır. Hiç şüphesiz ki, UKKTH'nı bağımsız devlet düzeyinde ortaya koyan küçük burjuva sosyalistleri de var. Proletaryayı tüm küçük burjuva sosyalistlerinden ayıran temel şey, ulusların tam hak eşitliğini savunması değildir, proletaryayı, küçük burjuvalardan ayıran temel ilke, şudur: Küçük burjuvalar ulusların eşitliği istemi ile yetinirken, proletarya kapitalizmin devrilmesini, sosyalizmin kurulmasını ve ulusal sorunuda da proletaryanın temel sınıfsal çıkarlarını esas alır. Proletarya ve devrimci sınıf partisi ezilen ulusların bağımsız devlet kurma hakkını, ezilen kitleleri sosyalizme götürmek için savunur.

“ Kendi kaderlerini kendileri tayin etmek isteyen ve bunun için mücadele eden ezilen ülkelerin proletaryası ve kitleleri uluslararası sosyalist hareketle ve devrimci ülkelerle dayanışma içine girmeden devrim davasını zafere ulaştıramazlar. ”

16- Ayrı ayrı parçalardaki Kürt halkının on yıllardır verdiği mücadele neyi gösterdi. Ayrı ayrı parçalardaki Kürt işçi ve köylüleri, diğer parçalardaki kardeşleri ile değil de, daha çok kendilerini ezen ulusun işçi ve emekçileriyle ortak mücadeleye girmişlerdir. Tüm subjektif niyetlere rağmen bunun maddi temelleri var. Bu nesnel temeller sürekli olarak güçleniyor. Şimdiye kadar Irak Kürdistanı'ndaki Kürt halkı örneğin, KDP'si ile aralarında ciddi sorunlar ve çatışmalar olduğu halde, Saddam yönetimine karşı defalarca Irak'taki muhalif hareketlerle birlikte davranmıştır. Gene İran Kürdistanı'ndaki KDP ve KOMAL, Irak ve Türkiye Kürdistanı'ndaki örgütlerle ortak bir eyleme giremezken, İran halkı ve devrimci örgütleriyle defalarca bir eyleme girişmiştir. Şah'ın devrilme mücadelesinde, Kürt halkı kendi istemleri ve İran'a demokrasi istemleri ile devrime katılmıştır. Aynı durum, Türkiye Kürdistanı'nda da olmuştur. Kuzey Kürdistan halkı, Irak ve diğer parçalardaki kendi ulusunda insanlarla ciddi bir eylem birliğine giremezken Türk halkı ve ezilen milliyetlerden işçi ve emekçilerle faşizme, sermayeye ve ulusal baskıya karşı ortak mücadele vermiştir. Son yıllarda tüm parçalardaki hareketlerin "ulusal dava" etrafında önce "Kürtler'in birliği"ni sağlamaya çalışmaları, kitleler arasındaki bu gelişmeyi ortadan kaldırmaz. Ezen ve ezilen ulusların proleterlerinin ve yoksul kitlelerinin sermayeye, faşizme ve ulusal baskıya karşı mücadelelerinin maddi zeminleri çok güçlüdür. Ortak mücadele giderek daha da güçleniyor. Enternasyonalizm düşüncesi proleter kitleleri arasında sürekli olarak gelişiyor.

17- Ezen uluslarla ezilen Kürt ulusu arasında kesin bir ayırım var diyoruz. Bu, kendini birçok alanda gösteriyor. Lenin defalarca, bu ayırımın kendini, ezen ulus milliyetçiliği ve ezilen ulus milliyetçiliği biçiminde gösterebileceğini ve Marksistlerin ezen ulus milliyetçiliği ile ezi-

len ulus milliyetçiliğini aynı görmeyeceğini defalarca belirtmiştir. Ezilen ulus milliyetçiliğinin haklı ulusal ve tarihsel nedenleri vardır. Buna rağmen, milliyetçilik farklı uluslardan proleterleri birbirinden ayırır ve böler. Proletarya milliyetçiliğinin her türüne karşıdır. Ermenistan ve Azerbaycan arasındaki olaylar milliyetçiliğinin nasıl barış içinde kardeşçe yaşayan ulusları birbirine düşürdüğüünün örneğidir. Bu örnekler unutulmamalıdır. Milliyetçilik, bir burjuva politik akımıdır.

Şimdi daha çok ezen ulus milliyetçiliği üzerinde durmak gerekir. Ezen ulus milliyetçiliği (Kemalizm) şovenizm, ırkçılık ve başka ulusları yok sayma ve baskı altına alma demektir. Ezen ulus milliyetçiliği en koyu biçimde faşizm olarak kendini gösterir. Faşizm ise, ezilen ulus ve emekçi kitleler üzerindeki terör, asimilasyon ve sömürüyü üst düzeye çıkarır. Şoven Türk devleti işçi sınıfını ve emekçileri baskı altında tutmanın yanında, Kürt halkını katletme, asimile etme ve ulusal baskı altında tutma ile şekillenmiştir. Ezen ulus milliyetçiliği kendini ideolojik olarak ve politik olarak en örgütlü biçimde devlet aygıtlarında gösteriyor. Egemen, ezen ulus milliyetçiliği kendini toplum içinde ve toplumsal örgütlerde gösteriyor. Ezen ulus şovenizmi öyle bir etki yaratmıştır ki, bu etki kendini uzun yıllar sosyalist harekette de gösterdi. Geçmişte TKP ve kendini uzun yıllar "sol kemalist" olarak gören MDD hareketleri ezen ulus şovenizmi etkisi altında kaldılar. Kürt halkının güvensizliğinin bir nedeninde, ayaklanmaları sırasında Türk komünistlerinin kendilerini yalnız bırakması ve ezen ulus katliamlarına seyirci kalmasıdır. Türkiye sosyalist hareketi, kendini şovenizmden, kemalizmle hesaplaştıktan sonra kurtardı. Ezen ulus şovenizminin etkileri, halen sosyalist harekette görülüyor. Komünistler olarak, ezen ulus şovenizmine karşı kıyasıya bir mücadeleyi sürdürmeliyiz.

Demokratik kitle örgütlerinden geçmişte bir TÖB-DER şovenizme karşı olumlu tutum alırken, devrimci ismini almış olan DİSK ise, ulusal sorunda şovenizmin batağına batmıştı. Bunun çok açık bir örneği, 1974'te Türkiye'nin Kıbrıs'ın bir kısmını işgal ettiği savaşta DİSK, işçilerin bir günlük yevmiyelerini, bu haksız savaş için kestirirken, yani şovenizme destek verirken, gene aynı yıl Türk jandarması Urfa Viranşehir'de 30 Kürt köylüsünü kaçakçılık yaptıkları bahanesi ile katlederken, sesini bile çıkarmadı. DİSK, bu olayı protesto eden sosya-

listleri yalnız bıraktı. Halen işçi sınıfı üzerindeki şovenizmin acılarını çekiyoruz. Bugün halen Kürt halkı katledilirken, batıda, fabrikalarda ciddi bir tepki gelmiyor. Gelişme zayıf oluyor. Bugün devrimci işçiler arasında ve bu işçilerin etkin olduğu sınıf örgütlerinde ve devrimcilerin etkin olduğu kitle örgütlerinde şovenizmin etkisinden söz etmek mümkün değildir. Ancak, TBKP ve SBP gibi, Kürt ulusal sorununa devletin "Misak-ı Milli" sınırlarını esas alan partilerde şovenizm kendini gösteriyor. Bütün konularda burjuvazi ile uzlaşan bu partilerin, Kürt ulusal sorununu bunun dışında bırakmaları mümkün değil.

Ezen ulus milliyetçiliğinde bir tehlike de kendine "solcu" diyen CUMHURİYET GAZETESİ etrafında toplanan Kemalistlerdir. Bunlar, on yıllar boyu, Kürt hareketlerinin arkasında emperyalizm var bahanesini ileri sürerek, esasında şoven ezen ulus egemenliğini gizlemeye çalıştılar, çalışıyorlar. Bu kemalistler; Kürt halkının yükselen mücadelesini karalamak ve Türk devletinin bu haklı halk hareketini ezmesi için demagojik malzeme yaratıyorlar. Bu şoven burjuva uşaklarına karşı, uzlaşmaz etkin bir mücadele verilmelidir.

18- Özal iktidarı, Kürtçe'nin serbest olacağını açıkladı. Kimi sol çevreler bunun ileri bir adım olduğunu belirttiler. Oysa, bu, ileriye doğru bir adım atan Kürt halkının mücadelesini engellemek için atılmış yeni bir adımdır. Kürt halkının kendi dilini "serbestçe" kullanması eğer, öğretimi kendi dilinde görmesi düzeyinde ele alınmazsa tam bir aldatmacadır. Biz ulusların ve dillerin eşitliğini savunuyoruz. Kürt halkının ana dilinde öğretim yapmasının önündeki en büyük engel, resmi dil zorunluluğudur. Bilindiği gibi, Türkçe Türk devletinin resmi dilidir. Resmi dil zorunluluğu kaldırılmadığı sürece ana dilde konuşma ve eğitim ve yayın yapma bir anlam ifade etmez. Komünistler programlarında ve günlük propagandalarında resmi dil zorunluluğunun kaldırılması için mücadele ederler. Sosyalist hareket içinde ana dilde eğitim yönünde ajitasyon yapıldığı halde, bu ajitasyon resmi dil zorunluluğunun yanında Türkçe'nin resmi dil sayılmasının kaldırılması noktasına varamıyor. Bu, eksiklikler ve kendi başına ele alınırsa yanlıştır.

Proletarya, esas olarak sosyalizm için mücadele ederken, ve ulusların ve dillerin eşitliğinin kapitalizm altında mümkün olmadığını savunurken, aynı zamanda kapitalizm altında da

ezilen Kürt ulusunun demokratik tüm hakları için tutarlı kararlı bir mücadele yürütür.

19- Biz, Kürt ulusunun ayrılıp kendi devletini kurma hakkını şundan ötürü mutlak olarak görüyor ve ısrarlı olarak savunuyoruz:

A- Kürt ulusunun kendi kaderini kendisinin tayin etmesi istemi, faşizme, sermayeye karşı politik demokrasi istemi olduğu için;

B- Kürt halkının sosyalizme ulaşması için, politik tasarruf hakkının gerçekleşmesinin zorunlu olduğu için;

C- Egemen, ezen bir ulus olan Türk ulusu ve Irak gibi gerici burjuva yönetimler şimdiye kadar, hiçbir ciddi demokratik girişimde bulunmadılar. Türk devleti, bölgede yönetimi en gerici ve tutucu olan bir konumdadır ve bu konumu ile bölge hakları için her zaman tehlikedir. Bu gerici faşist devletin yıkılması, halkların özgürlüğü ve demokrasinin gerçekleşmesi için zorunludur. Kürt ulusunun ayrılma mücadelesi, buna katkı sağlayacağı için;

D- Aynı zamanda bölgedeki halkların gerekirse özgürce birarada yaşamalarının en doğru yolu olduğu için.

20- Kapitalizmin çok uluslu devlet koşullarında, aynı ve tek düşmana karşı tüm uluslardan işçilerin, politik ve sendikal gibi sınıf örgütlerinde en sıkı birliğini savunuyoruz. Tüm uluslardan ve milliyetlerden işçilerin politik birliğinin anlamı, devrimci proletaryanın tam hak

eşitliği temelinde enternasyonal örgüt tipi olan birleşik komünist partide birliğinin gerçekleşmesidir. Leninist tipte parti kendi içinde milliyet esasına göre ve fedaratif tip örgütlenmeyi reddeder. Komünist partisinde federasyon, gevşek örgütlenme demektir. Oysaki, burjuvaziyi devirmek için proletaryanın gevşek değil, sıkı birliği ihtiyacı vardır. Sovyetler Birliği'nde devrimden önce ortaya çıkan ve sosyalizm altında devam eden örgütlenme tipi, Leninist olan tiptir ve biz, öz olarak böyle bir örgütlenme tipini savunuyoruz.

Kürt proleterlerinin ve tüm Kürdistan proleterlerinin, Türkiye proletaryası ile en sıkı, enternasyonalist birliği, kendi komünist partisine sahiplenirse mümkün olur. Kürdistan proletaryası, kendi devrimci nitelikte komünist partisine sahip olamadan, her iki ulus proleterlerinin ve her iki ülke proleterlerinin en sıkı, enternasyonalist birliği sözde kalır. Bununla birlikte her iki ülkenin proleterlerinin kendi politik örgütlenmeleri ile, bir tek parti içinde tam hak eşitliği temelinde birleşik olmaları zorunludur. Birleşik komünist örgütlenme dışındaki her yol, proletaryanın birliğini bozar ve proletaryayı sosyalizm uğruna mücadelede zayıf düşürür. Sonuçta proletarya ortak ve aynı düşmana karşı ciddi bir mücadele içine bile giremez.

Uğur GÜNDOĞDU

NEVROZ EYLEMLERİ ÜZERİNE

Kürt halkının yeni (Nevruz) kutlamaları bir hafta süren eylemlere dönüştü. Eylemler, Kürt nüfusun ve devrimci potansiyelin yoğun olduğu bölgelerde gerçekleşti. Adana ve Ceyhan eylemlerinin daha şiddetli ve yoğun geçtiği alan oldu. Burada, kitle eylemleri devlet güçleri ile çatışmaya dönüştü. Eylemlerin görüldüğü diğer alanlar: Diyarbakır ve Kürdistan'ın öteki il, ilçe ve köyleri ve dağları, İzmir, Aydın, İstanbul ve diğer alanlar...

Nevruz eylemleri şu biçimler altında gerçekleşti: Silaylı sokak gösterileri ve silahlı çatışma, taşlı sopalı kitle sokak gösterileri, yasadışı hareketli sokak gösterileri (gruplar halinde), salon toplantıları, okullarda öğrenci forumları ve öğrenci eylemleri, yasal ve yasadışı bildiri dağıtım, eylemlerde ve salon toplantılarında Kürtçe slogan, türkü, marş söylenmesi ve pek çok alanda Nevruz ateşi yakılması...

İktidar eylemlerle birlikte yüzlerce insanı gözaltına aldı. Eylemler sırasında pek çok insan devletin terörü sonucu yaralandı. Nevruz eylemleri ile ilgili soruş-

turmalar DGM'ler tarafından sürdürülüyor. Nevruz eylemleri süresince bir kere daha Kürt ve Türk halkı ve devrimciler faşist devletle karşı karşıya geldiler ve bir kere daha devlet faşist terörünü halk kitleleri üzerinde estirdi. Böylece, Nevruz eylemleri Özal iktidarının Kürtlere yönelik demagojilerini, asıl niyetlerini ve politikalarını açığa çıkardı.

Son derece zengin eylem biçimleri ortaya koyan ve yüksek bir coşku ile kutlanan Nevruz günü, bize, değerlendirme yapabilecek yeni olanaklar sunmuştur. Nevruz eylemleri geçiştirilemez. Proletarya, devrimin öncüsü olarak Kürt halkının ve emekçi kitlelerin ortaya koydukları eylemlerin üzerinde durmalı ve bu eylemler sonucu oluşan durumu devrim mücadelesinin çıkarları açısından değerlendirmelidir. Burjuvazi tarafından ezilen tüm kitlelerin kitleler tarafından gerçekleştirilen eylem sorununda kendi bakış açısını açıklamalıdır.

Proletaryanın görüş açısı ile Nevruz eylemlerinin değerlendirilmesi;

I- Nevruz kutlamaları geçmiş

yıllarda Kürt halkı içinde son derece sınırlı ve sönük geçirdi. Türk halkı ve devrimciler de bu kutlamalara gereken ilgiyi göstermez ve yayınlarında "geçişirme" düzeyinde yer verirdi. 21 Mart 1991 Nevruz'u tamamen başka bir biçim aldı. Bu yeni yılda, Nevruz kutlamaları Kürt potansiyelini harekete geçirdi. Kürt halkından binlerce insan Nevruz eylemlerine katıldı ve yaşadı. Bu, düne göre önemli bir gelişmedir. Kürt halkının, Türk ulusunun ulusal baskısına ve faşist devlete karşı olan ulusal ve toplumsal potansiyeli ve dinamizmi yükseliş sürecine girmiştir.

Kürdistan proletaryası ve emekçi halkının ulusal baskıya ve ulusal baskıyı uygulayan sermaye egemenliğine karşı devrimci yükseliş süreci esas olarak son bir kaç yılda ortaya çıktı. Ancak, Nevruz eylemleri ile devrimci sürecin güçleri, en yaygın ve yoğun noktaya doğru tırmandı. Bu eylemlerin yoğunlaşmasına yolaçan hiç şüphesiz nesnel olarak Kürt ulusunun ezilen bir ulus olarak, kölelik altında yaşamasıdır. Subjektif olarak da son yıllarda girişilen silahlı ve taşlı

eylemlerdir. Kürdistanlı, yurtsever, devrimcilerin ve Türkiye devrimcilerinin faşizme, sermayeye ve ulusal baskıya karşı verdikleri mücadele ve bu mücadelelerin devrimci etkisi kitlelere cesaret vermiş ve onların yaygın, kitlesel olarak eyleme geçmelerine yol açmıştır.

Kürdistan'da ve Kürt nüfusunun yoğun yaşadığı Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde yaşayan Kürt halkının eylemlerinin yükselmesi ve yaygınlaşması da son bir aydır Irak Kürdistanı'nda (Güney Kürdistan) başlatılan silahlı halk ayaklanmasının belli bir etkisi olmuştur, ancak, bu etki ikincildir. Kürt halkını harekete geçiren temel nedenler, nesnel olarak ezilen ulus olma gerçeği ve öznel olarak da madenlerde, şehirlerde, kırsal alanlarda, cezaevlerinde verilen ilerici ve devrimci mücadeledir, bu mücadelenin Kürt halkını kendi etkisi altına almasıdır.

Sonuçta Kürt halkı Nevruz kutlamaları ile eyleme geçme ve kendi ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi yönünde yeni bir adım atmıştır. Eğer büyük bir yenilgi olmazsa, önümüzdeki Nevruz kutlamalarına çok daha geniş bir kitle katılacaktır. Nevruz kutlamaları, proletaryanın 1 Mayıs eylemlerinin yanında yeni bir mücadele mevzisi olmuştur.

2- Nevruz eylemlerine Kürt halkının yanısıra Türk işçi, emekçi ve devrimcileri de katılmıştır. Bu katılım Adana, İzmir ve İstanbul'da yoğun ve aktif biçimde gerçekleşti. Bunun böyle olmasının nesnel temelleri var. Her Kürdistan parçasındaki Kürt halkı, ezen ulusun proleter ve devrimci güçleri ile birlikte eylemlere yöneliyor. Kürt ulusunun, Türk ulusu tarafından ezilen ulus durumunda tutulması nasıl nesnel bir durum, yani ezilen Kürt ulusunun ve Türk proleter ve emekçilerinin iradesinden ba-

ğımsız bir durumsa; aynı şekilde her iki ulus ve ülke proleterlerinin, emekçilerinin aynı ve tek düşman olan sermaye sınıfı ve onun devlet iktidarı tarafından baskı altında tutulup, ezilmesi ve sömürülmesi olayı da sınıfların iradesi dışında olan nesnel bir durumdur. Bu ekonomik gerçeklikten ötürü her iki halkın ve iki ülke proleterlerinin ortak mücadelesi eşyanın doğasına uygundur.

3- Türkiye'deki Türk ve diğer ulus ve milliyetlerden gelme devrimcilerin ilericilerin, Kürt halkının Nevruz'unu kutlama eylemlerine kitlesel olarak katılması aynı zamanda ezen ulus şovenizminin etkilerinin kitleler üzerinde kırılmaya başladığını gösteriyor. Bu, en azından emekçi sınıfların en ileri kesimi açısından böyledir. Özellikle ezen ulus proleterleri üzerinde uzun yıllar egemen olan ve bu yüzden Kürt halkı arasında "güvensizlik" yaratan ezen ulus milliyetçiliğinin kırılmaya başlaması, iki ülke (Türkiye-Kürdistan) proleterlerinin ortak mücadele ve örgütlenmesinin zeminlerini güçlendirecektir. Ezen ulus olan Türk ulusunun proleterleri ve emekçi sınıflarının kendilerini şovenizmden arındırmaları, kurtuluşlarının da bir ön şartıdır. Bir ulus için en büyük talihsizlik, başka bir ulusu kendi boyunduruğu altına almasıdır diyen Marks'ın sözleri Türk ulusunun durumunu da ortaya koyuyor. Kürt ulusunu baskı altına alıp, ezmesi, köleleştirme si Türk ulusunun da özgür olmadığını gösteriyor. Türk proleterleri ve emekçi sınıfları sermayenin baskısı, boyunduruğu altında eziliyor ve sömürülüyorlar.

Türkiye proletaryası, Kürt ulusu ezilen ulus durumundan çıkıp, eşit haklara sahip ve kendi üzerinde politik tasarruf hakkını kendisi özgürce kullanma hakkına yani özgür olmadan kendi kurtuluşunu gerçekleştiremez.

Proletarya tüm ezilenleri (ezilen ulus ve ezilen kadın cinsi bunun içindedir) kurtarmadan kendini kurtarmış olmaz ve insanlığı özgürlüğe ulaştıramaz. Türkiye ve Ortadoğu bölgesinin kendi tarihsel durumdan ötürü Türkiye proletaryası, Kürt ulusunun ayrılıp, ayrı devlet kurma hakkını ısrarla savunmalıdır.

4- Nevruz kutlamaları için yapılan eylemler, Adana, Ceyhan, İzmir ve Kürdistan'ın çeşitli yerlerinde faşizme çatışmaya dönüştü. Nevruz eylemleri bu yüzden dolaysız politik eylemler olmuştur. Emekçi kitlelerin devlet iktidarı karşı yönelen her eylemi dolaysız ve kaçınılmaz olarak politik eylem olacaktır. Emekçi sınıflar, politik eylemlere yönelerek, kendilerini hapsedtikleri meslek alanlarından kurtarmış olacaklardır. Özünde sınıfsal temellerde gelişen ancak ulusal biçim almış olan Nevruz eylemleri ve diğer politik eylemlerle proletarya ve diğer emekçiler kendilerini ekonomizmden de kurtarmış oluyorlar.

Kürt halkının, faşizme karşı yönelen devrimci eylemleri, Türkiye ve Kürdistan'daki tüm ulus ve milliyetlerden halk kitlelerinin kurtuluşlarına önemli bir ivme katıyor.

5- Türkiye'nin yanında Kürdistan'da da (Türkiye Kürdistanı) mücadele şehir merkezlerine otumuştur. Son yıllarda gerçekleşen Kürdistan'daki eylemlerin en etkili olanları ilçe ve şehir merkezlerinde olanlardır. Hareket geçici olarak ulusal biçim almış olsa bile, temelde kapitalizmin yasalarına uygun olarak sınıfsal çatışma temelinde gelişiyor. Nüfus yoğun alanlarda yapılan eylemlere katılanların hemen hemen tamamının yoksul emekçi insanlardan oluşması, sınıfsal çatışma gerçeğini gösteriyor. Devrim mücadelesinin ve kurtuluşunun proletaryanın öncülüğünde yürütülmesi olanağı daha da artıyor.

ADANA'DA NEWROZ ATEŞİ POLİS OTOLARINI YAKARAK YÜKSELTİLDİ

Adana'da Newroz 20 Mart günü coşkulu ve kitlesel bir şekilde kutlandı. Günler öncesinden beri Newroz kutlamaları için yapılan hazırlıklar sonucunda, Newroz'da geçen yıllardan daha coşkulu ve kitlesel bir gösteri düzenlendi. Adana'nın çeşitli semtlerinden gelen Kürt halkı ve devrimciler saat 11.00 sıralarında Dağlıoğlu Mahallesi'nde toplanmaya başladılar, sayıları ilk başta 1500 kadar olan öğrenciler kortej oluşturarak "Bijî Newroz, Serhildan Jigane" gibi pankartlar ve Mazlum Doğan'ın resmiyle yürüyüşe geçtiler. Kortej "Bijî Newroz, Bijî Kürdistan, Katliamcılardan hesap soracağız" sloganlarıyla yürürken, Kürt ve Arap halklarının yoğun olduğu mahalleden yürüyüşçülere büyük bir katılım ve destek geliyordu. Yürüyüşçülerin sayısı 4000-5000 civarına ulaştığında Bahçelievler Caddesi kavşağında polis barikadını ile karşılaştı. Polis, dağılın! uyarısına uymayan halkın üzerine ateş edilmeye başlandı. Ateş karşısında halk hareketini daha da şiddetlendirdi. Taş ve so-

palarla polisin üzerine saldırdı. Neye uğradığını şaşırarak polis arabalarını da terk ederek geri çekilirken halk resmi bir minibüs ile biri resmi üç taksiyi ateşe vererek 1991 yılının ilk ve en güzel Newroz ateşini yakıyordu. Adana'da tam bir Serhildan yaşıyordu. Bir saat süren Serhildan sonucunda halk dağılırken polis mahallede gördüğü her insanı topalayarak terör estiriyor, yüzün üzerinde kişiyi gözaltına alıyordu. Polis kurşunuyla yaralananların sayısı ise 10'u geçiyordu. Newroz kutlamaları günlerce mahalle-

recek söylentiler çıkarılıyordu. "Kürtler, Arapların evlerini ve işyerlerini taşlamışlar vb." söylentiler civar mahallelerdeki Arap halkları arasında yayılarak Kürt halkına bir tepki olduğu yönünde izlenimler doğuyordu. Bu tür olaylar olmadığı halde (sadece polisle olan çatışmalarda zarar gören işyerleri olmuştur) çıkarılan söylentilerin amacı ancak, resmi güçlerin halkları birbirine düşman etmek istemesi olabilirdi. Kürt halkı birarada yaşadığı halklarla kardeşliğini daha da geliştirerek serhildanları beraberce

yaratmalıdır. Burada Kürt önderleri ile sosyalistlere büyük görev düşmektedir.

**- BİJİ
NEWROZ**

**- YAŞASIN
KÜRT-ARAP
VE TÜRK**

**HALKLARININ
BİRLEŞİK MÜCADELESİ**

**- YAŞASIN ORTADOĞU
HALKLARININ MÜCADELESİ**

**Bir
Devrimci Emek
okuru**

lerde geceleri ateşler yakılarak, türküler söylenerek sürdürüldü.

Adana'daki resmi güçleri şaşkına çeviren serhildan başarılı bir şekilde sonuçlanmıştı. Ancak daha sonra Adana'da yoğun olarak bulunan ve bir arada kardeşçe yaşayan Arap ve Kürt halklarının dostluğuna zarar ve-

NEWROZ VE ÖĞRENCİ GENÇLİK

Kawa'nın yaktığı Newroz ateşi, öğrenci gençliğe ve Kürt halkına yönelik baskıların yoğunlaştığı bu dönemde daha da alevlendi. Yiğit Kürt halkının bayramı olan Newroz diğer tüm ezilen halkların kurtuluş yolunu aydınlatıyor.

Kürt arkadaşlarımızla birlikte Newroz çalışmalarımızı bir hafta öncesinden başlattık. DÖB'lüler olarak pullama, dövizleme ve konuşmalarımızla bugünün mücadeleyi yükseltme günü, "çağdaş Kawa'ların proletarya olduğu, ezilen Kürt halkının gerçek kurtuluşunun toplumsal kurtuluşla mümkün olacağını, bununda proletarya önderliğinde gerçekleşecek bir devrimle olacağını" anlattık.

İÖDF'nin merkezi eylemine DÖB'lüler olarak katıldık. Bu eylemin Newroz'u yakışır, devrimci Newroz geleneğinin sürdürüldüğü, bir eylem olacağını düşündük. Eylem yeri

olarak merkezi bir yer olan Beyazıt meydanı seçilmesi, eylemin başlama saati ve alana çıkana değin ki (öğrenci hareketinin son zamanlardaki durgunluğu düşünülürse) iyiydi. Eylemin başlamasıyla düş kırıklığına uğradık. Kitleyi korumakla görevli insanların, kortej çevresinde olmaları gerekirken, ortasında (!) yer almaları; molotofların hedefsiz atılarak harcanması, bizlerde, sopalar ve molotoflar fotoğrafçılara poz vermek (!) için mi getirildi sorusunu uyandırdı.

Eylemin eksik yanlarından bir diğeri de atılan sloganlarda birlik sağlanamaması, daha da önemlisi öğrenci gençliğin önderi olduğunu iddia eden reformist anlayışların, coşkulu 300 insanı daha da coşturmak, polisin üstüne yürütmek ve Newroz ateşini daha da yükseltmek yerine eylemi 1-2 dakika ile sınırlandırıp polis olay yerine gelmeden

kitleyi dağıtmışları olmuştur. Orada gösterilecek en doğru tavır eylemi olduğunca uzun tutmak, devrimci bir tavır olan polisle çatışmaya girmektir.

Bu eylem bir kez daha da kanıtlamıştır ki, federasyon içinde yalnızca nicel güçlerinden dolayı politikalarını kabul ettiren reformist anlayışlar yok olacaklardır.

DÖB'lüler olarak öğrenci gençliğin mücadelesini akademik-demokratik sınırlarda tutmaya çalışan reformist akımlarla ideolojik mücadeleyi en sert biçimde sürdürüp, sorunların kaynağının içinde yaşadığımız sistem olduğu bilinciyle mücadele edeceğiz.

BIJİ NEWROZ BIJİ SOSYALİZM!!!

BİJİ SERHILDANE GELLE KURD!!!

KURTULUŞUMUZ SOSYALİZM!!!

İ.T.Ü. DÖB

(Devrimci Öğrenciler Birliği)

NEWROZ ATEŞİNDE ÖZGÜRLÜK YÜKSELİYOR

Newroz; Kürt halkının zalim Dehak'tan kurtuluşunun ateşler yakılarak kutlandığı gün, bir bayram günü. Kürt halkı bu bayramı yüzyıllardır kutluyor. Fakat bu bayramın şimdi başka bir anlamı var: Kürt halkının Türk halkıyla birlikte ilhakçı burjuvaziye karşı birleşik mücadelesinin anlamlı bir günü, sadece bayram değil, bir direniş ve mücadele günü...

21 Mart günü Ankara'da merkezî bir Newroz kutlaması gerçekleştirildi. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi önündeki bu kutlamanın yanında ODTÜ ve Hacettepe Üniversitesi'nde de Newroz ateşleri yakıldı, mücadelenin simgesi olarak.

21 Mart sabahı A.Ü.Hukuk Fakültesi önünde toplanan coşkulu bir kalabalık, davul-zurna eşliğinde "Bijî Newroz", "Bijî Kurdistan" sloganlarıyla yürüyüşe geçerek, fakülte bahçesinde büyük bir ateş yaktı. Burada okunan bildirilerden sonra, coşku halaylarla devam etti

Ne yazık ki, eylemin bundan

sonrasında bir belirsizlik egemen oldu. Bu belirsizlik, toplanan kalabalığın önemli bir kısmının dağılmasına yol açarken, bu zayıflıktan yararlanan polis, öğrencilerin üzerine saldırdı. Daha önce, Newroz'un meşru olması gerektiğini söyleyen yurtsever Kürtler, bu meşruluğu bozacak ya da zedeleyecek herhangi bir şey istememişlerdi. Bu yüzden eylemin güvenliğini sağlayacak önlemler alınmamıştı. En azından böyle bir saldırının hesaplanıp, kitlesel direnişin örgütlenmesi gerekirdi.

Bu zayıflıktan yararlanan polis, öğrencileri kolayca dağıttı. Fakat bu kolaylığa rağmen silah kullanmaktan çekinmedi ve bir öğrenci yaralandı.

Burada bir konuya özellikle dikkat çekmekte yarar var: Faşist T.C.'nin Kürtler'e sevimli görünme çabaları, Newroz'u resmileştirme girişimleri, yurtsever güçlerin zihnini bulandırmış ve Newroz kutlamalarına polisin saldırması birçok kimseyi şaşırtmıştır. Fakat faşizmin devletin en önemli siya-

si dayanağı olan ilhakçılığın karşısındaki herhangi bir harekete çok duyarlı olacağı açıktır. Bir yanda Kürtçe "serbest" bırakılıyor, öbür yanda "SS" karamameleri yürürlüğe giriyor, bu ikiyüzlülüğe aldanmak büyük yanlıştır.

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve ODTÜ'deki kutlamalara etkin olarak katılan Devrimci Öğrenciler; yaptıkları konuşmalarda, özgürlük meşalesinin Kürdistan proletaryasında olduğunu, çağdaş Kawa'ların Kürt ve Türk halklarının birleşik mücadelesinden çıkacağını belirttiler.

ODTÜ'deki kutlamayı kalabalık bir öğrenci grubunun yanında kalabalık bir jandarma grubu da izlerken, çeşitli gruplar bildiriler dağıttı, pullama ve kuşlamalar yapıldı. Bu arada Newroz günü 13 Mart GKB taraftarları ODTÜ'deki tüm fakültelerde üzerinde Kürtçe sloganların yer aldığı yeşil-kırmızı-sarı Kürdistan bayrakları astılar. Burjuvazinin Newroz konusundaki "hassasiyeti", ortalığa saldıran jandarma timlerinden belli oluyordu. Newroz sonrası beş öğrenci gözaltına alındı, kovalamaca sürüyor...

Merkezdeki ve ODTÜ'deki kutlamalara etkin katılımın yanında Devrimci Öğrenciler olarak Newroz günü ve gecesi ODTÜ'de ve işçilerin yoğun olduğu bazı semtlerde Devrimci Emek Newroz özel sayısının dağıtımını gerçekleştirdik.

ANKARA D.Ö.B.

devrimci emek

Nevruz gerginliği

Adana'da polisle çatışma

EROL ŞENUR

ADANA-İZMİR

kin Emek Partisi (HEP) 21
Başkanı Ke-

25 kişi gürültü aldı. Ka-
tekele'deki sarılı surları

dılar. Güvenlik kuvvetlerinde
müdahale edilen gösteri, daha

Nevruz'da kan aktı

MİLLİYET HABER AJANSI

GÜNEY DOĞU'nun
çevresinde
Nevruz Bayramı

bin kişi bir araya gelmiş ol-
du. Gösteri sırasında heron
hemer bir sokak ve cadda
boyunda lastik sigmaları ayağı

acılan öğrenci öğrencü Ali Tuvaş
adlı vatandaş öldü. Necmen
Keleş ve Şerif Adnan da yaral-
andı.

Ceyhan'da Nevruz olayı: 80 gözaltı

ANKARA/ADANA, GÜN-
HA-Nevruz kutlamaları yur-
den çeşitli bölgelerde
bir şekilde

ler, iki...

Nusaybin'deki gösteriler sırasında bir kişi silahla öldürüldü

...lerinin hay-
...eş açması sonucu ölü-

Bu sırada 85 gösteri-
... altına alındı.

Bu arada
...zinde

kişi

Polis otoları cayır cayır yandı

Adana'nın Çeşneli Mahallesi'nde katırcı pan-
...er grup, çevredeki polis otolarını ateşe

Kürtlerin zafer günü

Azadlığı tüm çeyrek yörelerinde büyük biçimlerde
kutlanan Nevruz, tarafsız öğrenci yurdu olduğu
yönünde bir tür bölük töreni düzenledi. Çarşınken,
...leri toplantısında öznel bir ortam tazar. Kürtler arasında
... zafer günü diye adlandırılır.

Olaylı Nevruz

Adana ve İzmir'de göstericilerle polis arasında çatışma çıktı, 10 kişi yaralandı

'da korkan gösteri-
... Ocak Meydanı,
Mahallesi'nde
... dağıttı.
... 40 kişilik
... Genç
... ekip

gösteriler, yurdun

• Nevruz dolay-
... nı yapmak (soka-
Kıbrıs Caddesi)
... toplandılar ancak
• Ankara Hukuk Fakültesi,
öğrenci grubu, aralarında
... hanlarıyla eylem yapı-
... sığınan atıldı. 50 kişi

bir çok bölgesinde dün de devam etti

Ankara'da 72 öğrenci gözaltında, bir polis yaralandı, İstanbul...

Ankara'da öğrenciler polislerle çatıştı

Nevruz için gösteri yapmak isteyenlerin toptan hareketleri Ankara'da görüldü. Hukuk
Fakültesi öğrencileri, form düzenleyerek yürüyüş yapmak istedikler. Olaya müdahale
eden polis, 30 kişiyi gözaltına aldı.
(Telefoto: A.A.)

öğrencilerden eylem bitme

MÜCADELE MASA BAŞINDA DEĞİL, SOKAKTA KAZANILIR

Yaklaşık olarak 600.000 devlet işletmelerinde ve 300.000 de özel kapitalist işletmelerde olmak üzere toplam 900.000 işçinin toplu sözleşme görüşmeleri başladı. Sürdürülen görüşmelerin büyük bir bölümü anlaşmazlık aşamasında. Bunlardan Hava Yolları ve HAVAS işçileri greve gittiler. Petrol işçileri ise haftalardır devam eden çeşitli eylemler ortaya koyuyorlar. Bu eylem biçimi fabrika işgali (değişik bir biçimde), yürüyüş ve diğer eylem biçimleri olarak yapılıyor. Son olarak İzmir Aliğa Rafinerisi'nde çalışan binlerce petrol işçisi toplu sözleşmenin uyuşmazlıkla sonuçlanmasından ötürü, iktidarı protesto etmek için fabrika önünde yürüyüşe geçtiler. Polisin işçiye saldırmaması sonucu çeşitli işçiler yaralandılar. Kimi işçiler de gözaltına alındı. Bunların yanında TEKEL'de DMB öncülüğünde bir grup işçi Tek-Gıda-İş merkezine giderek toplu sözleşme sorununda uyarıda bulundular. Yüzbinlerce işçi büyük bir eylemlilik sürecine girdi. Sınıf mücadelesinde yükseliş süreci devam ediyor.

Sermayenin ve faşizmin işçi sınıfına yönelik saldırı ve baskıları süreklilik kazandı ve daha da artıyor. Ekonominin kumanda tepelerini ellerinde bulandıran tekeller, emekçi sınıflar üzerinde tam bir egemenlik kurdular. İşçi sınıfı her geçen gün daha güçlü bir biçimde sermayeye zincirleniyor. İşçi kitleleri ve diğer emekçi kitleler yarı aç bir biçimde sefil yaşam sürdürüyorlar. İşsizler ordusu daha da büyüyerek, çalışan işçinin sayısını geçti. Bu da çalışan canlı işgücünün ücretlerinin aşağıya düşürülmesini sağlıyor. Tensikatlar, sermaye, iktidar ve sarı sendikaların ortak kararı ile devamlılık kazandı. Çalışan hiçbir işçinin, çalışma

güvencesi yok ve hiç bir işçi bu yüzden, yarından emin değil. Kısacası işçi sınıfı ve tüm çalışanlar tekelci sermayenin egemenliği altında sefil bir yaşam içindeler.

İşçileri geçen dönem sokağa iten ekonomik nedenler, bugün daha da fazlasıyla vardır.

Yüzbinlerce işçi eylemlere hazırlanırken, geçmişte ortaya konan eylemlerin deneylerinden yararlanacaktır. İşçiler şimdiye kadar hakları masa başında değil, sokakta ve fabrika işgalleri ile kazandılar. İşçilere masa başında verilen "haklar" sermaye sınıfının ve devletin verdikleridir. Sermayenin, devletin verdiği haklar elden çabuk gitti. Kazanılmayan hak, çabuk yitirilir. İşçi sınıfının şimdiye kadar sendikal ve ekonomik bakımından kazanmış olduğu hakların hemen hemen çoğu eylemlerle kazanılmıştır. Hak verilmez, alınır sözlü bu gerçeği yansıtıyor. Bu hak ise, masa başında alınmaz. Ekonomik ve politik haklar için sokakta, birleşik, kitlesel ve örgütlü olarak dişe diş, kıyasıya bir mücadele gerekir. Şimdiye kadar gerçekleşen işçi eylemleri, 15-16 Haziran işçi eylemi, Tarih direnişi, Bahar Eylemleri ve büyük Zonguldak madenciler grevi yürüyüşü bundan sonraki eylem için önemli birikimler veriyor. Sonraki eylemler, bir öncekinin tekrarı olmayacaktır. Ancak, her yeni eylem kalkışmasında işçiler, bir önceki eylemin ortaya çıkardığı derslerden yararlanırlar. Sermaye egemenliğine karşı mücadelede işçi sınıfının kendi mücadele tarihinde yararlanacağı epey deney vardır.

İşçiler adına toplu sözleşme görüşmelerini yürüten sarı sendikalar Zonguldak madencilerinin giriştikleri eylemin bir örneğini daha istemiyorlar. Sarı sendikacılar, bu konuda işçilerin politik iktidara ve dev-

lete karşı bir eyleme yönelmemesi için ellerinden geleni, arkalarına koymayacaklar. Burjuva sendikacılar, işçilerin önüne çekilen polis-jandarma barikatlarından önceki ön barikatlardır. Kesinlikle, bu burjuva sendikacılar barikatı aşılardan devlet-sermaye barikatı aşılardan Türkiye işçi sınıfının şimdiye kadar pratik yaşamı göstermiştir ki, burjuva sendikalara karşı mücadele verilmenden, sermayeye ve faşizme karşı ciddi bir mücadele verilemiyor. Bunun için burjuva sendikalarına karşı verilen mücadele, kapitalizme karşı verilen mücadeleden ayrı tutulamaz.

İşçiler, eylemlere girerken, sarı sendikaların engelleyici planlarını bilerek davranmalıdırlar. Eylemler, sarı sendikalara rağmen ve aynı zamanda onlara karşı yapılmalıdır. Sarı sendikalara rağmen, başanlı ve etkili eylemler gerçekleştirmek için, geçen bahar eylemlerinden dersler çıkarılmalıdır. Bahar eylemleri, kitlesellik ve süre bakımından cumhuriyet tarihinde ortaya konmuş en yaygın eylemler oldu. Bu eylemler daha etkin olabilirdi. Ancak, kendi eksiklerinin bir sonucu olması gereken düzeye çıkmadı. Bu eksiklik şuydu: İşçiler kendi sendikaları içinde (dikey olarak) örgütlenip aynı sendika üyeleriyle birlikte davranırken, kendileri ile aynı sanayi bölgelerinde olan diğer eylemci işçilerle ortak koordineli eylemlere yönelmediler. Bunun bir somut örneği İstanbul'da oldu. Kartal bölgesinde hem askeri işyerleri işçileri (Askeri JEEP işçileri, KKK Cevizli Dikimevi işçileri) ve aynı bölgede (Cevizli) TEKEL işçileri eylemlerini ortak olarak koordine edemediler. Sonuç ola-

rak, işçiler birbirlerinden ayrı ayrı hareket ettiler. Burada çalışan işçilerle görüştüğümüzde, yukarıda söylenenleri doğruluyorlar. Bir önceki eylem şimdi daha bilinçli davranmanın bir örneği oldu.

Bölgelerde (yatay olarak, genişlemesine) eylem birliği için işçilerin dayanacakları en doğru temel, doğrudan kendilerinin oluşturdukları işçi komiteleri ve muhalefet birlikleridir. Şu anda toplu sözleşmeleri olan işçilerin çalıştıkları tüm büyük işletmelerde, işçi komiteleri var. Yapılması gereken şey, zaman geçirmeksizin farklı işyerlerindeki işçi komite temsilcileriyle ilişkiye geçmek ve eylemin birliğini tartışıp, planlamaktır. Geçen eylemler, işçiler arasında tabanda komiteleşme düşüncesinin yaygınlaşmasını sağladı, bu defaki eylemler de işçiler arasında, sanayi bölgelerinde işçi konseyleri düşüncesinin yaygınlaşmasını sağlayacaktır.

Devrimci proletarya açısından şimdiye kadar yapılan büyük işçi eylemlerinin büyüklüğü, eylem sonucu belli ekonomik haklar sağlanması değildir, devrimci proletarya açısından esas sorun işçi sınıfının nihai

kurtuluşuna hizmet etmesidir. İşçi eylemlerini büyük eylem yapan da budur. Devrimci proletaryanın amacı, kapitalist sistem içinde, ücretli köleliğin devamı demek olan ücretlerin yükseltilmesi olamaz. Çünkü, kapitalizm koşulları altında işçilerin daha fazla ücret alması, kapitalizmin yaşamını uzatmaktan başka bir sonuca yolaçmaz. Ücretlerin yükseltilmesi ve yaşam koşullarının düzeltilmesi (kapitalizm koşullarında) işçileri birleştirir ve sermayeye karşı savaş kapasitelerini pekiştirir. Bundan ötürü, biz komünistler, devrimci proleterler işçilerin ekonomik mücadelesini destekleriz. Ancak, ne kadar ekonomik hak elde edilirse edilsin, bu, kapitalizmi aşmaz. İşçiler daha fazla ücret aldıkça, kendilerini daha fazla sermayenin egemenliğine perçinlemiş olurlar.

Zonguldak madencilerinin eyleminin büyüklüğü, grev sonucu alınan ekonomik haklarda değildir. Madencilerin eyleminin büyüklüğü, sermaye sınıfı ve onun devleti ile karşı karşıya gelme, düzenin yasalarını çiğnemesi ve en önemlisi kendi gücüne güvenmesi olmuştur. Sonuçta, Körfez Savaşı'nın da baskısı ile

işçiler istedikleri ücretleri alamadılar. Bazıları, buna bir yenilgi dedi ve işçilerin boş yere mücadele ettiğini söyledi. Oysaki bu eylem, tüm Zonguldak halkını ayaklandırmayı, dört günlük büyük yürüyüş yapmayı ve tüm Türkiye ve Kürdistan işçilerini harekete geçirmesi bakımından işçi sınıfı mücadelesinde yeni bir sayfa açtı. Kapitalizmi yıkmaya ve sınıfları ortadan kaldırma hedefini önüne koymuş olan devrimci proletarya açısından madencilerin eylemi, kurtuluş davasına hizmet ettiği için önemlidir, büyüktür. Türkiye işçi sınıfı Zonguldak madencilerinin giriştikleri bu büyük eylemi hep hatırlayacaktır. Şimdi yüzbinlerce işçinin eyleme hazırlandıkları ve yer yer eyleme kalkıştıkları bir sırada, sorunu bu açıdan ele almak ve çıkan fırsatları Zonguldak örneğine çevirmek çok önemlidir.

Sosyalistler açısından, geçen eylemlerden ders çıkarma sorunu var. Sosyalistler şimdi tüm yeteneklerini, güçlerini kullanarak, ortaya çıkan eylemleri tekelci egemenliğin alaşağı edilmesi hedefine yöneltmelidirler.

EGEMENLER HAK ETTİĞİ DERSİ ALACAKTIR!

Hava işçileri isteyerek greve çıkmadı. Bizleri altı aydır toplu sözleşme masasında yetkisiz insanlarla aynı masaya oturtmak zorunda bıraktılar. 6 aydır masada tek bir yetkili aradık ama biz hava işçileri olarak masada işçilerin emeklerinin nasıl çalınıp bazı kişilerin politik anlamda ve ceplerine girecek olan paralar uğruna aylardır masalarda emeğimizin çalınışını seyretmek zorunda bırakıldık.

Biz bütün olarak (HAVA-İŞ) bu insanlarla masadan kaçmadan onların armudu elma olarak işçi sınıfına kabule zorlanışını gördük. Fakat işçilerin demokratik, çağdaş idari maddeleri ile ekonomik maddeleriyle iç içe olan toplu sözleşme taslağının onbinbeşyüz kişinin büyük bir özveriyle hazırladığı taslağa hiçbir yaklaşım göstermediler. Ne zaman ki grev kararını alıp uygulamaya konulduğunda aylardır yok olan THY ve HAVAŞ yönetimleri bir anda grev kırıcı olarak baskı ve zulümle ellerinden gelen her türlü zorbalığı işçi sınıfının üzerine kullanıp; TRT, boyalı basın ve kamuoyunu yanıltarak sanki, grevi isteyen hava işçisiymiş gibi gösterip her türlü yalanlarla hava işçileri haksız gösterilmeye çalışılmaktadır. Zaten kendi televizyonu olan TRT ve tekelci burjuvazinin kalemsörleri kamuoyunu yanıltmakta şerefsizce bir görev üstlenmişlerdir. 12 Eylül'den bu yana değiştirmeden uygulamış oldukları

reçeteyi Türk halkına yeniden enjekte etmeye başladılar. Biz hava işçileri olarak bu oyunlarını çoluk ve çocuklarımızla hep birlikte; haklı ve meşru silahımız grevle bozmaya çalışıyoruz. Her ne kadar yukarıda saydıklarımız, yanıltılı haber veren şom ağızlar olmasına rağmen.

Her türlü baskının işkeneninin ve sözde ülkede demokrasi çıkartkanlığı yapan 12 Eylül faşist diktatörlüğü uzanışı mevcut ANAP iktidarı ile, yıllarca biz ezilen(!) işçi ve emekçiler uyutulmaya çalışılıyor. Bizler faşist diktatörlerin uyguladığı reçetelere karşıyız ve artık bizlere bu uygulamış oldukları ilaçlar ters tepki veriyor karşularına daha dik ve daha kararlı direnişlerimizle çıkmaya hazırız. Biz artık ekmek ve onur kavgası içinde üreten bizsek, yönetende biz olmalıyız şıartıyla işçi sınıfına sesleniyoruz. 1 Mayıs alanında safları sıklaştırarak 10 yıldır dikensiz gül bahçelerinde yürüyen ve

emekçilerin ve işçi sınıfının sesine kulak tıkayan 82'nin devamı ANAP iktidarı ve teslimiyetçi muhalefe gereken dersi kinimizi haklılığımızı göstermek için kulaklarını tıkayan tekelci burjuvaziye her şeye rağmen yine 1 Mayıs meydanında tüm işçi sınıfı olarak hep birlikte el ele, birlikteliğimizi göstereceğiz.

Yürü işçi sınıfı yürü şan olsun, sana vurulan zincirleri kıra kıra yürü. Maden işçileriyle Bolu'da yandı meşale, söndüğünü sananlar var. Ama hava işçisiyle daha çok parladı geleceği gündüze çevirdi. Şimdi emekçinin yüreği aydınlanıyor. İşçi sınıfı 1 Mayıs alanına yavaş yavaş, dalga dalga geliyor. Şan olsun sana 1 MAYIS, 1 MAYIS işçi ve emekçinin bayramı. İŞÇİLER BİRLEŞİN, 1 MAYIS meydanında safları sıklaştırın. Ve tekelci burjuvaziye gereken dersi 1 MAYIS'da 1 Mayıs meydanında verilecektir.

Bir Hava Yolları emekçisi.

Tekgıda-İş Demokratik Muhalefet Birliğine mensup bir grup işçi genel merkezlerine giderek işçilerin taleplerini sundu

20.3.1991 günü demokratik muhalefet birliğine mensup bir grup işçi sendikaları Tekgıda-İş genel merkezlerine giderek sendikalarının hazırladığı toplu iş sözleşme taslağı üzerinde yapmış oldukları çalışmada eksik ve yanlış olarak gördükleri maddeleri bir metin halinde genel merkez yönetimine sunarak amaçlarının işverene karşı sendikalarının yanında olduklarını göstermek ve sendikalarına işçilerin taleplerini savundukları sürece destek vermek, taleplerini savunmadığı zamanda bunu protesto şekline çevirmek olduğunu açıkladılar. Daha sonra taleplerini şöyle sıraladılar.

Bizler alınan satılan bizim emeğimiz olduğuna göre emeğimizin üzerinde doğrudan söz ve karar sahibi olmak istiyoruz. Bu nedenle toplu iş sözleşmemiz imzalanmadan önce işçilerin onayına sunulmalı toplu iş sözleşmemizin imzalanmasında işçiler söz ve karar sahibi olmalıdırlar.

%'li ücret uygulamalarına işçiler arasında ücret uçurumları yarattığı bunun

da işçilerin eylem birliğini bozduğunu savunarak seyyanen ücret talebinde bulundular.

Disiplin kurulları demokratikleştirilerek işçilerin çoğunluğu gözetilmelidir. Ya da disiplin kurulu başkanı kura ile belirlenmelidir.

1 MAYIS'ın birlik dayanışma ve mücadele günü olarak ücretli izine dönüştürülmesi,

8- MART'ın Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kabul edilmesi emekçi kadınların o günü özgürce kullanabilmesi,

Ne kadar ücret alınırsa alınsın enflasyon bu hızla sürdüğü müddetçe ücretlerin eriyip gittiğini esas olanın enflasyonu durdurmak olduğunu söyleyen işçiler bunun için sendikalarının daha çok politik mücadeleyi hedeflemesini istediler.

Bütün bunlardan ötürü işçilere politik eğitim verilmelidir şeklinde tamamladılar.

Sendika yöneticileri işçilere teşekkür ederek bütün bu isteklerin haklı olduğunu kabul ederek işçilerin talepleri doğrultusunda bir sözleşme imzalayacaklarını belirttiler. Özellikle işçi-

lerin politik bilince ulaşmaları gerektiğini vurgulayarak sorunun politik mücadelenin siyasi iktidar üzerinde politik baskı unsurları olması gerektiğini bu nedenle politik eğitime bundan sonra ağırlık vereceklerini ifade ettiler. Ancak bazı işçiler Tekgıda-İş Sendikası'nın Trakya Birlik'te imzaladığı sözleşmeden işçilerin işten atılmaları ile ilgili bir madde okudular. Madde aynen şöyleydi: İşçiler iş yerinde POLİTİK, İDEOLOJİK, propaganda bildiri, gösteri vb. yaparlarsa iş akitleri ihbarsız kıdem tazminatı feshi edilir. İkiyüzlülüğün bu kadarına pes doğrusu. İşçiler sözde demokratikleşmenin sürdürüldüğü bu dönemde siyasi iktidar 141, 142. komüniz maddelerini sözde de olsa kaldırmak zorunda kalırken Kürt meselesine çözüm ararken sendikalarının siyasi iktidarın gerisinde kaldığını bundan utanç duyduklarını belirterek kendi sözleşmelerinde bu gibi maddeleri kabul etmeyeceklerini belirttiler.

DMB Taraftarı/İşçiler

BELPA'DA GREV

D. Emek: Greve başlangıç tarihiniz nedir?

İsmail ÖZGÜR: (3.4.1991 tarihinde greve başladık. Grev kararını üyesi bulunduğumuz Tez Koop-İş 4 Nolu Şb. si aldı.

D. Emek: BELPA'ya Tez Koop-İş Sendikası'nın örgütlenmesi nasıl oldu?

İ. ÖZGÜR: Ben iş yeri komitesindeyim. Bizler Temmuz 1990 tarihinden itibaren işyerinde sendikal oluşuma giriştik. Ve 16.10.1990 tarihinde resmen sendikal olduk.

D. Emek: Bu çalışmalarınızda hangi güçlüklerle karşılaştınız?

Zehra ERASLAN: Ben grev karar aşamasında işten atıldım. Bizlere şöyle yaklaşıyordu. Bizler sosyal demokratlarız. Burada rahatça sendikanızı kurarsınız ve çalışmalarınızı yaparsınız demişlerdi. Ama bunu bizlerin ücret talep etme zamanı geldiğinde onların diğer kapitalistlerden farkının olmadığını gördük. Ve alabildiğince sendikal çalışmalarımıza sekte vurmaya çalıştılar. Biz burada 243 çalıştık bunların kararlılığıyla sendikayı getirdik.

D. Emek: Hangi maddelerde anlaşamadı? Bunları biraz açar mısınız?

İ. ÖZGÜR: Birinci olarak ücret sorunu şu an burada en az ücret 350.000 TL. net ücrettir. Tavan ücreti ise net 550.000 TL'dir. Bu sözleşmeden önce aldığımız para miktarları. Bizler ise şimdi sendika taslağında olan 1.800.000 net aylık ücret istiyoruz. İşverenin ise bunun karşılığı olarak tekli 1.650.000 TL. brüt ücret. Burada şunu da açmakta yarar görüyorum. Sözleşme imzalandıktan sonra buraya giren işçi ilk olarak net aylık olarak 900.000 TL. eline geçecek.

Anlaşamadığımız önemli maddelerden biri de disiplin kurulu maddesi: İşverene göre disiplin kurulunda 3 işveren 2 sendikacı bulunacak diyor. Bizler ise 2 işveren 2 sendikacı 1'de işçi olacaktır diyoruz.

D.Emek: Bildiğimiz kadarıyla BELPA'da işveren sadece Büyükşehir Belediyesi değil, diğer işverenler ve mevcut davranışları nedir bunla-

rın?

İ. ÖZGÜR: BELPA üç ortaklı bir kuruluş. Büyükşehir Belediyesi, TEFKEN ve Prisunic'tir. Burada Büyükşehir Belediyesi biliyoruz ki tek başına karar verme yetkisi yok ama ortak çıkarları doğrultusunda bora-zancı başlığını Büyükşehir Belediyesi adına sayın Sözen yapıyor. Tabii ki biz inanıyoruz ki bu kararlar salt Sözen'den direkt kaynaklanan şeyler değil. Diğer kapitalistlerde burada perde arkasında rol oynuyorlar.

D. Emek: Kısaca süreci anlatabilir misiniz?

İ. ÖZGÜR: Tabii anlatayım. Bizlerin sözleşme dönemleri iki yıllık. Ücret istemleri net maaş ücreti olarak istenir. Yılbaşında taslak üzerinde son görüşmeler yapıldı. Ve görüşmelerden sonuç çıkmadığı için sendikanın bir eylem önerisi vardı o da pazar günü iş bırakma eylemi (tüm gün). Bu eylem sonucunda önder olan bilinçli dokuz arkadaşımızı atarak pasif duruma getirilmeye çalıştık. Bizde bunların geri alınması anlamında dayatmaya gittik. Yine grevin üçüncü gününde 9 işçi arkadaşımız işten atıldı. (17/2 maddeye istinaden)

Kendine sosyal demokratım diyen SHP gibi bir parti, sözde Zonguldak eylemliği hatırlarsak orda işçi eylemliğini desteklediğini söyleyen, basına verdikleri her demeçte işçi hak ve özgürlüğünü savunan abartmalı açıklamalar yapan SHP burada yani kendi bünyesinde çalışan işçilere davranışıyla ne kadar sosyal demokrat olduğunu gösteriyor.

Biz işçiler artık bunları teşhir etmeye gideceğiz. Bu işler laf havarisi yapmak değil. Önemli olan bu grevimizde de bu laf havarilerini yanımızda görmemiz gerekirdi. Artık bizim sorunlarımızı mevcut iktidar ve diğer siyasi partilerinin çözmesi olanaksız, bunların aradığı uzlaşmacı bir mantık anlayışı, tabii işveren taraftarı bir uzlaşma.

D. Emek: Bu konuda başka görüşleri olan arkadaşımız var mı?

Bülent İŞİLTİ: Kendi özgünlüğünde çalışan işçisinin sorunlarını çözemeyen bir siyasi parti (SHP) iktidara gel-

diğinde ülkenin sorunlarını çözeceğine inanılmaz.

Zehra ERASLAN: Grevler bir hak. Verilmez alınır. Ben bir kadın işçi olarak toplumda (evde-işyerinde) her türlü ezilmişi yaşadığım için baskular bize daha katmerli geldi. Ve önce İNSAN diyen sözüm ona SHP belediyelerde işçileri atarak (işçi kıyımı) yapan SHP ne kadar İNSAN'a değer verdiğini kanıtıyor.

D. Emek: Sayın ÇİNGÖZ bu konuda genel görüşlerinizi alabilir miyim?

Veysel ÇİNGÖZ: (Tez-Koop-İş 4 nolu Şb. Bşk. Yrd.) Bizim asil amacımız bu toplu sözleşmeyi imzalarken işçi hak ve menfaatleri doğrultusunda imzalamak. Parasal değer olarak sözleşmeyi ikinci plana ittik. Bizlerin asil hedefi; işgüvencesi ve huzurlu bir iş ortamı. İşçi sınıfı mücadelesini BELPA'da işçi kaybı vermeden bitirerek diğer işçi sınıfına yani diğer sözleşmeye girecek ve giren işçi sendikalarına örnek teşkil etmeyi düşünüyoruz. İşçi sınıfının başında 13. madde demoklasin kılıcı gibi sallanıyor. Sendikalar 13. madde için eylem birliği yaparak iş güvenliğini sağlayacaktır.

Bir de biz sosyalist dergi ve gazetelerden şunu bekliyoruz. Biz sendikalar işçi sınıfını bilinçlendirmede biraz geri kalıyoruz. Sebebine gelince biz işçi arkadaşlara bu bilinci vermeye çalışırken sanki işçilerin ekonomik alandaki sorunlarını çözmüş de bunlar veriliyor bize dercesine tavır alınıyor. Ama sizler işçi sınıfını bilinçlendirerek ortak noktalarda bir gazete çıkararak işçi sınıfına götürülmeli.

D. Emek: Sayın ÇİNGÖZ son olarak 1 Mayıs'ı nasıl kutlayacaksınız?

V. ÇİNGÖZ: 1 Mayıs'dan önce bir program olmalı. Ve bunun eşliğinde toplantılar yapıp çözüme kavuşturmak işçi sınıfına hep birlikte bir meydan gösterilmelidir. Bana göre 1 Mayıs'ın BELPA'nın bir bahçesinde veya Taksim'de Mecidiyeköy'de kutlanması farketmez. Önemli olan programlar eşliğinde olmalı.

Kazanmanın yolu direnmekten geçiyor

PENDİK BELEDİYE İŞÇİLERİ DİRENDİLER KAZANDILAR

Bugün işçi sınıfımızın karşı karşıya bulunduğu en büyük sorun ve tehlikelerden birisi olan işten atılmalar güncelliğini koruyor.

İşten atmalarda işverenlerin özellikle toplu iş sözleşmesi dönemlerini seçmeleri ve öncelikle devrimci işçileri seçmeleri tehlikenin boyutlarını gösteriyor.

Toplu iş sözleşmeleri döneminde ve diğer işçi sorunlarında işçileri harekete geçiren, sorunların çözümüne yönelik çabalarda bir yandan işverenlere karşı mücadele ederken, diğer yandan sendika merkezlerini zorlayan devrimci işçiler uzlaşmacı, işbirlikçi yönetimleri de işçilerin gözünde teşhir ederek zorlarken topyekün bir saldırıyla karşı karşıya kalıyorlar.

Bir taraftan, devlet, diğer taraftan işverenler, ve nihayet koltuklarına sıkı sıkıya sarılmış sendika yönetimlerinin talepleri adeta çakışıyor. Bizi bu şekilde düşündürmeye iten kuşkusuz niyetimiz değildir.

Yaşanan bunca işçi kıyımının karşısında sendika yönetimlerinin somut durumlarıdır. Sendika yönetimlerinin bunca saldırı karşısındaki pasif ve uzlaşmacı tutumları başka nasıl açıklanabilir.

Elbette tüm sendikaları aynı kefiye koymuyoruz. Kimi sendika yönetimleri birşeyler yapmak istiyorlarsa da yeterli tepkiyi gösteremiyor bu da caydırıcı olamıyor.

Pendik Belediyesi'nde yaşanan durum ise tüm sınıfın karşı karşıya bulunduğu sorunun bir parçasıdır.

Daha önce 147 işçiyle Ümraniye, Adalar Belediyesinde süren işten atmalardan Pendik Belediyesi işçileri de nasibini alıyor.

Daha önceleri birer ikişer atılmalarla birlikte 52'ye ulaşan işten atmalara 35 işçi boyun bükerek kaderine razı olmuyor. Kendi kaderini belirleme yolunu seçiyor. Bu anlayıştan yola çıkan işçiler Belediye Başkanı Burhan KÖSEOĞLU ile görüşmeye

gidiyorlar. Fakat birgün boyunca bekleyen işçiler Belediye Başkanıyla görüşemiyorlar. Zira Belediye Başkanı işçilerden kaçıyor görüşmek istemiyor.

Bir gün sonra Belediye Başkanıyla görüşen işçiler görüşmeden bir sonuç alamayınca 28 Mart günü 25 işçiyle açlık grevine başlıyorlar.

DEVRİMCİ EMEK dergisi olarak açlık grevlerinde yanlarında olduğumuzu destek ve dayanışmamızı sürdüreceğimizi bildiren muhabir arkadaşımız işçilerle yaptığı görüşmede işçilerin eylemlerinden onur ve zaferle çıkacakları belirtilerek, hak almanın alınan hakların korunmasının yolunun direnmekten geçtiğini belirterek sonuna kadar direncelerini söylüyorlar.

Aslında bu işçiler çok fazla birşeyde istemiyorlar istedikleri sadece bugün meşruluğunu yitmişliği bizzat onu hazırlayanlarca da kabul edilen anayasal çalışma hakkıdır.

Açlık grevi sırasında iki işçi rahatsızlanarak hastaneye kaldırılıyor, fakat hastalanan işçiler mücadeleyi bırakmıyor, arkadaşlarının yanına dönerek mücadeleye devam ediyor.

Direnişlerini sürdüren işçilere DEVRİMCİ EMEK dergisi olarak diğer sınıf kardeşlerine vermek istedikleri bir mesajlağın olup olmadığını soran arkadaşımıza teşekkür ederek şu çağrıyla yapıyorlar:

İşçi arkadaşlar,
Örgütlenelim, örgütlenelim ki böyle durumlar diğer işçi kardeşlerimizin başına gelmesin. Biz burada 22-23 arkadaşız eğer sonuç alamazsak açlık grevini ölüm orucuna dönüştüreceğiz. Zira işsizlik ölümden beter. İşin ilginç yanı binlerce işçi umutla destekleyerek yönetime getirdikleri sosyal demokrat belediyelere karşı çalışma haklarını tekrar eylemleriyle elde etmenin mücadelesini veriyorlar.

Oysa daha dün yönetime gelmek

için işçilere yapıldığı bir konuşmada Burhan KÖSEOĞLU "işçi bizim efendimizdir" diyordu. İşçiler bu sözlerinden dolayı Burhan KÖSEOĞLU'nu bağrına basmış oylarıyla belediye başkanlığına getirmişlerdi. Sınıf bilinci almamış işçilerin çabuk kanma özelliğinden faydalanan burjuva politikacıları bilmelidirler ki kendilerinin ezen sömürükleri işçiler çabuk tanır. Şapka düştü kel göründü. İşçiler bir kez daha yaşayarak gördükleri gibi belediyelerde sonuçta burjuva düzenin birer kurumlarıdır ve doğrudan ona bağlıdır. Öyleyse yapılması gereken bütün burjuva düzenden desteğimizi çekerek onun tüm kurumlarına karşı mücadele etmektir. Burjuva kurumlarına karşı açlık grevi ile karşı koymak ise başkaca silâh bulunmayan devrimci tutsakların başvurdukları bir mücadele yöntemidir.

Oysa devrimci proletaryanın çok daha etkili mücadele silahları mevcuttur. En güncel örneklerden birisi de MADEN işçilerinin gösterdiği yoldur. 9 gün süren açlık grevi sonunda işçiler mücadeleden onurla ve zaferle çıktılar. İşten atılan 23 işçinin tamamı işlerine geri alınmışlardı. Diğer işçilerinse ne olacağı belli değildi.

Halbuki işçilerin bir sınıf olarak sorunları ve çıkarları ortak. İşçiler bu anlayıştan hareket ederek birleşik ve örgütlü gücünü ortaya koyarak üretimden gelen gücünü kullanmalı, sokaklara dökülerek dost düşmana neler yapabileceğini göstermeli, kendi iktidarına doğru yürümelidir. Sorunun köklü çözümü budur.

**İŞÇİYİZ GÜÇLÜYÜZ
DEVRİMLERDE
ÖNCÜYÜZ**

İŞ, EMEK, ÖZGÜRLÜK

DENİZ İLİÇ

SARI GANGSTER SENDİKALARA KARŞI MÜCADELEYİ YÜKSELTELİM

Bizler 225 işçinin çalıştığı ÖRMAK (Tül Perde) fabrikasında çalışmaktaydık.

1.9.1990'da başlayan Toplu İş Sözleşmemiz, 11.1.1991-28.1.1991 tarihleri arasında süren grevimiz 1.1.1991 tarihinden geçerli olmak kaydıyla 1.3.1991 tarihinde sözleşmemiz anlaşmayla sona erdirildi. Yalnız 5.2.1991 tarihinden başlayan 23.2.1991 tarihleri arasında atılan 31 işçinin işten atılması da geri bırakılmadı.

11.1.1991'de büyük bir kararlılıkla çıktık GREVE. Greve çıkarırken Teksif Merkezinden İbrahim VARDAR, TÜRK-İŞ merkezinden Zeki POLAT, Teksif'e bağlı 18 şube başkanı ve biz işçiler katıldık. GREVE niçin çıktığımızı, neler amaçlandığını Genel Merkez adına Zeki POLAT, Teksif adına da İbrahim VARDAR uzun uzun anlattılar. Aşağıya bazı konuşmalardan bölümler aktaracağız.

Genel Merkez adına konuşan Zeki POLAT "İşçi arkadaşlar, hayat şartları ağırlaştı. Bu şartlarda ne aldığınız bugünkü ücrete, ne de patronun verdiği ücrete çalışılmaz. Onun için sizlere huzurunuzda namus sözü veriyoruz ki, sizin sözleşmenizi vicdanımızın elverdiği bir sözleşme ile sonuçlandıracağız. Öyle imza atacağız. Buna inanın derken, Teksif adına konuşan Başkan vekili de olan İbrahim VARDAR ise "Arkadaşlar Teksifte 12 yıldan bu yana ilk defa bir GREV oluyor. Bunu da başıyla sürdürüp kazanacağız. Bizim parasal bir sıkıntımız yok. Gerekirse bu grevi aylarca

sürdürüp kazanacağız. başara-
cağız" dedikten sonra o da ağ-
beysi gibi (Zeki POLAT) size na-
musum ve şerefim için söz ver-
yorum ki, bu grevinizin sonucun-
daki anlaşma, GRUP sözleşme-
sindende iyi olacak. Namusum
üzerine yemin ederim dedikten
sonra grevimiz hepimize hayırlı
uçurlu olsun dedi.

11.1.1991'de başlayan 17
gün süren grevimiz, devletin Kör-
fez Savaşı'nın arkasına sığınar-
ak kaldırdığı grevimiz
28.1.1991'de sona erdirilerek iş-
başı yaptı. İşbaşından bir hafta
sonra yani 5.2.1991 ile
23.2.1991 tarihleri arasında ÖR-
MAK patronu 31 işçi arkadaşımı-
zı işten attı. Sözleşmemiz
1.1.1991'den geçerli olmak üze-
re imzalandı. Fakat patron biz at-
lanlara geriye dönük haklarımız
için (1.9.1990 ile çıktığımız tarih-
ler arası) 500.000 TL net çalışan
arkadaşlarımıza da 3.000.000
TL brüt ücret vereceğini açıkladı.
Sendikacılara sorduğumuzda
bunun böyle doğru olduğunu an-
cak bu şartlardan anlaşıklarını
söylediler. Üstelikte bu hakları-
mızı dahi 2.4.1991'den itibaren
taksitlerle alacağımızı bildirdiler.

Namusları üzerine yemin
ederek haklarınızı alacağız di-
yenler bizleri bu denli patrona
peşkeş çekercesine sattılar. Bu-
rada sendikacılarımızın ne kadar
namussuz olduklarını bizler ya-
şayarak öğrendik. Bilmeyenlere
de duyuruyoruz.

Şerefleri üzerine konuşan
gangster sendikacılarımız biz
atılan 31 işçinin toplam alacakları
olan 93.000.000 yerine 15.5

milyona imza atarak şerefsizlik-
lerini kanıtladılar.

Temsilcilere veya şubedeki
sendikacılara bizi nasıl böyle sat-
tınız alacaklarımız karşılığı sizler
ne kadarını aldınız dediğimizde
temsilcilerden veya sendikacıları-
mızdan şu cevabı alıyoruz. Biz-
leri siz mi seçtiniz ki, bizi bu mer-
tebeye siz mi getirdiniz ki bize
haklarınızı soruyorsunuz diye
cevap aldık.

Zaten biz işçiler hiçbir zaman
sendikamızın bizlerin haklarını
alamayacağını, haklarımızı sa-
vunamayacağını biliyorduk. Bu
sözleşmeyle şunu bir kere daha
net yaşadık ve gördük. Teksif
Sendikası sadece sarı sendika
değil gangster-malya tipi bir sen-
dikadır. Tüm tekstil çalışanlarının
bu gerçeği iyi bilmelerini istiyoruz.

Bütün işçi kardeşlerimize ses-
leniyoruz...

Bugün bizlere yapılan haksız-
lıklar, yarın sizlere de yapılacak-
tır, yapıyorda. İşyerlerimizdeki
temsilcileri kendimiz seçemez-
sek bu haksızlıklar daha çok de-
vam eder. Bunlara dur diyebil-
mek, haklarımızın asıl savunucu-
ları bizlerin olması için, bütün iş-
yerlerinde siyasal ayırım gözet-
meden;

**İŞYERİ KOMİTELERİNİ
OLUŞTURALIM**

**İŞYERİ KOMİTELERİNDE
ÖRGÜTLENELİM**

**ÖRMAK (Tül Perdeden)
ATILAN İŞÇİLER**

THY A.Ş.'DE ÇALIŞAN BİR İŞÇİNİN İŞYERİ VE GREV DEĞERLENDİRMESİ

THY A.Ş. Dünya Sivil Havacılığı'nın (EFAI) teşkilatının müsadde ettiği lisansla çalışmaktadır. Diğer özel hava şirketleri ise (PGSUS, Sultanair, Grenair vb.) şirketleri sivil havacılık teşkilatının müsadde ettiği THY'nin teknik hizmetlerinin kontrolü altındadır. Bugün THY şirketi grevdedir. Görülüyor ki herhangi bir malzeme değişmesi veya tamiri mevzu olan işlerden yoksun olarak uçmaktadır. THY yöneticilerinin bir çoğu çekirdekten yetişmediğinden dolayı bu işleri bilmemekte ve aynı zamanda sendikayla (Hava-İş) bu hususları nazan itibara almadan sözleşme yapmaktadır. Olayları net olarak kavrayamayan yöneticiler bizlerin işlerini de masa başında yapılan işlerle biraz karıştırıyorlar galiba. Günümüzde teknik elemanın işlevini anlamayan bir işverenden tabiki olumsuz bir takım öneriler gelmesi de sanırım normal sayılır.

Havacılık mesleği pahalı ve özel eğitim isteyen bir meslektir. Ne yazık ki halkımız uçak deyince onu kullanan pilotu ve kabindeki hostesi biliyor. Hiçbir zaman bu uçakları havada tutan bakımlarını yapan anızalarını giden özel eğitilmiş yılların tecrübesiyle çalışan teknik elemanları düşünemezler. THY çalışanlarının DİSPACE, hareket memuru, trafik memuru rezervasyon memurları ve kargo yükleme işçileri dahi özel ihtisaslıdır.

Bütün bunların ışığı altında da işverenimiz, uzmanlaşmış personeli bir tarafa bırakıp kömür ve çimento fabrikalarında çalışanlar gibi aynı potaya koymakta ve toplu pazarlığı o şekilde sürdürmeye çalışmaktadır.

Evet, işveren bilinçli bir şekilde işçiyi greve davet etmiştir. Buradaki amaçlarına gelince biz işçiler olarak boyutlu olarak düşünüyoruz. Önce iktidarın kendi anlayışı olan kazananın devlet

değilde bir avuç kapitalist olsun zihniyeti yatmaktadır. Ve grev sonrasında da biz işçilere tehditler savurmakta bizleri güya özel hava yolu şirketlerinin ekmeğine yağ sürmekle suçluyor. Burada gerçek dediği şey tamamen kendileri öyle istediği için yani bir avuç kapitaliste para aktarmanın yolunu böyle yaratmışlardır. Aynı zamanda Sayın Özal efendileri oğullarının ufak bir hava yolu şirketi kurması ve taşıması olayı var... Böylece kendilerinin de burada uyguladığı politikalar hayata geçiriyor. Bunlardan da başka birşeyler beklenmez.

Biz işçiler olarak sendikamız olan Hava-İş etrafında işverene gerekli yanıtı vereceğiz. Hak almanın yolu mücadelelerden geçer. Bizde grevi mücadelenin bir basamağı olarak gördük ve grev dedik.

THY'dan bir işçi

91 1 MAYISI YENİ B

1 Mayıs'ta olaylar, gelişmeler ve yeni ayrışma yaşandı. Her sol hareket, parti ve çevre 1 Mayıs'a kendi taktiği ve yaklaşımları ile girdi. Taktikler ve temel politik yaklaşımlar 1 Mayıs'ın pratiğinden geçti. Şimdi bunun bir irdelemesini yapmak zorunludur.

Son üç sene içinde çeşitli biçimlerde 1 Mayıs'ı alanlarda kutlamaya yönelen sendikalar, bu yıl ta baştan itibaren "bilinçli" olarak eylem dışı kalmaya çalıştılar. İstanbul'da 7 Nisan'da yapılan işçi-temsilci toplantısına bu sendikaların çoğu katılmamıştı. Uzlaşmacı sendikacılar geçen yıllardan biliyorlar ki, işçilerin ezici çoğunluğu 1 Mayıs toplantılarında tavrını "1 Mayıs'ta, 1 Mayıs alanındayız" sözleri ile ortaya koyuyor. Sendikacılar, 1 Mayıs toplantısına katılmayarak işçilerin devrimci baskısından kurtulmaya çalıştılar. Ancak, bu kaçış nereye kadar gidecek? Devrimci, ilerici işçilerin toplantılarından ve açık işçi eylemlerinden kaçış, kendilerine "ilerici" diyen bu sendikacıların gerici konuma düşürüyor. Onlar, bununla, aynı zamanda sarı sendikacıların yanına oturmuş olacaklar. Esasında İstanbul işçisi bu boyun eğme sendikacıları 89 1 Mayıs'ından tanıyor. Uzlaşmacı sendikacılar 89'da polis baskısına boyun eğip, işçilerin coplanmasını seyrettiler. Sendika yöneticileri o zaman eylemci işçilere tam anlamıyla ihanet etmişlerdi. Zaten daha sonra, aynı sendikacılar "samimi" her hangi bir özelleştirme de yapmadılar. 90 1 Mayıs'ında, sözünü ettiğimiz sendikacılar ortalıkta hiç görünmediler. 89 1 Mayıs'ında sendika yöneticilerinin ihanetine basın toplantısı yaparak tepki gösteren Şubeler Platformu, 90 1 Mayıs'ını kutlamayı doğrudan kendi üzerine al-

dı. Ancak eylem günü gelip-çattınca, onların da büyük bir çoğunluğu (bunun büyük bir bölümü TBKP yanlısı idi) eylemin hemen öncesine eylemden ayrılarak yenibir ihanet örneği ortaya koydular. Sonuçta 90 1 Mayıs'ına yalnızca bir kaç sendika şubesi katıldı. Böylece 88'den itibaren 1 Mayıs eylemlerini kararlı işçiler ve devrimciler gerçekleştirmişlerdir. Eylemci işçiler, polis, asker, panzer ve silahın önünde ihaneti gördü, yaşadı. Bundan ders çıkaran devrimci işçiler, 1 Mayıs eylemini sınıf hainlerine rağmen gerçekleştirmeye yöneldiler.

8 sendika uzlaşmacı burjuva BELEDİYE-İŞ'in önderliğinde bir araya gelip 1 Mayıs için yasal izin (!) istediler. Yaptıkları basın toplantılarında ve basın bildirilerinde Taksim'i ve eğer verilmezse, alternatif olarak Şişli Abide-i Hürriyet alanını istediklerini açıkladılar. Uzlaşmacı sendikacılar açıklamalarına devam ettiler: Eğer buralarda olmazsa, fabrika yemekhanelerinde ve fabrikalara en yakın yerlerde 1 Mayıs'ı kutlayacaklarını belirtiler. Onlar, yaptıkları resmi başvuru ile esasında 1 Mayıs eylemini politik iktidarın kontrolüne almaya çalıştılar. Çünkü işçiler alanlarda ve hele 1 Mayıs alanında eylemin kontrolünü kendilerine rağmen ele geçirebilirdi. Bunun için, 1 Mayıs kutlamalarının denetimi iktidarlarca yapılmalıydı. Bu uzlaşmacı sarı sendikacılar, son güne kadar işçileri oyaladılar. Onlar, bunu yapmakla iktidarın istediği yerine getirmiş oldular. DEVRİMCİ EMEK Özel sayısında buna işçilerin dikkatlerini çekmişti: Reformistlerin burjuvazi ile uzlaşacaklarını ve 1 Mayıs'ı devrimci özünden saptacaklarını belirtti. Sonuç saptama-

lanımızı doğrulamış oldu. Aynı Özel Sayımızda hükümetin 1 Mayıs'ı özünden saptırarak ve 1 Mayıs alanına yönelenleri tecrit etmek için bir olasılık olarak 1 Mayıs eylemlerine "izin" verebileceğini belirttik. Ancak bunu bir olasılık olarak belirttik ve bunun esas amacını ortaya koyup, reddetmek gerektiğini belirttik. Burjuvazi, sendikacıların uzlaşmacı-teslimiyetçi tavrını görünce hiçbir yasal izne gerek duymadı. Uzlaşmacı 8 sendika gazetelere verdikleri ilanla, 1 Mayıs'ı kutlamış oldular(!)

Sendika şubeler platformu, sendika yönetimlerinin izinden (!) giderek, 1 Mayıs'ın 1 Mayıs alanında kutlanmasına karşı engel teşkil etti. Şubeler platformu bunu yapmakla kendini de tükemiş oldu. Sendika kurumları, tam anlamıyla burjuva politik batağına batmış durumdadır. Onlara bir tekme de mücadeleci işçilerden...

1 MAYIS VE DERGİLER PLATFORMU

1 Mayıs sosyalist hareket açısından da politik tutum ve pratik tavır yönünde ciddi ayrışma getirdi. 11 derginin oluşturduğu "Dergiler Platformu"nun çağrısı ile işlerinde Devrimci Emek'in de bulunduğu bazı dergiler ve politik çevreler 1 Mayıs'ta tutum belirlemek için bir araya geldiler. Tartışmalar süresinde Devrimci Emek'le diğer dergiler arasında 1 Mayıs'a ilişkin politik ve pratik tutumda ciddi görüş ayrılıkları çıktı. Onlar, 1 Mayıs'a ilişkin tutumlarını şu sözlerle şiarlaştırdılar: 1 Mayıs fabrikalarda kutlanmalı, fabrikalardan alanlara ve alanlardan 1 Mayıs alanına... Tabii, bunun yanında eğer iktidar izin verirse izin verilen yerde(!) 1

İR ANLAYIŞ GETİRDİ

Mayıs'ı kutlayacaklarını belirtiyorlardı. Esasında, bu dergiler 1 Mayıs alanına nasıl çıkmamalıyız diye bunun teorisini yapıyorlardı. Onların bakış açısına egemen olan iktidarın yasal izniydi. Hesaplar büyük ölçüde buna göre yapılıyordu. Kitleleri ciddi olarak 1 Mayıs eylem hazırlıklarına hazırlamadan boş bir biçimde oyalanıp durdular. Oluşturulan bu platformda tam bir pasifizm anlayışı egemendi. Devrimci Emek, toplantılara katılan dergileri "1 Mayıs'ta, 1 Mayıs alanında" dediğimizi için çok uğraştı, ancak onların buna niyetleri hiç yoktu. Doğal olarak, 1 Mayıs'ta, 1 Mayıs alanında diyen Devrimci Emek, burada kalamazdı. Öyle oldu. Devrimci Emek, kendileriyle birlikte olmayacağını açıkladı.

DİĞER "SOL" PLATFORMDA SORUN NASIL KONUYORDU

Dergiler Platformu'na göre daha "sol" politik hareketlerin oluşturduğu 1 Mayıs eylem platformunun 1 Mayıs'a ilişkin tutumu sonuç olarak Dergiler Platformu'ndan farklı olmadı. Burada da son güne kadar yasal izin verilir verilmez mi tartışması ile zaman geçirdi. Devrimci Emek daha iyi bir sonuç çıkar, diye, buraya katıldı. Ancak, tüm çabasına rağmen eylem platformu, eylemini yasal izne göre ayarlamaya çalıştı. Sözkonusu eylem platformu, 1 Mayıs'a ilişkin tutumunu şu sözlerle şiarlaştırdı: Şalterleri indirelim. Üretimi durduralım! Sokağa, Alanlara Taşalım. Bura-

daki tutumla, Dergiler Platformu'nun hiçbir farkı yoktu. Fark sadece üslupta olmuştur. Buna rağmen neden bir araya gelmediler anlayamadık. Toplantılara katılanlardan yalnızca Zafere Doğru temsilcisi, Devrimci Emek'i destekledi. Ancak, bu temsilci de eyleme ilgili son kararın alınacağı toplantıya her nedense katılmadı (!)

Kendi içinde tutarlı olan ve söylediklerinde samimi ve içten olan Devrimci Emek, 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanındayız tutumunda yalnız kaldı. Bazı hallerde yalnız kalmayı bilmek gerekiyor. Doğru bildiği yolda yalnız kalmayı bilmeyen bir hareket, amacına ulaşamaz. Belkide hareket olarak yalnız kaldık ancak, devrimci politikalarımızla Türkiye ve Kürdistan proletaryasınının konması gereken tutumunu ortaya koyduk, savunduk.

PRATİK EYLEME İLİŞKİN

1 Mayıs'ta 1 Mayıs alanında diyen ve proletaryanın 1 Mayıs'ta, 1 Mayıs Alanına yürütmesi gerektiğini söyleyen komünistler, eylem günü (1 Mayıs günü) 1 Mayıs alanına yönelmek için Tünel'de toplandılar. Hedefleri, koşulları zorlayıp, İstiklal Caddesi'ne çıkmak ve varılabilen yere kadar gitmekti. Ne var ki bazı aksaklıklar bu amacımızı gerçekleştirmemizi engelledi. Şunu belirtmek gerekir, bazen tüm çabamıza rağmen, ve bazen çabalarımız düşündüğümüz eylemi yapmaya imkan vermeyebilir. Ancak, 1 Mayıs alanına gitmek için

alana yakın yere toplanmak, polis çemberinin içine girmek ve her tür uzlaşmayı, semtlere kaçışı reddeden bu kararlı insanlar, devrimci anlayışla davrandılar. Bu bile kendi başına çok şey demektir. Proletarya devrimci bir bakış açısına sahip olmadan, ve buna uygun bir çalışma yürütmeden politik iktidarın yüzünü göremeyecektir.

İşçilerin bir kısmı ve sol hareketler Unkapanı'nda gösteri düzenlemiştir. Gösteride çatışma çıkmış ve büyük bir kitle gözaltına alınmış, bu ara yaralananlar olmuştur. Bunun yanında çeşitli fabrikalarda ve Türkiye'nin çeşitli alanlarında 1 Mayıs eylemleri alanlarda kutlanmıştır. Sermayenin ve faşizmin tüm baskılarına rağmen işçilerin sokağa çıkması olumlu bir gelişmedir. Ve özellikle, sokağa çıkmaya hazırlanan yüzbinlerce toplu sözleşmesi çıkmaza giren işçiler için de örnek bir davranıştır.

Bu ara şunu belirtmek gerekir. Son anda Unkapanı'nda eylem yapmaya karar veren sol çevreler, Vali izin vermediği için bu eyleme karar verdiler. Yoksa her şart altında 1 Mayıs alanına yönelmeyeceğiz anlayışının bir ürünü değildir. Onlar koşulları değiştirmek yerine, koşullar onları eyleme zorlamıştır.

Bu 1 Mayıs'ta devrimci taktikle kitleleri etkilemek gerekir diyen komünist anlayışla, kitlelere bakarak taktik oluşturmak gerekir diyen oportünist-reformist anlayış arasında ciddi bir ayrışma ve farklılık yaşandı.

Yeni, devrimci 1 Mayısılara hazırlanalım...

RESMİ TERÖRE HUKUKİ KILIF: "TERÖRLE MÜCADELE YASASI"

Güney Kürdistan'da olup bitenlerin karmaşası arasında tekelci burjuvazi, estireceği faşist teröre yasal kılıf olacak yasayı çıkarıverdi. Üstelik, faşist terörün yasal kılıfı olan bu yasayı "demokratikleşme", "şartlı tahliye" gibi lütüfkar biçimlerle sunarak...

Faşist terörün daha açık ve pervasız sürdürüleceği gün geçtikçe daha net görülebiliyor. Zonguldak işçi eylemi ve sonrası gelişmeler, "Kürt intifadası" öğrencilerin eylemliliği, kısacası toplumun hemen tüm kesimlerindeki hareketlenmeler sermaye sınıfını "zor" tedbirlerine daha çok başvurmaya itti ve itmeye devam ediyor. Buna, ABD-Irak savaşının etkilerinin yakın gelecekte ortaya çıkacak sonuçlarını da eklemek gerekiyor. Tüm bunlar, burjuvaziyle emek-sermaye çelişkisi etrafında daha da sert biçimler alması kaçınılmaz, görünen sınıf mücadelesine hazırlıklı olmaya zorluyor.

Ne var ki; burjuvazi, 12 Eylül'ün yeniden düzenlediği faşizmi yasal güvencelerle sağlamlaştırır, devlet terörüne hukuki kılıf biçerken, bunları "demokratikleşme" olarak sunma ikiye bölünmüşlüğü göstermekten geri kalmıyor. Bunun için 141, 142 ve 163'ü kaldırıyor, mahkumların cezalarını indiriyor vs. Ama, ortaya attığı bu kısıntılar bile onun gerçek yüzünü gizlemeye yetmi-

yor.

Elbette, 141, 142 ve 163'ü kaldırmasının, mahkumların yatacağı ceza sürelerinin kısaltılmasının tek amacı "demokratik" görünüm sağlama değildir. Bu amacın yanında daha önemli nedenleri de var. Bunların başında, kendisinin işçi sınıfı içindeki uzantıları konumundaki reformistlerin desteğini kazanma isteği var. Nitekim, bunun meyvelerini toplamaya başladı. Kendisine en yakın parti olarak ANAP'ı ilan eden TBKP'li reformistlerden sonra diğer reformist çevrelerde Özal'ın attığı bu adımları, "yetersiz" sızlanmaları eşliğinde olumlu adımlar olarak sunmaya başladılar. "Yetersiz ama yine de olumlu..." diyerek başlayan destek devletin ve bugünkü iktidarın faşist yüzünün reformistler eliyle örtülmesi anlamına geliyor. Şimdi olan budur. Reformistler, devlet egemenliğinin yeniden düzenlenmesini, önlerine atılan birkaç kısıntıya bakarak demokratikleşme biçiminde ilan etmekle, işçi, emekçi ve devrimci gençliğin bilincini bulandırma, tekelci burjuvazi hakkında yanılsamalar yaratma çabalarına giriştiler.

Oysa, pratikte gerçekleşen 141, 142'nin kaldırılması değil, bunun başka maddelere içerilerek propaganda ve örgütlenme olanaklarının daha da kısıtlanması, daha ağır ve zor koşulların getirilmesidir.

Örneğin, bundan böyle herhangi bir konuşma, yazı ya da gösteri "TC devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı hedef aldığı" biçiminde değerlendirilirse terör suçu kapsamına alınacak ve ağır cezaya çarptırılacaktır. Fiili gerçekleştirenin amacı ne olursa olsun, hakim ya da savcının böyle bir değerlendirme yapması ceza için yeterli olabilmektedir.

Yine, "Terörle Mücadele Yasası"yla savunma hakkı mümkün olduğunca kısıtlanıyor; en fazla üç avukat tutulmasına izin veriliyor, avukatla görüşmeler devlet görevlilerinin gözetimi altında yapıyor vs. Dahası, polis artık işkenceyi daha serbest ve devletin güvencesini arkasında bilerek yapabilecektir. İşkence yapan polise her türlü devlet desteği sağlanarak işkence için teşvik edilmektedir. Zaten, polis bir süredir, yasa çıkmadan önce icraatlarına daha açık ve pervasız başlamış son iki-üç ay içinde birçok devrimci ya öldürülerek karakollardan atılmış, ya da kaçırılarak ıssız bir yerde kurşuna dizilmiştir.

Polise verilen bu yetkiyle bir anlamda Türkiye artık yeni bir döneme girmiş sayılabilir. Dönemin özelliği, polis ile devrimci güçler arasındaki çatışmanın artık tamamen kendi kurallarıyla sürecektir. Latin Amerika ve Afrika ülkelerinde örnekleri sıkça görülen bu uygulama

bundan böyle Türkiye'de yasal güvence altında başlayacak. Polis, takip ettiği, izini bulduğu devrimcileri sorgulama ihtiyacı duymuyorsa kaçırabilecek, ıssız bir yerde işkenceye çekebilecek ya da kurşuna dizebilecek. Devletin buna tepkisi ise, eğer yapanlar ortaya çıkarılabilirse, olayın faillerine avukat tutmak, tutuklanmalarını engellemek, yargılanmaları süresince masraflarını düzenli ödemek vb.

Uygulama, yasa çıkmadan önce polis örgütü tarafından başlatıldı. Yusuf Erişti adında bir devrimci İstanbul'da polis tarafından kaçırılıyor, önce şubeye götürülüyor arkasından bilinmeyen bir yerde kurşuna diziliyor ve cesedi, bile bulunamıyor. Konuyla ilgili açıklamalar ne bir savcayı ne de devletin başka bir yetkilisini harekete geçiriyor; her şey suskunlukla geçiştiriliyor. Yusuf Erişti olayı, polisin bundan sonra nasıl çalışacağını açık bir örneği durumundadır.

Şüphesiz, işçi sınıfı içinde burjuvazinin uzantıları konumundaki reformistleri bu durum ilgilendirmiyor. Onları esas ilgilendiren, burjuvaziyle uzlaşma kapılarının daha fazla açılmış olmasıdır. 141. 142'nin eski biçimiyle kalkmış olması, kapitalizm çerçevesi içinde kalmaktan başka şey düşünmeyen reformistlere daha rahat çalışma koşulları sağlayacaktır. Bu çevreler, devletin terörüyle ilgilenseler

dahi ya polisi aklamak biçiminde ya da "onlar da uslu dursunlar canım" biçiminde ilgilerini belli ederler.

Tekelci burjuvazi faşizmi yasal olarak da pekiştirir; devletin açık terörüne yasal zemin hazırlarken aynı zamanda devrimci güçlerin yasal alana çıkışının kapılarını aralıyor. Çünkü onu en çok rahatsız eden olguların başında, devrimci güçlerin kendi örgütlenmelerini burjuvazinin denetim alanı dışında gerçekleştirmeleri geliyor. Bu yüzden, yasal platformda, kendi çizdiği sınırlar içinde kalmayı, onun denetleyebileceği biçimde örgütlenmeyi kabul edenlere açık kapı bırakmanın önlemlerini alıyor. 141. 142'nin kaldırılması, böylece yasal komünist parti kurmanın yollarının açılması bu amaca yöneliktir.

Kısacası, tekelci burjuvazi bugüne kadar izlediği ve kendisini tehdit etmeyen, kendisinin denetimini gönüllü kabul eden, kendisiyle uzlaşmak için çırpınıp duran reformist güçleri dahi yasadışı alana iten politikasını terk ediyor. Reformistlere el uzatarak onları "yeraltının" güç koşullarından kurtarıyor. Bu TBKP'li reformistler gibi, yasallık eğilimini güçlü biçimde içlerinde taşımalarına rağmen sırf 141. 142'den dolayı yeraltında kalmak zorunda kalan yeni reformist güçleri de kapsıyor. Böylece, TBKP-SBP gibileri bir yana, zorunluluktan dolayı

devrimci saflarda yer alanların da ayrışması, kendilerini belli etmeleri ve yasallık eğilimlerine uygun olarak legale çıkmaları gerçekleşecektir. Diğer bir anlatımla "Proletarya Partisini legale taşımanın" teorisini yapanların önündeki tüm engeller kalkmış durumdadır.

Ne var ki, işçi sınıfı hareketi içindeki bu yasallık eğilimlerine rağmen yasadışı eğilimi devrimci güçler arasında çok daha köklü ve güçlüdür. Bu eğilimin gücünü, hala devrimci güçler arasında yer almak zorunda kalan reformist kesim üzerindeki psikolojik baskısından anlamak mümkün. öyle ki, bugün için TBKP'den ayrı durmak zorunda kalmış bazı çevreler, içlerinde yasala çıkma yönünde güçlü bir istek ve eğilim bulundurmalarına rağmen, sırf bu psikolojik baskıdan dolayı bu istek ve eğilimlerini açıkça ifade etme cesaretini göstermiyorlar.

Bu gerçeklik, burjuvazinin açtığı yasallık kapısının, devrimci hareketi güçlü biçimde sarsmayacağı anlamına geliyor. Tıpkı "Pişmanlık Yasası"nın etkisiz kalması gibi, burjuvaziyle uzlaşmaz çizgide direnenler bu yasa da etkisiz kılacaklardır. Bu nedenle, devrimci güçlere karışmış reformistlerin ayrışmasını sağlama almada da bu yasanın faydalı bir etkiye yol açacağını söyleyebiliriz.

"Kamu emekçilerinin "Ekonomik ve Demokratik" taleplerinin ürünü olan sendikal örgütlenme mücadelesi, yeni boyutlar kazanarak devam ediyor."

12 Eylül faşizminin sivil uzantısı olan, ANAP iktidarı, kamu emekçilerinin yükselen sendikal örgütlenme mücadelesine karşı tahammülsüzlüğünü, siyasi planda, mücadeleyi çarpıtıp-saptırarak, idari planda da, devletin kolluk kuvvetlerini kamu emekçilerinin üzerine sürerek gösteriyor...

İflas etmiş ekonomi-politikaları ve içine düştükleri siyasal bunalım ve yönetme aczini, faşizan baskı yöntemleriyle gizlemeye çalışan iktidar, Irak savaşına can simidi gibi sarılmış, ABD'nin başını çektiği uluslararası emperyalist güçlerin bir ileri karakolu edasıyla iktidarda kalabilmek uğruna halkın sıcak savaşın içine çekmeye, bu yolla da ülke içindeki çözümsüzlükleri örtmeye çalışmıştı...

Uluslararası planda ülkemizin çıkarları varmış gibi gösterilerek, kendi yayılmacı politikalarına, halk desteği arayan iktidar, karşısında sınıfsal muhalefeti bulunca şaşırды. Türk-İş'in teslimiyetçi politikasından

güç alan iktidar, topuyla tüfeğiyle Zonguldak direnişinin üzerine yürüyerek bastırdı. Savaş hali gerekçesiyle grevleri erteleyerek, kapılarımızı emperyalist silahlı güçlere açtı. İşbirlikçi politikasını siyasi zafere dönüştürerek ömürlerini uzatmaya çalışan iktidar, bu paylaşımından bekledikleri payı alamayınca bunun faturasını yoksul halkımıza ve işçi sınıfına ödettirmeye devam ediyor. Dış politikadaki hezimetin öfkesiyle, ülkede kabaran toplumsal muhalefetin üzerine yürüyor.

Ardı arkası kesilmeyen antidemokratik uygulamaların bir halkası da kamu çalışanlarının sendikalarını mühürlmek oldu... Körfez politikalarına şiddetle karşı çıkan, cepheye gitmeyi reddeden TÛM-SAĞLIK-SEN ilk cezalandırılan oldu. Arkasından TÛM-BEL-SEN ve EĞİT-SEN'de mühürlendi. Aynı uygulamadan daha önce nasibini almış olan KAM-SEN, uzun süredir grupsal sürdürdüğü mü-

cadelesinin başarılı olamayacağını görünce diğer sendikalarla eylemsel birliğin kaçınılmazlığını anlayarak ittifaka katıldı. Mühürlenmelere karşı eylem birliği, antidemokratik uygulamaları püskürtmenin ve demokratik hakların kazanımının tek yolu eylemliliği benimseyerek bir dizi eylem kararı aldı. Kamuoyu oluşturma, sınıfsal muhalefetin ve DKÖ'lerin desteğini kazanmaya yönelik bu eylemliliklerin ilki İstanbul Valiliği'ne siyah çelenk bırakmaydı. Taktiksel bir manevrayla başarılı bir şekilde gerçekleşen bu eylem, dernekçi mantıktan kurtulmayanların zafer sarhoşluğuna kapılmasına neden oldu... Eylem komitesinin gizli hazırlık açık eylem politikası eleştirildi... Bunun üzerine eylem komitesi ikinci ve üçüncü eylemini kamuoyuna açıkladı. 27 Mart'ta Anakent Belediye Binası önündeki basın açıklaması ve İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne yürüyüş eylemi için eylem alanına gidildi-

ğinde düzenin kolluk kuvvetlerinin yoğun önleмиyle karşılaşıldı. Basın açıklamasından sonra yürüyüşe geçildiğinde polis saldırdı... Yoğun bir mücadeleden sonra geri çekilmek zorunda kaldık...

Yaralılar ve gözaltılardan arta kalan, tek ve en

rinin değiştirilmesini ve telgraf eyleminin gösteriye dönüştürülmesini eleştirmekten geri durmadılar.

Özünde sınıf sendikacılığını kavramaktan yoksun olanlar, sınıfsal karakterin uzlaşmazlığını da kavrayamıyor, 82 Anayasası içinde yeni düzenlemelerle uzlaş-

emekçilerinin sosyal-siyasal ve demokratik her türlü hakkını sınırlamış ve yok etmiş olan 657'nin sendikalar yasasında daha ileri olduğu söylemlerine rastlanıyor.

Bizler emekçi öğretmenler olarak, düzenin içinde, düzenle uzlaşarak kendile-

önemli kazanım, memur zihniyetinin bir tarafa atılıp polisle dışı dış mücadele etme becerisinin kazanılmasıydı... Bu eylemden sonra bozulan eylem birliği, telgraf eylemine olumsuz yansıdı. Eylemin yerinin değişmesine ve daralmasına neden oldu. Taktik eylem başarıyla sonuçlanırken, eylemsizliği ilke olarak alanlar bu kez de, eylem ye-

ma zemini arıyorlar...

2821 ve 2822'yi tanımadıklarını söylerken, bir yandan da bu antidemokratik yasaların tanımlarına kendilerini uydurmaya çalışıyor, hatta 82 Anayasası'nın 51. maddesindeki "işçiler" sözcüğünün yerine "çalışanlar" sözcüğünün konmasının yeterli olabileceğinden bahsedebiliyorlar. Daha da korkuncu, kamu

rine yer bulma mantığına (yani reformist yaklaşımlara) tamamen karşı olduğumuzu ifade ederken, bunu kuru bir eleştiri olmaktan kurtarıp alternatif doğruları da sunuyoruz... Ve diyoruz ki;

Sınıf ve kitle sendikasının inşası, "Emekle-Sermaye arasındaki uzlaşmaz çelişkilerin temelini oturtularak gerçekleştirilir... Sını-

fin haklarını korumak için yola çıktıklarını söyleyenler, sermayeyle (işverenle) uzlaşma noktaları arıyorlarsa eğer, bu tam da sınıf sendikacılığını reddetmek olur... Daha altı ay önce kurucular kurultayının iradesi, EĞİT-SEN tüzüğüne sınıf ve kitle sendikacılığını ısrarla yerleştirirken, düşünülen şey, sınıf sendikasının uzlaşmaz yanını öne çıkartmaktı. Yine aynı kurultay iradesinin bu tüzüğü savunmak ve hayata geçirmek üzere görev verdiği yönetim kurulu; çoğunluk kararıyla, sendikanın tanımında yer alan, "Emekle-Sermaye arasındaki sınıfsal uzlaşmaz çelişkilerden kaynaklanan" ifadesini çıkararak, sendikayı sadece "üyelerinin, ekonomik-demokratik-özlük ve sosyal haklarını koruyan bir araç" biçiminde tanımlıyor. Bu tanım bir taraftan kurultay iradesini reddetmek olduğu gibi, diğer taraftan da tüzük ve programı rafa kaldırarak, iş kolumuzda sarı sendikacılığın temsilcisi olan EĞİTİM-İŞ'e yakınlaşmayı gündeme getirir. Zaten uzun süredir tüm gündemlerimizin birinci maddesini oluşturan "sendikal birlik" işte bunun için beyinlerde sıcak tutulmaya çalışılıyor... Dün TÜRK-İŞ varken, bir DİSK

oluşumuna neden ihtiyaç duyulmuş ise, bugünde EĞİTİM-İŞ ve EĞİT-SEN'in ayrı ayrı örgütlenmesi aynı zorunluluğun ifadesidir. Biz birliği reddediyoruz.

Nasıl ki, 600.000 üyesiyle DİSK örgütlenmesinin bir buçuk milyonluk üyeye sahip TÜRK-İŞ örgütlenmesinden daha güçlü olduğunu söyleyebiliyorsak, EĞİT-SEN'de karşısına konacak her türlü alternatif örgütlenmeden daha güçlü olacaktır. (Tabii ki sınıf sendikacılığını terketmediği süreç)... 700.000 çalışanı olan bir iş kolunda tek sendika ütopyik bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım ileride karşımıza işverenimiz tarafından bizzat örgütlenerek dikilecek olan MİSK ve HAK-İŞ türevi sendikalarla da birliğe zorlamaz mı?

Güçlü sendika eşittir en çok üyeli sendika değildir. Bu mantığı yıkmak gerekir... Güçlü sendika; sınıfsal uzlaşmazlık yanını öne çıkarmış, sınıfsal çelişkileri sınıfın lehine çözmek için, kararlı, tutarlı, örgüt içi demokrasiyi inşa etmiş, direnken ve eylemci olmak zorundadır.

Sınıf karakterli bir örgüt yaratmayla, global ve hantal bir yapı oluşturmayı birbirine karıştırmamak gerekir. Güçlü, kalıcı, her şart ve

zeminde kendini yeniden üretebilen bir yapı oluşturma uzun erimli mücadele ister. Süreç içinde sendikal eğitim yoluyla sınıfsal bilinç yerine oturtulunca, kitleler kendini savunan örgütünü tanır ve ona katılır.

Emekçi öğretmenler olarak önerilerimiz:

1- Bizim gibi antidemokratik ve hukuk dışı uygulamaların meşru sayıldığı bir ülkede, yasaların boşluklarından yararlanarak bir takım hukuksal kazanımlarla yetinmemek gerekir. Çünkü her hukuksal kazanımı elimizden alıp götüreceği yeni yasal düzenlemeleri kanun koyucular meclisten her gün geçiriyor, bunu yaşayıp görüyorsunuz...

2- Gerçek bir sınıf sendikası oluşumu kendi yasasını kendisi yapar. Nasıl mı? Kendi kitlesinin zorunu harekete geçirerek, eylemleriyle kamuoyunun gündemine girerek, direnerek ve savaşıyor. Bunun biçimini ve uygulamasını yaşamın kendisi her zaman dayatır.

3- Örgüt içi demokrasinin işletilmesinde, ön yargısız ve tarafsız davranmak...

4- Dünya görüşüne ve temsil ettiği çevrenin büyüklüğüne ya da küçüklüğüne bakmadan, sınıfsal çıkarlar için tüm gücüyle çalışanları öne çıkararak.

5- Etkili ve sürekli bir sendikal eğitimi ivedi olarak hayata geçirerek,

6- Organlararası iletişimin yazılı raporlarla, periyodik işleyişini sağlayarak...

7- Her alanla ilgili (örgütlenme-egitim-hukuk-dış ilişkiler vs.) uzman kadrolar yetiştirerek...

8- Zaaflı ve yetersizliği görülen yöneticilerin, taban tarafından aşağı indirilebilmesi geleneği yerine oturtularak...

9- Örgütsel disiplin kurallarını çiğnemediği sürece her organın yaratıcı çalışmalarının önündeki engelleri kaldırarak...

10- Karşıt düşüncelerin, önermelerinin ve işlevlerinin de doğru olabileceğini unutmadan, tepkisel karşı çıkışlara son verip, siyasal olgunluk gösterebilmekle, gelinen noktada "tıkandık" ön yargısı yokedilebilir.

EĞİT-SEN'liler gerçek bir sınıf sendikası, sınıf bilimine inanan, o bilinci almış, üyeler tarafından inşa edilebilir... Kendi ideolojik hatında siyasal perspektifler belirleyemeyen, dünyayı ve ülkesini yorumlamaktan aciz, sosyalist ülkelerdeki gelişmelerden kafaları bulandırdığı için ne yapacaklarını bilemeyen ve sınıfın gerisine düşmekten kurtulamayan sapma akımlarla, uzun süredir gözlerimizin önün-

de düzene beyaz bayrak sallayan, ideolojik örgütlenmelerini bile fes etmiş, anlayışlar sınıfsal örgütlülükler yaratamazlar. Kişilerin ya da siyasal tekkelerin inisiyatifine terk edilmiş örgütölüklerin yaşadıklarını da hep birlikte gördük, görmede devam ediyoruz...

Demokratik yapılar içinde başka düşüncelerle bir arada bulunmayı hazmedemeyenler, esas olarak kendi ideolojilerine güvenersizdirler.. Tutarlı politikalar üretmeyenler, ne kendi tabanlarına, ne de sınıfa hiçbir şey kazandıramaz, politik önderlikte yapamazlar... İdeolojik varlıklarını sürdürebilmek için dayanak ve destek aramak zorundadırlar. Bu da her zaman ilkelerden taviz vermeyi gündeme getirir...

Bizler emekçi öğretmenler olarak, dün savunduğlarımızı bugün de savunmaya devam ediyoruz. Yaşam bizim tüm söylemlerimizi olumlu durumda, bundan sonraki süreçte de olumlayacağından kuşku-muz yok... İnaniyoruz ki EĞİT-SEN tabanı sahip çıktığı, ilkelerimizle sendikasını yaşatacaktır.

Görev; ideolojik farklılıklar önüne çıkarmadan sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışıyla EĞİT-SEN'de kenetlenmektir.

Görev; her şart ve koşulda fiili sendikacılığı hayata geçirmedir.

Görev; işyeri komitelerinde örgütlenerek tabanın söz ve karar hakkına sahip çıkmaktır.

Görev; 82 Anayasası'nı ve tüm yaptırımlarını reddederek, kendi gücümüzle sendikal haklarımızı söke söke almaktır.

Görev; Eğitim emekçilerinin mücadelecisi geçmişine sahip çıkarak, geleceğe olumlu bir miras bırakmaktır.

Görev; Onurlu ve insanca yaşamaktır.

Onurlu ve insanca yaşayabilme mücadelesinde tüm EĞİT-SEN'lileri, EĞİT-SEN ilkeleri etrafında kenetlenmeye çağırıyoruz. Yaklaşan 1 Mayıs'ta EĞİT-SEN'liler ve Tüm Kamu Emekçileri olarak, işçi sınıfının arkasında değil, yanında alanları doldurmalıyız.

Oda gibi geri talepleri tartışmaktan vazgeçip ısrarla, Grevli-Toplusözleşmeli Sınıf ve Kitle Sendikası şiarımızı yükseltmeliyiz.

Yaşasın Kamu Emekçilerinin uzlaşmaz mücadelesi...

Yaşasın Eğitim Emekçilerinin sınıfsal örgütü EĞİT-SEN...

**EMEKÇİ
ÖĞRETMENLER**

ADANA'DA "KAMUDA ÜCRET VE SENDİKALAŞMA" PANELİ YAPILDI

Sınıf ve kitle sendikaları ile sarı sendikalar arasında birlik düşümlenemez. Ancak sarı sendikaların sınıf ve kitle sendikacılığını benimsemesi sözkonusu olabilir.

Adana'da 30 Mart günü TMMOB tarafından "kamuda ücret sorunu ve sendikalaşma" adı altında bir panel düzenlendi. Yusuf Tek tarafından yönetilen panele konuşmacı olarak TMMOB Başkanı Teoman ALPTÜRK, EĞİT-SEN Genel Başkanı İsmet AKTAŞ, Eğitim-İş Genel Başkanı Niyazi ALTUNYA, TİM-BEL-SEN Genel Başkanı Vijdan BAYKARA, TİM-SAĞLIK-SEN Genel Başkanı Fevzi GERÇEK ve Genel Sağlık-İş Başkanı katıldı. Panelde, güncel sorun olan memur sendikalarının örgütlenmesi, sendikaların ilkeleri ve amaçları ile kapatılan sendikalara uygulanan baskılar üzerinde duruldu. Panele yoğun bir memur katılımı vardı. Gönderilen kutlama ve destek telgrafları arasından, Ceyhan Cezaevi'ndeki siyasi tutsaklara gönderilmiş olan mesaj dakikalarca alkışlandı.

Panelde ilk konuşmacı TMMOB Başkanı idi Genel sorunlar ve ücret sorunları üzerinde kısaca durdu. Bu konuşmacının, memurlara "Haklarınız tepeden verilirse kolayca geri alınır, mücadele ile alınan hak ise kalıcı olur" şeklindeki mesajı, veri-

len en güzel mesajlardan biri olarak göze çarptı. Konuşmacı, sözü bu konuda somut mücadele eden, sendikalarını kuran arkadaşlara bırakıyorum diyerek konuşmasını sonuçlandırdı.

Eğitim-İş ve Genel Sağlık-İş gibi sarı sendikaların yöneticileri ise ilkeler adına, ilkesizliklerini sergilemeye devam ettiler. Mücadeleden çok uzlaşma ile sendikacılık yapacaklarını gizlemeye gerek duymadan sergilediler. Eğitim-İş Başkanı'nın sendikamızın ilkeleri ve amaçları adı altında yaptığı açıklamalar ise evlere şenlikti. Sendikanın ilkelerini; insan sevgisi, herkesi birarada kaynaştırma, çalışanın ekonomik haklarını temel edinen bir sendikadır şeklinde açıkladı. Bizim gibi emek sömürsünün yoğun olduğu, baskıların katmerleştiği ülkede insan sevgisi ve herkesi bir arada kaynaştırma vb. ilkeler kulağa hoş gelen nağmelerden başka bir anlam taşımamaktadır. Politik iktidarla ne kadar kaynaştığınızı çok güzel açıklıyorsunuz doğrusu. Diğer sendikaların kapısına kilit vurulurken, meydan kaynaştığınız iktidarcaya sizlere bırakılmaya çalışılıyor ama öğretmenler sendikalarını yaşatmaya ve sarı sendikalarda örgütlenmemeye kararlılar.

Asıl tartışmak istediğimiz konu, sınıf ve kitle sendikacılığı ilkesini benimseyen ve bunların içerisinde olumsuz bir tavır sergileyen sendika-

mız EĞİT-SEN'in başkanı İsmet AKTAŞ'ın konuşmasıydı. Bu sendikaların, içerisinde en ilkesel tavır sergileyen gelişmeleri sınıfsal açıdan anlatan ve sarı sendikaların ipliğini pazara çıkararak açıklamalar yapan TİM-SAĞLIK-SEN Başkanı Fevzi GERÇEK'ti. Sarı memur sendikalarının, iktidarın amaçladığı tarzda sendikacılığı benimsediğini iktidarın açıklamalarıyla, bu sendikaların açıklamalarının çakıştığını çeşitli örneklerle açıkladı.

TİM-BEL-SEN Başkanı Vijdan BAYKARA ise genelde ilkeli ve olumlu bir konuşma yaptı.

Kendi sendikamız olduğu için EĞİT-SEN üzerinde daha çok duracağız. Başkanımız İsmet AKTAŞ konuşmasına EĞİT-SEN sürecini ve gelişmeleri anlatarak başladı. Daha sonra EĞİT-SEN'in ilkelerini açıkladı. "EĞİT-SEN ana dilde eğitim hakkını savunur" dediği zaman salonda yıkılırcasına kopan alkış tufanı görülmeye değerdi. Eğitimcileri ekonomik mücadele kadar, eğitimin demokratikleştirilmesi mücadelesinin de ilgilendirdiğini, çünkü eğitimin insan yetiştirdiğini vurguladı. Ancak İsmet AKTAŞ'ın bundan sonraki konuşmaları açıkladığı süreç ve ilkelerle bağdaşmıyordu. Eğitim-İş'e yaklaşıma sanki iki sendika arasında hiçbir fark yokmuş, talihsizlik sonucu ayrı düşmüş iki sendika şeklindeydi. Hiç-

bir ilke ve hedef koymadan "Her türlü birlikte çalışmaya hazırız" şeklindeki açıklamasını da çok büyük talihsizlik olarak değerlendiriyoruz. Bizce hangi ilkeler ve koşullar çerçevesinde sadece güçbirliği yapılacağını, iki sendikanın çok farklı anlayışları olduğunu belirterek açıklanmalıydı. Toplantı sonunda EĞİT-SEN ve Eğitim-İş'in birbirlerini kardeş sendika şeklinde nitelendirmelerini de hatalı ve sorumluluk olarak değerlendiriyoruz.

Sayın Aktaş konuşmanızın başında saydığınız ilkelerin hangi birini Eğitim-İş'te gördünüz de bu tür çağrılar yapmaya başladınız? Çağrılar yaptığınızda salondan hiçbir alkış yükselmemesi de tabanın tepkisini ortaya koyuyor. Taban aksine sarı sendikaları eleştiren, sınıf sendikacılığı tavrı sergileyen konuşmaları alkışladı. Bundan ders çıkarılması gerekir. Sayın Aktaş bizler iki sendikanın ayrı düşmesini talihsizlik değil, ilkelerimiz ve eğitim emekçileri adına büyük şans olarak niteliyoruz. Bizim için asıl talihsizlik, eğitim

emekçilerinin Eğitim-İş gibi sermayenin kuyrukçularının elindeki sendikayı tek sendika olarak görmeleri olurdu. Sayın Aktaş kongrenin almış olduğu ilkelere her yerde bağlı kalınması gerektiğini düşünüyoruz. Eğitim-Sen'in "ana dilde eğitim hakkı" ilkesini belirttiğinizde kopan alkış birşeyler anlatıyor olmalı. Sayın Fevzi GERÇEK'in sarı sendikacıları eleştiren konuşmasına salondan verilen alkış birşeyler anlatıyor olmalı.

Biz EMEKÇİ ÖĞRETMENLER olarak sınıf sendikalarıyla, sarı sendikalar arasında herhangi bir birlik olabileceğini düşünmüyoruz. Ancak sarı sendikaların sınıf sendikacılığını benimsediği zaman böyle bir durum sözkonusu olabilir. Sendikal birlik adına, ilkesizce tabanın kararlarına ters düşen birlik çağrılarını da tepkiyle karşıladığımızı belirtiyoruz.

Sorular kısmında Sayın Aktaş'a bir soru yöneltildi. "Sarı sendikacılığı nasıl açıklıyorsunuz? Şalonda böyle bir sendika var mı?" her ne kadar soruyu bizler sor-

madıysak da olumlu bulduğumuz bir soruydu. Bizi asıl şaşkırtan Sayın Aktaş'ın soruya "Bu soruyu bana sorulmuş kabul etmiyorum. Soru muhatabını bulmadı, onun için cevaplamayacağım" şeklinde yanıtı idi. Sayın Aktaş gerçekten bu soruya verecek yanıtınız yok muydu? Neden Eğitim-Sen toplantılarında, kurtaylarda konuşulanlar gibi konuşmuyorsunuz? Eğer Eğitim-İş sarı değilse Eğitim-Sen'in varlığını nasıl açıklıyorsunuz? Bu kendi varlığımızla çelişmez mi? Eğitim-İş ilkeli bir sendika ise biz neden sendika kurduk? Bu soruların eğitim emekçileri arasında, özellikle de Eğitim-Sen yönetim kurulunca tartışılması gerektiğine inanıyoruz. Şu sözleri yüksek sesle belirtiyoruz. Eğitim-İş ilkesiz ve sarı sendikadır. Sendikal birlik ancak Eğitim-Sen ilkeleri ve adı altında sağlanır.

**YAŞASIN EĞİT-SEN
VE SINIF
SENDİKACILIĞI
KAHROLSUN SARI
SENDİKACILIK.**

**Panelde Katılan
Emekçi Öğretmenler**

8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

1991 8 Mart'ını geride bırakırken, bir kez daha onun devrimci özüne uygun kutlamaların yapılmadığı görülmektedir. 1857'de yapılamadığı New York'ta fabrika işgalinde çıkan yangında hayatlarını kaybeden işçi kadınlar anısına her yıl tüm dünyada kutlanan ve tüm dünya işçi ve emekçi kadınlarının mücadelesine mal edilen bu günün, ülkemiz açısından mücadeleyi bir üst boyuta ulaştıracak bir eylemlilik olması gerekirken, kapalı salon toplantıları ile günün anısına yapılan etkinliklerle geçiştirildi. Özellikle İstanbul ve K. Kürdistan'da kitle eylemliliğinin tırmanışa geçtiği bir dönemde bu günü özline ve anlamına uygun olarak kutlamak tüm devrimcilerin-sosya-

listlerin görevi olarak önümüzde dururken yeteri kadar çaba sarfedilmemesi ve özellikle işçi ve emekçi kadınların mücadeleye katılmamasının önünü açacak aktif eylemliliklerin örgütlenememesi büyük bir eksiklikti. Geçen yıllara göre daha bir yaygın biçimde ama salon etkinlikleriyle kutlanan 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne yönelik İstanbul'da oluşturulan Kadın Platformu'nun çabaları, daha etkin kitle eylemliliklerinin örgütlenmesi doğrultusunda olmasına karşın kendi içinde taşıdığı eksiklikler ve zaaf lar güçlü bir eylemliliğe hizmet edemedi.

DKD, EKD, HKD ve Emek-Kadın Grubu'ndan oluşan Kadın Platformu 8 Mart'a

yönelik planladığı bir haftalık etkinlikte, çıkarılan 8 Mart özel sayısının yaygın dağıtımının yanısıra kapalı salon toplantıları gerçekleştirdiler. 8 Mart'ta Sultanahmet'ten Çemberlitaş'a kadar yapılan bir yürüyüş 8 Mart'ın özüne uygun en önemli eylemliliği taşıyordu. 200-250 kişinin katılımıyla gerçekleştirilen yürüyüşte kadınlar "Yaşasın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü" pankartının arkasında "Kurtuluşumuz Sosyalizm", "Yaşasın 8 Mart", "Biji Azadiya, Jinen Kurd", "Kadın Erkek Elele Özgür Günlere" sloganlarını haykırıyor ve gelecek 8 Mart'lara daha kitlesel, daha örgütlü katılımın zeminini döşüyor ve bunu önümüze bir görev olarak koyuyordu.

Kadın derneklerine polis markajı

KADINLAR! 8 MART'TA VAŞSIZ, SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Kadınların sömürüden, ulusal baskıdan, toplumsal ve aile içindeki her çeşit baskı ve eşitsizlikten kurtuluşu, işçi sınıfının mücadelesine bağlı olduğu kadar, eşit ve özgür bireyler olma savaşını veren işçi ve emekçi kadınların kendilerine de bağlıdır.

Kadınların sömürüden, baskı altında alınan kadınların kapitalist sistemin sömürüne karşı mücadelesinde, asıl hedef olan sistemin karşıtı değil, onunla mücadele etmektir.

Kadınların dünyasının büyük bir bölümünde baskı altında tutulması ve sömürülmesi, insanlık için acıkarıcı bir durumdur. İnsanlık bu acıkarıcı durumdan arık kurtulmalıdır. Kadın sınıfının er ve işçi sınıfıyla birleşmesiyle, kadının dünyada tutulduğu bu dünya arık değişmeli kadun egil ve özgür bir dünya olmalıdır.

kapitalist toplumda ucuz iş gücü olarak sömürülür. Kadın genellikle vasıfsız işyerinde düşük ücretle çalışır. Burjuva sınıfı içinde en zengin toplumsal servetin içinde kadın ve çoluk çocuk emekleri vardır.

8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜNE ALANLARDA OLALIM

Kadınlar: "Evde kölelik istemiyoruz"

MÜCADELİYİ YÜKSELTELİM...

YİDEN KADINLAR-EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ ARASTIRMA VE YAYGINLAŞTIRMA DEN KADINLAR

Demokratik Kadın Dem. GRUBU - HALA DERNEĞİ

KADINLAR UYANIN, HAREKETE GEÇİN SAVAŞINI!

Siyasetin 8 Mart malzemesi: kad

Sınıf toplumlar hukuku, ezen sınıf ve cinsî çıkarlarını koruyan, ezilen sınıflar ve ezilen cinsin baskı altında tutulması ve sömürülmesi...

ÖĞRENCİ HAREKETİNDE BİR DÖNEM DEĞERLENDİRMESİ

Yaşanmakta olan bir dönemi anlamak zor. Herşeyden önce sonuçları bula nık, henüz herhangi bir ileri adım atılmadı, önemli bir mevzi kazanılmadı; yerimizde saydık. Bu bula nıklık içinde öne çıkan birkaç olgu var ki; üzerlerinde durmakta gerçekten yarar var. Dikkat edilmesi gereken bu olgular, kendini yeniden üretten, belirli düzeyde defalarca önümüze çıkan, bu anlamlarıyla günce lin içinde tarihsel sayılabilecek olgular. Tabii ki burada yaşananların bütüncül bir tablosu çıkarılmak istenmiyor; tabloda hemen göze çarpan en koyu tonlar seçilecek.

Öncelikle şu "öğrenci hareketi" sözü üzerinde anlaşma sağlamak gerekiyor. Evet, ortada bir hareket var. Ama bu, genelleşmiş "öğrenci hareketi" kavramıyla açıklanamayacak türden. Yaşanan, öğrenci hareketi değil, devrimci ve sosyalist öğrencilerin hareketliliğidir. Çoğunlukla faşist uygulamalara karşı ortaya çıkan kimi üst düzey hareketlilikler - işgaller, mitingler çatışmalar- başından sonuna kadar devrimci öğrencilerin kendi hareketlilikleridir. Geri kalan öğrenciler ise hareketlilikleri çoğu zaman sadece izlemiş, kimi zaman da "destek" olmuş, fakat hiçbir zaman bilinçli bir sahip çıkış gerçekleştirmemiştir. Genel öğrenci kitlesi, ne siyasal ne de akademik bir hareketlilik içerisinde değildir. Ve birçok öğrenci, daha ilk siyasal deneyimlerini yaşamamıştır. Birçoğu, konulara yabancı kalmayıp, rahatsız oldukları açıkça belli olduğu halde, kendisi dışında kahraman aramak türünden, en acil sorunları dahi sosyalist öğrencilerin omuzlarına yük-

leyip onları yalnız bıraktı. İstisnalar da yok değil. Sosyalistleri dahi hayretlere düşüren kitlesellikte gösteriler de görebiliyoruz bu dönemde: Ankara'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde yaşanan, en az 4-5 bin kişinin katıldığı şehre yürüyüş eylemi gibi... Kendiliğinden gelme oluşu, sürekli olmayışa bu gibi eylemlerin öne çıkan özellikleri. Bunların yanında, sadece okulcu istemlerle sınırlı oluşu da bir başka özellik. Genel siyasi hareketliliğinin hemen hemen hiç olmayışı, en geniş kitle eylemlerinin henüz okulcu düzeyde oluşu, bu dönemi karakterize eden olgular. Görünen tablo bu ve görüldüğü kadarıyla bir bunalımın resmini çiziyoruz.

Varolan bunalımın nedenlerini bulmak ve bunların üzerine gitmek, çözmek sosyalistlerin etki alanlarını genişletmek özellikle önümüzdeki dönemde hayatiyet taşıyan bir faaliyet olmalıdır. Çünkü yükselen işçimemur hareketliliği ve eylemliliği, yeni bir "bahar dalgası" yaratacaktır. Toplumun sınıfsal katmanlarıyla dolaylı etkileşimi olan öğrenci gençlik bu hareketliliklerden etkilenecektir. Böylesi politik ortamların sosyalistlere genel öğrenci kitlesinin görüş açılarını genişletmek, onları devrimci politikaya çekmek için daha fazla olanak sunacağını düşünürsek; sorunun öncmi ve aciliyeti ortaya serilmiş olur. Önümüzdeki dönemde ortaya çıkacak öğrenci eylemlerinin daha çok okulcu karakterde olacağı ve burjuvazinin de bu çerçevenin dışına çıkılmaması için elinden geleni yapacağı açıktır. Sosyalistlerin ve devrimcilerin şimdiden hazırlıklarını tamamlaması, siyasi

ajitasyon ve propaganda yollarının açılması, yoğunlaştırılması ve birleştirilmesi gerekiyor.

POLİTİKA YAPABİLMEK

Çizdiğimiz tabloda en koyu renk öncülük sorusunda ortaya çıkıyor. Mücadelenin sürekliliğinin ve tutarlılığının garantisi olan, proletarya partisinin Marksist-Leninist en ileri ideolojisiyle donanmış gençliğin siyasal yapılanmasının henüz politik etkinliğinin sınırlı olması, sorunun son tahlilde kaynağını oluşturuyor. Tabii ki böylesi bir eksikliğin ortaya çıkardığı -politikayı becerememek, dayatmacılık, ikamecilik, dar devrimcilik gibi- kimi yanlışların sürekli tekrar edilmesi kaçınılmaz bir olgu olarak ortaya çıkıyor. Hepsinin üzerinde tek tek durmakta yarar var.

Akademik sorunların demokratik sorunlardan ayrı tutulamayacağı, alanın kendine özgü görünen çelişkilerinin emek-sermaye çelişkisi etrafında yumaklandığı, emek-sermaye çelişkisi tarafından belirlendiği vs. şimdiki çok yazıldı. En basit akademik sorunların, düzenin kimi yanlışlarından değil, kendisinin öz-yaşamsal koşullarını meydana getiren temellerden kaynaklandığı gerçeğinin kabul edilmesi, tüm devrimci ve sosyalistler açısından bir zorunluluktur. Fakat bu teorik zorunluluk, hayatın yeşilliğinde renk bulunca bir olasılık halini almaktadır. Genel öğrenci kitlesinin ruh hali, siyasal tecrübesi (tecrübesizliği), politik-bilgi donanımı; çoğu zaman teorik açıdan zorunlu olanı bir olasılık durumuna getirmektedir. Bu olasılığı zorunluluğa dönüştürmek ise, ön-

cünün fiili olarak müdahalesini, değişik taktiklerini ve sabırlı mücadelesini, kısaca politika yürütmesini gerektirmektedir. Kitlelerin gerçek durumunu kavrayabilmek, bu gerçek duruma uygun politikalar belirleyebilmek ve yaşama geçirebilmek, siyasi ajitasyonu becerebilmeyi gerektiriyor. Çoğu zaman akademik sorunlarla ilgili eylemliliklerde, açık siyasi bilgiler tekrarlanıp duruyor. Bu ikisi arasındaki ayrılmazlığı anlatmak çabası savsaklanıp, boşluk doldurulmazsa -diyalektik boşluk tanımıyor- burjuva ideolojisi bunun yerini dolduracaktır. Örnek verilecek olursa, çoğu zaman, asıl amaç faşist baskılara tepki vermek olduğu halde, daha fazla kapsayıcı olacağı gerekçesiyle aynı zamanda yemekhaneler ve yurtlar sorunlarının birlikte ele alınması, politikayı basit bir "eklemek", "yamamak" derecesine düşürmekte. Bu "eklemeci" mantığın genel kitle üzerinde yarattığı bulanıklığın, jandarma ya da polis tarafından kullanılması pek zor değil. Hele ki eğitimin bilimsel anlamda hiçbir değerinin kalmadığı ülkemizde, genç öğrenci kütlesinin asıl "eğitiminin" polis, jandarma ve disiplin yönetmeliğiyle sağlandığı düşünülürse, devrimcilerin politika yapmayı becerebilmelerinin önemi ortaya çıkar.

Bu noktada önemli bir soruyla karşılaşırız. Devrimci sosyalistler bu politikaları nereye hayata geçirecekler? Demokratik kitle örgütü ve akademik örgütlenme olan öğrenci derneklerinde! Bu, cevabın bir kısmı. Sosyalistler politikalarını dernekle sınırlandıracaklar mı? Hayır! Siyasi ajitasyon ve propagandanın daha yoğun ve sürekli yapılabilecek ayrı bir kanalın açılması önemlidir. Eğitim grupları, tartışma toplulukları, seminer grupları, yayın faaliyeti, açık siyasi gösteriler dü-

zenlemek vs... Bu da cevabın diğer kısmı. Sosyalistlere düşen, her iki çalışma kanalını da değerlendirmek, birincisini ikincisinin düzeyine çıkarmak ve akademik hareketlilik içinde örgütlenme faaliyeti yürüterek her geçen gün daha fazla sayıda insanın siyasi kanala inisiyatiflerin önünün açılması, bu tür inisiyatiflerin gelişmesinin sağlanması şimdidek gözardı edilen bir politikaydı. Öncülüğün bir anlamı da, bu tür inisiyatifleri aramak, ortaya çıkarmak ve kendilerini geliştirmeyi sağlamak olmalıdır. Yanlış anlamaları önlemek için hemen belirtelim: Burada "kendiliğinden inisiyatif" kavramıyla anlatmak istediğimiz, başlangıçta siyasi bilincin yönlendiriciliğinden yoksun olsa da, sonuçta mücadelenin yükselmesine ve kitlelerin politizasyonuna hizmet eden bireysel ve kitlesel inisiyatiflerdir. Sosyalist gençlik yapılanmasının en önemli görevlerinden biri de bu inisiyatifleri denetleyip yönlendirebilmektir.

Şimdi "nazik" bir noktaya geldik. Akademik sorunlarda inisiyatifin kendiliğinden hareketliliklere ve genel öğrencilere tanınması, kitle kuyrukçuluğu tehlikesinin beraberinde getirmiyor mu. Kesinlikle hayır! Bu tür çalışma biçimi ne sosyalistleri bir "nesne" haline getirir, ne de bu inisiyatifleri etkileme çabalarının hiç olmayacağı anlamına gelir. Bu çabaların başarılı olup olmaması öncülü kitle kuyrukçusu yapmaz, aksine bu etkileme çabalarını sürekli ve inatçı bir şekilde sürdürmemek ve kesip atmak, hiçbir politika üretmemek gibi, kitle kuyrukçuluğu ile aynı sonucu doğuran başka bir durum ortaya çıkarır.

Yukarıda anlatılan türden bir çalışmanın hayata geçmediği koşullarda iki olgu öne çıkıyor: İkamecilik ve dayatmacılık. İkamecilik, kendi hareketliliğini kitle hareketliliği yerine geçirmek oluyor. Kitlesel örgütlü mücadeleyi temel almamak, kendi "öncü" hareketliliğinin, genelin ör-

gütlenmesine hizmet edeceğini, "denge"leri bozacağını düşünmek oluyor. Öncü kitlelerle politik ilişkilere değil, eyleme hazırlamak oluyor. Dayatmacılık ise, izlenecek politikanın ve kitlelerin katılacağı düşünülen pratiklerin "öncü" tarafından karara bağlanması ve genelleştirilmesi oluyor. Bu tür pratiklerin, genel öğrenciler tarafından sahiplenilmesi, karar süreçlerine onların da katılmasından geçiyor. Yoksa bu tür yanlışlıklarda direktmek, kendini kandırmaktan başka bir şey değil. Örnek verilebilir: 6 Kasım boykotu birkaç siyasi çevre tarafından karara bağlanmış ve kitlelere duyurularak, insanlar bu eyleme katılmaya çağırılmıştı. ODTÜ'de % 95 başarı sağlandı. Çeşitli dergilerde yazıldı. Fakat aynı ODTÜ, ulaşım sorunu çerçevesinde % 20'yi biraraya getirmekte zorluk çekti. Açık değil mi? İnsan, ya verilen oranın "yanlış" olduğunu düşünüyor, ya da boykota katılanların sadece bir gün derse girmeyip ertesi gün yaşamlarına kaldıkları yerden devam ettiklerini... Sanırsanız, her ikisi de doğru.

Bu durum, bir şeyi daha açığa çıkarıyor; ikamecilik ve dayatmacılığın varacağı bir sonuç, dar eylemlilik. Eylemi amaç haline getirmek; çoğu zaman üzerinden atılacak bir yük gibi bakmak vs. En önemlisi de siyasi ajitasyon ve propagandayı, genel olarak kitle ile ilişkileri eylemin sınırlarına sıkıştırmak, onunla çerçevelemek. Dar eylemlilik konusu çokça işlendi. Aşılmasının yolu var: Politikayı kitle ile ilişkilerde oluşturmak, yaşatmak...

Ortaya konan tüm bu sorunlardan bir çıkış var mıdır? Elbette var. Öncü devrimci öğrencilerin proletarya partisinin yol göstericiliğinde, en ileri sınıf ideolojisiyle donanmış siyasi gençlik yapılanmasında örgütlenmeleri. Bunun dışındaki tüm çözümler geçici olacaktır.

Selenay BERDAN

**121 yıl önce,
22 Nisan 1870'te proletaryanın büyük ustası Bolşevik
Parti'nin ve Sovyetler Birliği'nin kurucusu Lenin doğdu.
Büyük ustanın "Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı"ndan
bir bölüm yayınlıyoruz.**

"İlhaklara karşı olmak, ulusların kaderlerini tayin etme hakkından yana olmak demektir. "Herhangi bir ulusun belli bir devlet sınırları içinde zorla tutulmasına karşı" olmak, ulusların kaderlerini tayin ilkesinden yana olmakla birdir (biz, tezlerimizin IV. kesiminde* aynı fikrin bu biraz değişik ifadesini özellikle kullandık, ve Polonyalı yoldaşlar, I'inci bölümün, 4'üncü paragrafının başlangıcında, bize tam açıklıkla yanıt vererek "ezilen ulusların ilhakçı devletin sınırları içinde zorla tutulmasına karşı olduklarını" belirttiler.) Biz, sözcüklerin anlamı üzerine tartışmaya girişmek istemiyoruz. Eğer programında (ya da herkesi bağlayan bir

kararında, biçim önemli değildir) ilhaklara karşı olduğunu,** ezilen ulusların kendi devletinin sınırları içinde zorla tutulmasına karşı olduğunu ilan etmeye hazır bir parti varsa, biz bu parti ile tam bir ilke birliği halinde olduğumuzu söylemeye hazırız. "Ulusların kaderlerini tayin hakkı" **deyimine** sarılmak, saçma birşey olur. Ve eğer bizim partimizde, programın 9. paragrafının **sözcüklerini** ve formüle edilmiş biçimini, bu zihniyetle değiştirmek isteyen kimseler varsa, biz, **bu yoldaşlarla görüş ayrılığını bir ilke ayrılığı saymayız!** Burada önemli olan tek şey siyasal açıklıktır ve sloganlarımızın teorik bakımdan olgunluğudur.

Bu sorun üzerindeki sözlü tartışmalar sırasında (ve sorunun özellikle şimdi, savaş koşulları içinde önemi kimse tarafından tartışılmamaktadır) şu iddia ileri sürüldü (buna basında raslamadık): Belirli bir kötülüğe karşı çıkmak, mutlaka bu kötülüğü ortadan kaldıran olumlu bir kavramın benimsendiği anlamını taşımaz. Bu iddianın sakat olduğu açıktır, ve herhalde bundan ötürüdür ki, basında hiçbir yerde yinelenmedi. Eğer bir sosyalist parti, "ezilen bir ulusun onu ilhak etmiş olan devletin sınırları içinde zorla tutulmasına karşı" olduğunu ilan ediyorsa, bu parti, iktidara geldiğinde aynı şeyi **zorla yapmama taahhüdüne** giriyor demektir.*

* Bkz: V.I.Lenin, *Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı*, sayfa: 156. - Ed.

** Karl Radek, buna Bernek Tagwacht'taki makalelerinin birinde "eski ve yeni ırklara karşı" olarak formüle etmiştir.

İŞTEN ATILMALAR BÜYÜDÜKÇE BÜYÜYOR SENDİKALAR KÜÇÜLDÜKÇE KÜÇÜLÜYOR

İşçiler, emekçiler için her geçen gün bir diğeri arıyor. Yaşam giderek çekilmez hale geliyor, bıçak kemiğe dayanıyor.

Küçük esnaf, zanaatkarların durumu da hızla işçi ve emekçi halkın durumuna yaklaşıyor. Esnaf ve zanaatkarlar bir gün önce aldıkları malı ertesi gün aynı fiyata alamıyor. Giderek sermayesi küçülüyor. Bir çok esnaf kepenklerini kapatarak emekçi saflara katılmak zorunda kalıyor. Sermaye sınıfı giderek daralırken emekçi sınıfın safları genişliyor. Çıkarları çakışıyor. Küçük bir asalak azınlık büyük servetlerin sahibi olurken, herşeyin gerçek sahibi emekçi halk yığınları her türlü sosyal güvenceden yoksun açlık, işsizlik, hayat pahalılığı, baskı ve zulüm altında inim inim inerken çaresizlik, çözümsüzlük içinde ne yapacağını bilmez durumda. Oysa yapılması gereken birlik dayanışma içerisinde bu zorba ve sömürü düzenine başkaldırmak kendi geleceğini kendi elleriyle kendi gücüne dayanarak kurmaktır. Ancak geniş emekçi yığınları kendilerini birilerinin gelip kurtaracağını düşünüyor olmalı. Böyle düşünenler yanılıyor. Büyük usta LENİN'in dediği gibi İŞÇİ SINIFININ KURTULUŞU KENDİ ESERİ OLACAKTIR. İşçiler kendi kurtuluşlarıyla birlikte tüm ezilen ve sömürülenlerin de kurtuluşlarını gerçekleştirecektir.

Kendi kurtuluşlarının kendi ellerinde olduğunu bilen ve buna uygun mücadele edenlerde var. Ancak ne yazık ki koskoca bir sınıfın içinde çok küçük bir bölümü böyle düşünüp hareket ediyor. Bunların arasında birlik, dayanışma, koordinasyon

olmadığı için istenilen, ya da yapılması gereken bir türlü yapılamıyor. Ancak sınıfa olumlu örnekler olarak kalıyor.

Bu örneklerden biri de CONTITECH'te yaşandı. CONTITECH Pendik Kurtköy'de kurulu hammaddesi kauçuk olan otomotiv sanayinin yan ürünlerini üreten bir fabrika. Bu fabrikada yaklaşık 320 işçi çalışıyordu. Çalışıyordu diyoruz, çünkü şimdi büyük bir bölümü çalışmıyor. Daha doğrusu çalışma hakları ellerinden alınmış durumda. Aslında bu işçiler fazla birşey de istemiyorlar. İstedikleri; insan hakları evrensel beyanname ile garanti altına alınan, birçok antidemokratik anayasa da olduğu gibi faşist T.C. Anayasasında da tanımlanan çalışma hakkıdır.

Avrupa'nın değişik ülkelerinde yirminin üzerinde fabrikası bulunan bu büyük holdingde Petrol-İş Sendikası örgütlü. Petrol-İş Sendikası ile 1 Ocak'ta sözleşme masasına oturan işveren sendikandan asgari işçiler için istediği % 400'lük ücret karşılığında % 169 verebileceğini belirterek uzlaşmaz bir tutum ortaya koyuyor.

Siyasi iktidarın Körfez Krizi'ni bahane ederek grevlerin ertelenmesini gündeme getirmesiyle kapitalistlerin ekmeğine yağ sürmesinden de cesaretlenen kapitalistler alabildiğine keyfi davranarak vermek istedikleri ücrette diretiyorlar. Her türlü yasadışı uygulamaları meşru sayıyorlar. CONTITECH işvereni de ihracat bağlantılarını kesildi diyerek işçileri önce izine çıkartıyor. Oysa izindeki bir işçinin iş akdi yasalara göre fesh edilemez. Kapitalistler işlerine gelmediği zaman kendi yasalarını bile çiğnemekten geri durmuyorlar. İşçileri ise en doğal bir hak uğruna mücadelelerinde yasadışı eylem yapmakla suçluyorlar. Oysa işçi

ve emekçi halk yığınlarının ekme ve özgürlük mücadelelerinde kapitalistlerin yasalarını tanımamaları kadar doğal bir şey olabilir mi?

Bir çırpıda 150 işçiyi işten çıkararak işveren işçilerin son derece meşru direnişi karşısında hemen yasaları hatırlıyor ve jandarma çağırıyor. Her türlü baskıya rağmen işçiler 18 Şubat'tan başlayarak fabrikayı terketmeme kararı alıyor. 21 Mart'a kadar fabrikada direnen işçiler 33 günlük direnişleri sırasında diğer sınıf kardeşlerinden aktif dayanışma göremiyor. İşçiler işverenin ve sendikandan da onayı ile tazminat talebini kabul ederek işyerinden ayrılıyorlar.

İşçilerin sınıfsal tarihinden edindikleri tecrübe ile fabrikaları işgal etmeleri, üretimi durdurmaları koşuluyla olumlu bir davranıştır. Ancak, kapitalistlerin stoklarının bulunması, ya da başka fabrikalardan siparişlerini karşılamaları onları rahatlattırıyor. Burjuvazinin sınıfsal bir çatışmaya dönüşmemesi kaydıyla üretim sürdüğü sürece eylemlerin kendiliğinden sönmemesini beklemesi emekçi işçileri pasifize ediyor.

Bugün işçilerin yapması gereken fabrikaları terk etmeme, üretimi durdurma ve diğer sınıf kardeşleriyle birlikte üretimden gelen güçlerini kullanma biçiminde olursa sonuç alınabilir. Esas yapılması gereken ise tüm işçilerin dayanışma içinde çoluk çocuklarıyla sokaklara dökülerek, sadece işverenlere karşı değil onlara bu cenneti sunan sömürü düzenine karşı tüm emekçi yığınların katılımıyla sınıf mücadelesini yükseltmektir. Ancak bu yolla nihai zaferin önü açılabilir.

İŞÇİLER EMEKÇİLER ELELE DEMOKRATİK HALK DEVRİMİNE

DENİZ

SORUNU ANA HALKASINDAN KAVRAMAK

ODTÜ kampüsü kentin 8-9 km dışında kurulmuş ve bu nedenle de bu yıla kadar ulaşım servis otobüsleriyle karşılanmıştır. Önceleri DPT tarafından sübvansé edilen ve böylelikle öğrencilerin parasız olarak yararlanabildikleri özel ODTÜ servisleri, 1986'dan beri öğrencilerden istenen "katkı payı" ile paralı hale getirilmiştir. Buna gerekçe olarak da üniversitenin sahip olduğu otobüs sayısının yeterli olmadığı, özel şirketlerden yardımcı otobüs kiralanmasının zorunlu olduğu öne sürülmüştür. Paralı eğitimin külfeti yetmiyormuş gibi, öğrenciler her dönem başında alınan "katkı payı" ile, üniversiteye parayla gidip gelmek zorunda bırakılmışlardır. Kampüsün şehir merkezinin dışına yapılmasının kendi tercihleri olma-

dığını bilen ve soruna duyarlı olan öğrenciler gereken aktif tavrı hep göstermişlerdir. Ancak rektörlük, sorunun kendilerinde çözüme ulaşamayacağını, DPT'nin 1986'da aldığı "hiçbir kamu kuruluşu özel otobüs satın alamaz" biçimindeki kararla ODTÜ'nün diğer üniversitelerle eşit olmayan konumunun (yani kendine ait özel servis otobüslerinin) iddiasına karşı yapabilecekleri bir şeyin olmadığını söyleyerek topu başkasına atmış ve bir süre rahatlamıştır. Bu olayda kapitalizmin hayatın her alanına nasıl çöreklenmiş olduğunu, en küçük hak arama mücadelesinin bile bizi sistemle karşı karşıya getireceğini göstermiştir.

Bu yıl ise öğrenciler başka senaryo ile karşılaştılar; ikinci dönem başında okulun kendi

otobüsleri çekildi ve ulaşım EGO otobüslerine havale edildi. EGO, rektörlüğün kendilerine getirdiği öneriyi kabul etmişti ama bir şartla: Öğrenciler tam bilet atacaklar ya da 45 tam bilet karşılığı aylık kart (45 bin lira) alacaklardı. Bu soygunculuğa karşı tepkiler gelişmeye başladı. Üstüste forumlar yapıldı. Bu arada EGO Genel Müdürlüğü, rektörlüğün yeni ulaşım sistemi konusunda öğrencilere duyurduğu gerekçeleri yalanlayan bir bildiri yayınladı, bu bildiri okulda dağıtıldı, EGO, rektörlüğün ifade ettiği gibi, ODTÜ'yu belediye sınırları içine alıp kendi istekleriyle ODTÜ'nün taşıma işini üzerlerine almadıklarını, tam tersine rektörlüğün talebiyle ve ellerindeki otobüs sayısının yetersiz olmasına rağmen başka semtler-

den kısarak ODTÜ'ye otobüs verdiklerini açıkladı.

Rektörlüğün ikiyüzlülüğünü böyle teşhir ettikten sonra, olaya bir de öğrenciler yönünden bakmak gerekiyor. Daha önce yaşananlar da göstermiştir ki, öğrenciler depolitizasyonun kısılcacında tutulmalarına rağmen hak alma mücadelesinde birlikte davranabilmektedir. Okul açıldıktan bir süre sonra ulaşım sorunu yakıncılığını öylesine hissettirdi ki, örgütlenme konusunda herhangi bir boşluğun pratik tarafından mahkum edileceği bir kez daha görüldü. Bu konuda da hak alınmazsa, rakidal söylemler uğruna bu sıkı tartışma ortamı, bu hareketlilik değerlendirilemezse, "sıfıra sıfır elde var sıfır" misali bu devingenlik yine kaçırılacak ve pratik bir kez daha suskunlaşacaktı. Bazı arkadaşlar hala somut durumu gözönünde bulundurmamak yerine sağa sola reformizm küfürleri savurarak, insanları kitle kuyrukçusu olmakla suçlayarak, çok şey üretmiş, çok şey söylemiş gibi göründüler ama bize göre somut bir şey üretmediler. Pislige tükürüp geçmenin yetmeyeceği, onu temizlemenin araçlarının da belirlenmesinin gerekliliği, duruma uygun somut önerilerle gidilmesinin acilliği yeniden anlaşılmıştır. Bizler soruna, insanlara hak almanın nasıl gerçekleşebileceğini göstermek olarak bakıyoruz. İnsanları hareketlendirmenin, sorunlarına sahip çıkmalarını ve çözümleri yine kendilerinin üretmelerini sağlamanın yolunun, onlarla tartışarak, eleştiri-özeleştiri sü-

reçlerinden geçerek, örgütlenmeleri hayatın içinden yaratma çağına inanıyoruz. Bu nedenle de öğrenci arkadaşlarımıza, otobüslere tam bilet değil öğrencilik hakları olan yarım bilet atarak binmelerini ve rektörlüğe daha çok sayıda ve daha sık zamanlı otobüs için baskı yapmalarını önerdik. Bu arada onların başka önerileri varsa tartışmamız gerektiğini, hiçbir istemi diğerinin karşısına koymadığımızı; otobüs alımı için, okulun kendi otobüslerinin servise dönmesi için (ki rektörlük bu otobüslerin personele ayrıldığını iddia ediyordu. Gerçekten de daha önce de bu otobüslerden bazıları zaten personele ayrılmıştı; şimdi ise personeli sabah getirmek ve akşam götürmek dışında otobüslerin hepsi atıl durumda bekletilmekte. Öğrenciler, bu servislere personelle birlikte binmek istediklerini, hatta bunun, arada yaratılan yabancılaşmayı da kıracağını belirttiler.) Rektörlüğün ve DPT'nin zorlanması gerektiğini de belirttiler. İşte bu somut öneriler çerçevesinde, öğrencilerle görüşmeyi kabul etmeyen rektörlüğü ikna etmek amacıyla 7 Mart günü 4-5 bin öğrenci Ankara'ya doğru yürüyüşe geçti. Kampüs çıkışında durdurulmaya çalışılan, ancak durdurulamayan yürüyüşçüler, şehre yaklaşıldığında polis barikatıyla karşılaştılar, rektörlükten ve valiyle görüşme sözü alınması üzerine, rektörlüğün sağladığı otobüslerle döndüler. Yürüyüş tam bir örgütlülüğe sahip değildi; ODTÜ-ÖD bu olayda ilkesiz kalmış ve herşeyi kitlenin kendi-

sine bırakmıştı. Oysa aslolan, hedefleri belirleyip öğrencileri bu hedefler etrafında birleştirmekti. Öğrenciler polisle karşılaşınca örgütlülüğünden yoksun olduklarını anladılar.

Yürüyüşten bir gün sonra stadyumda düzenlenen bir forumda bölümlerden ve yurtlardan öğrenci temsilcileri seçildi. (Sadece valilik ve rektörlük görüşmeleri için gecici olarak seçilen temsilciler işlevleri bitince kendilerini feshettiler. Bugünlerde ise temsilcilik kurumunun kalıcı temellere oturtulması için çalışma ve tartışmalar sürüyor.) Bu görüşmelerin ardından düzenlenen panelde rektörlük, resmen olmasa da öğrenci temsilcilerini tanıdı. Rektörlük temsilcilerinin, daha yarısında kalkıp salondan kaçtıkları bu panelde öğrenciler özerkliğin ve demokratikliğin ne anlama geldiğini, kararlarda öğrencilerin de söz hakkının olması gerektiğini, bütçenin açık ve denetlenebilir olması gerektiğini üniversitenin tüm bileşenlerinin ulaşım konusunda bir komisyon kurmalarının gerekliliğini anlattılar; öğrenciler bu gerçekleri tüm açıklığıyla gördüler. Şimdi yapılması gereken, bir halkasından kavradığımız zincirin tamamını çekebilmektir. Özerk-demokratik üniversite şiarını daha da yükseltmek, öğrencilerin sorunlarının çözümünün ancak böylelikle mümkün olabileceğini tüm arkadaşlara benimsetmektir.

ODTÜ
Devrimci Öğrenci Birliği

13 MART ŞEHİTLERİ ODTÜ'DE ANILDI

Türkiye devrimci proletaryasının kavga şehidi üç komünist işçi, 12 Eylül faşizminin darağaçlarında katledilişlerinin dokuzuncu yıldönümünde Ortadoğu Teknik Üniversitesinde afişler, bildiriler, pullama ve kuşlamalarla anıldı.

ODTÜ DÖB'ün 11-15 Mart tarihleri arasında gerçekleştirdiği etkinlikler yanında, 13 Mart günü ayrıca, yasadışı bir örgüt tarafından aynı konuyla ilgili afişleme yapıldı.

11 Mart Pazartesi sabahı ODTÜ kampüsündeki belirli noktalara, 13 Mart devrim şehitleriyle ilgili tanıtıcı bilgilerin de bulunduğu afişler asıldı.

Yine aynı gün tüm fakültelerde pullama yapıldı ve aynı gün öğlen saatlerinde de belirli noktalarda kuşlamalar gerçekleştirildi.

13 Mart Çarşamba gününe gelindiğinde, iki gün önce yapılanlardan sonra jandarma o gün eylem beklediğinden özel önlemler almıştı. Buna karşın, elektronik mühendisliği, beşeri bilimler, idari bilimler, matematik, fizik, kimya ve inşaat mühendisliği bölümlerinde yasadışı 13 Mart Genç Komünistler Birliği imzalı afişler asıldı.

13 Mart günü ise, bu kez ODTÜ'nün dört bir yanında

Devrimci Emek'in 13 Mart özel sayısı dağıtıldı.

Kısacası 13 Mart şehitlerinin ölümstüzlüğü kucaklayışlarının dokuzuncu yıldönümünde tüm ODTÜ'lüler onlarla tanıştı. Dokuzuncu yılda, ODTÜ'de şehitlerimizin seslerinin ulaşmadığı yer kalmadı. Genç sosyalistlerin kavga rehberi Seyit, İbrahim ve Necati yoldaşlarımızı her geçen yıl daha görkemli eylemlerle anacağız, onları unutmayacağız, unutturmayacağız!

**ODTÜ
Devrimci Öğrenciler
Birliği**

16 MART'LAR UNUTULMAYACAK!

Mart ayında öğrenci eylemleri yeniden canlanmaya başladı. 16 Mart 1978'de İstanbul Üniversitesi önünde gerçekleştirilen faşist katliam ve 16-17 Mart 1988'de, Halepçe'de faşist Saddam rejiminin gerçekleştirdiği Kürt Hiroşması bir dizi eylemlilikle protesto edildi. Protesto ve kınama eylemleri, yurdun çeşitli yerlerinde forumlar, yürüyüşler ve açık siyasal gösteriler şeklinde gelişti.

DÖB'lü öğrenciler olarak okullarda yapılan forum ve yürüyüşler de mücadeleyi daha da yükseltmeye çalıştık. Yapduğumuz pullamalar, afişler ve konuşmalarla 16 Mart katliamlarını gerçekleştirenlerin iç yüzlerini teşhir ettik, bu kat-

liamların unutulmadığını, hesaplarının sorulacağını, bu yolda daha binlerce şehit vermeye hazır olduğumuzu kitlelere haykırdık.

İÖDF ve öğrenci derneklerinin organize ettiği protesto eylemleri ile kınama ve teşhire yönelik çalışmalar yapıldı. 16 Mart günü İÖDF'nin düzenlediği kitlesel bir gösteri gerçekleştirildi. Yaklaşık 400 kişilik bir öğrenci kitleyle Fatih'te "Kürdistan Faşizme Mezar Olacak", "Katliamlar Halkları Yıldıramaz" sloganları ile yürüyüşe geçildi. Eylem öncesi gerekirse polisle çatışmaya gireceği ve eylemin disiplinli bir biçimde yapılacağı kararına karşın, İÖDF içinde etkin olan oportünist anlayışlar sa-

yesinde eylem planlandığı gibi devam etmedi. Öfkemizle, taş, sopa ve molotoflarımızla faşizme başkaldırdığımızı göstermemiz gerekirken eylem komitesinin kararı bile uygulanmadan eylem bitirildi.

Her 16 Mart, faşizme ve sermayeye inen bir yumruk ve katliamların hesabının sorulduğu, mücadeleye ivme katıldığı bir gün olmalıdır.

**YAŞASIN KÜRT-TÜRK
GENÇLİĞİNİN MÜCADELE
BİRLİĞİ**

**FAŞİST KATLIAMLARIN
HESABINI SORACA
ĞIZ...**

**YILDIZ Devrimci
Öğrenci Birliği**

FAŞİZME KARŞI ÖRGÜTLENELİM

Öğrenci gençliğin tüm toplum kesimlerindeki hareketliliğe bağlı olarak faşizme devlete ve kapitalist sisteme karşı yönelerek gelişen mücadelesi tekeli sermayeyi telaşlandırıyor. Yükselen mücadelemizi bastırabilmek için yeni oyunlar tezgahlamaya başlıyor. Aslında yeni olmayan, geçmişte defalarca hayata geçirilmeye çalışılan, şimdi de yeniden karşımıza çıkarılan bu oyun; sivil faşist çetelerin bir kalkan olarak kullanılarak devrimci öğrencilere karşı örgütlenilip, silahlandırılmasıdır.

Bizzat faşist devletin devrimcilere karşı örgütlediği sivil faşist çeteler yeniden İ.Ü. Avcılar Kampüsü'nde ortaya çıkarıldılar. Sivil faşistlerin kitap sergisiyle başlayan faşist ideolojiyi yayma çalışmaları, devrimcilerin kararlı direnişiyle karşılaştı. Çıkan olaylar karşısında, bir devrimci arkadaş sivil faşistlerce kurşunlanarak boynundan yaralanmış-

tır. Ellerini kollarını sallayarak okuldan çıkan faşistlerin arkasından okula giren polis devrimcilerin üzerine saldırmış, ve 15 öğrenciyi gözaltına almıştır.

Avcılar'daki faşist saldırıları protesto etmek için İ.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi'nde yapılan forum sırasında okula giren çevik kuvvet, sivil faşistlerle birlikte devrimci ve demokrat öğrencilere saldırmış, bu olay sırasında bir arkadaşımız yaralanmıştır. Ancak burada polise ve sivil faşistlere etkili bir şekilde karşı konulmamıştır. Yıldız Üniversitesi'nde ise iftar yemeği verme bahanesiyle ortaya çıkan sivil faşistlere karşı da tavır alınmamıştır.

Görünen odur ki bu ve benzeri faşist saldırılar karşımıza sıkça çıkarılacaktır. Sivil faşistler okullarda güçlenmeden, örgütlülüklerini henüz sağlamamışken, eğer bizler onlara karşı sessiz kalırsak güçlendiklerinde ilk önce dev-

rimcileri sonra demokratları daha sonra da faşist ideolojiyi benimsemeyenleri okullara almayıp, okulları faşist çeteler yetiştirildiği yerler haline getireceklerdir.

Gerçek hedefimizi gözden uzak tutmayıp, faşist devletin ideolojik teşhirini sürekli yaparak, sivil faşist çetelere karşı en sert şekilde cevap vermeliyiz.

FAŞİST TERÖRÜ DEVRİMÇİ ŞİDDET EYLEMLERİMİZLE KIRACAĞIZ!

**SİVİL FAŞİST-İDARE-POLİS İŞBİRLİĞİNE SON!
FAŞİZME VE SERMAYEYE KARŞI ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZİ YÜKSELTELİM!**

**FAŞİST KATİLLERDEN HESAP SORACAĞIZ!
DEVİRİM ŞEHİTLERİ ÖLÜMSÜZDÜR!**

İSTANBUL Devrimci Öğrenci Birliği

ŞİMDİ AYAĞA KALKMANIN ÖLÜ TOPRAĞINI ATMANIN ZAMANI

*Başlar yukarı emekçi
arkadaş yürü,
Faşizmin Kapitalizmin
üstüne üstüne,
Umutsuzluğa, yılgınlığa
asla kapılma
yürü
Fabrikalar, tarlalar, siyasi
iktidar, her şey
Emeğin olacak şiarıyla
yürü
Burjuvazinin burçlarına
dikene dek şanlı bayrağı*

İşbirlikçi tekelci burjuvazinin, faşist iktidarları eliyle 12 Eylül'den bugüne kadar uygulamış oldukları ekonomik ve siyasal politikaları iflas etmiş, içerisine düştükleri bunalımların faturası, başta işçi sınıfımız ve emekçi halklarımıza ödetilmeye çalışılmış, gelişen ulusal ve sınıfsal muhalefeti kırmak, kendi ömürlerini biraz daha uzatmak amacıyla, iktisat dışı cebir yöntemlerine başvurarak, emekçi halkımıza açlık, sefalet, baskı ve terör uygulamalarını hat safhaya vardırılmışlardır.

12 Eylül faşist diktatörlüğü eliyle sendikalar ve demokratik kitle örgütleri kapatılmış, grevler yasaklanmış, kitleler üzerinde görülmemiş bir baskının terörün uygulayıcıları olarak binlerce ilerici, devrimci, yurtsever zindanlara tıkılmış, Kuzey Kürdistan'da tarihinin en yoğun baskı terör ve soykırımlarına girilmiş, kısacası kitleler üzerine ölü toprağı serpilmiştir.

Uzun süre sessizliğin devam etmeyeceğini, bunun kendileri için açlık, sefalet demek olduğunu gören kitleler

kendiliğinden eylemlerle suskunluğa son vermişler, işçi sınıfının bahar eylemleriyle, Zonguldak maden işçilerinin direnişiyle, hak alma mücadelesinin eylemden geçtiği bilincini zihinlere bir kez daha kazımışlardır. Bu eylemlerde sosyalist güçlere de mücadelelenin gerçek öncülleri olduklarını göstermişlerdir. Sosyalistlerin gündemi belirlemek bir yana, yeterli destek dahi verememeleri düşündürücüdür. Bu sosyalistlerin kitlelerle bütünleşemediğinin bir göstergesi olmuştur.

Tekelci kapitalizmin temellerinin çatırdadığı, iktidarlarının sınıf mücadelesinin yükselmesiyle yıkılacağı bir dönemden geçiyoruz. Toplumun her kesiminden gelen hoşnutsuzluk, giderek tepkiye ve eyleme dönüşüyor. Tepkileri örgütlü bir çıkışla eylemlere dönüştürmek, toplumsal muhalefetin topyekün ayağa kalkmasını sağlamak temel görevimiz olmalıdır.

Faşist iktidar, adım adım ülke geneline yayılan eylemler karşısında daha da saldırganlaşıyor. Faşistleştirdiği ordu ve polisini kitlelerin üzerine ahtapot gibi saldırtıyor, bunun karşısında kitlelerde yıllardır süren sessizlik bozulmuştur. Burjuvazinin devlet terörü, hoşnutsuzluğu önlememekte, kendi sorunlarının geldiğini bilmektedirler.

Kürt halkı üzerinde uygulanan ilhakçı politikalar, karşısında Kürt ulusal hareketi önemli aşamalardan geçerek, ayağa kalkmasıyla Kürt intifadasını gerçekleştirdi. Kürdis-

tan proletaryası ve emekçileri kepenk kapatma eylemleriyle sokak gösterileriyle mücadelede yeni bir çığır açtı. Türkiye devrimci mücadelesinde ivme kazanmasında motor güç oldu. Kürt ulusu üzerinde yıllardır uygulanan senaryolar, yok etme ve soykırım politikaları, hergün onlarca Kürt devrimcinin katledilmesi, insanların meydanlarda coplanması, sürgün edilmesi, karşısında Kürt emekçi halkının gösterdiği yiğit ve kararlı mücadele sonucu, Türkiye işçi sınıfı ve emekçileriyle birlikte yürütülecek bir devrim mücadelesinde özgür ve bağımsız Kürdistan yaratılacağı günlerin sayılı olduğunu göstermişlerdir.

Cezaevlerindeki devrimci tutsaklar üzerinde uygulanan baskılar devrim savaşçıları yıldırma, değişik mücadelelerle sınıf kavgasındaki onurlu yerlerini aldılar. Son yıllarda baş gösteren devrimci kabarışın karşısında telaşa kapılan faşizm saldırgan politikalarını daha da yoğunlaştırdı. 141-142'nci maddeleri kaldıracağım diyerek, dil serbestliği sağlayacağım diyerek burjuva anlamda demokrasi havarisi kesildi, insan hakları savunucusu oldular. Bizim statükocu ve teslimiyetçi reformist solcularımızda Özal politikasını ayakta alkışlar duruma geldiler. Utangaç yüzlü reformistlerimiz ise ortaya çıkmanın zeminini arar duruma geldiler.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda yeni bir devrimci durum dalgası yaşanıyor. Yönetenler yönetmekten aciz dü-

şüyor, bunalımları süreklilik kazanarak artıyor, kitlelerdeki hoşnutsuzluk kendisini değişik biçimlerde gösteriyor. Kıscası ekonomik ve politik bunalım had safhada. Emekle sermaye arasındaki çelişki giderek şiddetleniyor. Bu da devrimci durumun varlığını gösteriyor. Eksikliğimiz, bu devrimci durumu devrime dönüştürecek öncü güçlerin ortaya çıkmasını sağlamak, örgütlü bir çıkışın gücünü göstermektedir.

Türkiye işçi sınıfı ve Kürdistan emekçi halkı sınıf dayanışması içerisinde, mücadele bayrağını ileri boyutlara taşımanın arefesine gelmişlerdir. Zonguldak ile Botan köprüsü kuruldu, bu köprüyü hiçbir güç yıkamayacaktır, Halklarımızın daha fazla sömürülme, ezilmeye, ulusal baskı görmeye tahammülleri kalmamıştır. Emek güçlerinin cephesini yaratarak kıvılcımın tutuşturulacağı günler yakındır. Grev dalgalarıyla, işçi direnişleriyle, öğrenci boykotlarıyla, Kürt Serhıldan'ıyla dalga dalga dört bir yana yayılan mücadele tohumları, burjuvaziyi te-

laşlandırıyor. Saldırganlıklarının altında yatan kendi sonlarının yaklaştığını görmelerindedir.

Genel sessizliğin yerini şimdi hareketlilik ve başkaldırı almıştır. Bunu yıllardır üzerinde ölü toprağı serpilen İzmir'de de görmekteyiz. Newroz ateşiyle bu ölü toprağı atmıştır. İzmir yıllardır süren sessizliğini ve seyreden konumunu yavaş yavaş atıp, eski mücadele geleneğine tekrar kavuşmanın coşkusunu yaşamaktadır. Bu yıl Türkiye'de ve Kürdistan'da kitlesel gösterilerle daha coşkulu kutlanan NEWROZ İzmir'de de kitlesel kutlamalarla kendini göstermiştir.

21 Mart Kürt ulusunun başkaldırı özgürlük bayramı olan NEWROZ; 20 Mart günü Kadifekale semtinde öğle üzeri 150-200 kişilik bir kitle kale içinde toplanarak Kürtçe şarkılar söyleyip, halaylar eşliğinde Newroz ateşlerini tutuşturdular. Böylesi bir kutlamanın olabileceğini anlayan polis bir gün öncesinde Kadifekale'de barikatlar kurup panzerler yerleştirdi. Çevik kuv-

veteriyle 24 saat nöbet tuttular. Kalenin giriş ve çıkışında kimlik kontrolleri sürekli yapılıyor. Bu uygulamayla halkı sindirmeye, korkutmaya, gözdağı vererek NEWROZ kutlamalarını engellemeye çalışıyorlardı. Ama silahlarının geri tepceğini görmemişlerdi. Kadifekale halkı polis güçlerinin gözü önünde korkusuzluğunu, yurtseverliliğini, mücadelecilik ruhunu, pratiğiyle ortaya koydu ve NEWROZ ateşini yaktı. Kale halkının devrimci başkaldırısı polisi saldırıya geçirdi. Bir anda ortalık savaş alanına döndü, "Kahrolsun faşizm, Kürdistan faşizme mezar olacak, Biji Azadiye Kürdistan, Biji Newroz" sloganlarıyla meydan inliyordu. Başlangıçta 150-200 kişilik katılım bir anda büyük bir kalabalığa dönüştü. Halk kol kola kenetlenerek sloganlarını giderek yaygınlaştırıyordu. Kalenin burçlarında yakılan Newroz ateşi İzmir'de ölü toprağına atıldığını, korkuyu yemenin gururunu, mücadelenin pratiğini simgeliyordu. Kitleyi durdurmak mümkün değildi. Kalabalık, düzene karşı kin

ve nefretini haykırıyordu. Bu arada kudurganlaşan 150-200'e yakın polis ve çevik kuvvet göstericilere saldırmaya başladı. Taşlı, sopalı karşı koyuş, hızla yayıldı ve sokak aralarına sıçradı. Ağzından salyalar akıtarak kadın, çocuk demeden copla saldırıya geçen polis, 6 yaşındaki çocukları yaraladı. Gösterilerde 4 polis yaralandı. Çoğunluğu 10 yaşından küçük çocukların oluşturduğu 10'a yakın gösterici başından ve kolundan yaralandı. İlk gün 40 gösterici gözaltına alındı. Kadifekale'de olağanüstü durum devam ediyor. Halkımız şimdiye kadar sustu, artık hiçbir güç bizi susturamaz, haklı davamızda geri durduramaz diye kendilerini düşmana karşı bileğliyordular. Gece boyu aralıksız olarak Newroz kutlamaları devam etti. 3 gün üst üste kitlesel gösterilere sahne olan Kadifekale'nin yiğit yurtsever ve mücadeleci halkı İzmir'e örnek olacak bir direnişin, başkaldırının yapıldığını gösterdiler. Gösteriler sonunda gözaltına alınan insan sayısı yüzü aşmıştı. Kadifekale'de başlayan günümüz Demirci Kawa'larının düzene başkaldırısı, 22 Mart'ta İzmir'in ayrı bir semti olan Yamanlar'da kutlandı. Yamanlar dağında yakılan Newroz ateşiyle Kale'de yakılan Newroz ateşi birbirlerine uzaktan göz kırptırıyor başkaldırının sevincini ve coşkusunu yaşıyordu. İzmir'in her iki ucunda ve yükseğinde olan bu semtler, İzmir'e artık ayağa kalkmanın zamanı geldiğini müjdeliyorlardı. Demokratik kitle örgütleri içerisinde ayrı bir yeri olan insan hakları derneği de Newroz kutlamalarını kendi olanakları içerisinde şube binasında kutladı. Davul

zurna eşliğinde halaylar çekilip, ateşler yakıldı, konuşmalar yapıldı. İnsan Hakları Derneği Genel Yönetim Kurulu üyesi Selahattin Açılmış, yönetim kurulu üyeleri, Tuncay Bölek, Bahri Çetinkaya, Taccettin Cirit ve Ali Karadağ Newroz kutlamalarındaki gözaltıları kınadılar. Bir ulusun, kendi ulusal bayramının kutlanmasına tahammül edemeyen iktidarı protesto ettiklerini belirterek hiçbir gücün haklı ve onurlu mücadelenin önüne set çekemeyeceğini er geç emek güçlerinin Kürt ve Türk halklarının birlikte mücadelesini yaratarak, demokratik halk devrimi yoluyla özgür ve bağımsız Kürdistan kendi kaderini tayin edecektir diyerek mücadelede tüm güçlerin birliğinin sağlanması gerektiğini öfkemizi örgütlü çıkışlarla hayata geçirmemiz gerektiğini, Kürt halkı üzerinde uygulanan terörü kınadıklarını, hiçbir burjuva çözümden yana olmadıklarını, proletaryanın öncülüğünde yoksul emekçi halkın, cephe birliğinin sağlanmasıyla sömürsüz, baskısız bir dünya yaratacağımız günlerin yakın olduğunu ifade ettiler. Devrimci durumun giderek olgunlaştığını, toplumun tüm kesimlerinden gelen seslerin tek yumruk olarak bir hedefe yönelmesi gerektiğini söyleyerek, İzmir'de tüm demokrasi güçlerini birlikte mücadele etmeye çağurdular.

Sonuç olarak İzmir yeni bir döneme giriyor. Bu dönem kavga dönemi, sınıf kavgası giderek hızlanıyor. Aliaga'da Petkim işçileri direnişe geçiyor, birçok işyerinde grevler devam ediyor. Sendikaları kapatılan Tüm-Bel-Sen, Eğitim-Sen, Tüm Sağlık-Sen'li memurlar işçi kardeşleriyle birlikte faşist iktidarı protesto gösterileriyle sendikalarının kapatılmayacağını mücadelelerinin devam edeceğini

haykırıyorlar. Gösterilerde 10 kişi gözaltına alınırken bir Tüm-Bel-Sen yöneticisi tutuklanıyor. Devrimci mücadelenin boyutu hızla yükseliyor. İşçi sınıfımız ve emekçi yoksul halkımız hak almanın yolunun kavgadan geçtiğinin bilinciyle hergün yeni bir mücadelenin hazırlıklarına giriyor. Ekonomik mücadeleyle siyasal mücadelenin birlikte yürütüldüğü sürece amacımıza ulaşacağız. Gerçek kurtuluşun toplumsal bir devrimle olacağını bilincinde olarak mücadeleye bu açıdan yaklaşmalıyız.

Gün derlenip toparlanma günüdür. Gün tekelci kapitalizme, faşizme, emperyalizme, şovenizme, karşı mücadelede güçlerimizi birleştirme günüdür. Gün Türk ve Kürt halklarının mücadele birliğini yaratarak, tek düşmana karşı silahlarımızı çevirme günüdür. Gün reformizmin kokmuşluğunu teşhir etme günüdür.

Yeryüzünde tarihi gelişimin seyrini durduracak hiçbir güç yoktur ve olamazda.

Yarınlara çökmekte ve can çekişmekte olan kapitalizmin ve onun pis kenefi faşizmin değil, tüm ilerici insanlığın ve bütün emekçi halkların gözlerini diktiği yüce SOSYALİZM'indir.

FABRİKALAR, TARLALAR SİYASİ İKTİDAR HERŞEY EMEĞİN OLACAK

YAŞASIN TÜRK VE KÜRT HALKLARININ MÜCADELE BİRLİĞİ

KÜRDİSTAN FAŞİZME MEZAR OLACAK

BLİJ NEWROZ, BLİJ AZADİYE KÜRDİSTAN

Bir

Devrimci Emek Okuru / İZMİR

TEKGIDA-İŞ 6. NOLU ŞUBEDE BASKIN SEÇİM

Uzunca bir dönemden beri şubemizde kişisel çıkar, kariyerizm temelindeki sürdürmeler şubemizi olağanüstü kongreye kadar götürmüştü. Kısa bir süre önce yapılan olağanüstü kongre yönetimin ikiye bölünmesine yol açmıştı.

Daha önce birlikte yola çıkan grup, sonuçta karşı karşıya gelmişlerdi. Uzunca bir dönemin sorumluluklarını birlikte taşımalarına rağmen birbirlerini suçuyorlardı. Kişisel çıkarları uğruna sınıf birliğine son derece zararlı burjuva milliyetçi bir anlayış olan ŞOVENİZM, silahı her iki tarafca alabildiğine kullanılmıştır. Sonuçta işçiler zaten son derece zayıf olan sınıfsal davranış yerine bölgecilik temelinde saflaştılar.

Böylesi bir ortamda demokratik muhalefet birliği her türlü burjuva anlayışa karşı çıkarak sınıfsal bir tutum ortaya koymaya çalışmış, işçilerin sınıfsal çıkarlarının, sorunlarının, bir olduğunu çözümünde ortak olduğunu bu nedenle işçiler arasında suni yapay ayrılıkların işçilere birşey kazandırmayacağını, bundan yalnızca bizi bir sınıf olarak sömürenlerin çıkarının olduğunu propaganda etmeye çalışmıştı.

Bu nedenle ŞOVENİZMİN herhangi bir tarafında yer almama sınıf çıkarlarımıza hizmet edecek bağımsız tutum tavrını benimsemişti. Ancak birçok nedenden ötürü bu tutum işçiler tarafından da benimsenmesi rağmen bazı arkadaşlarımız tarafından sürdürülememiştir. Bu durum hem işçilerce hem de arkadaşlarımız tarafından eleştirilmiştir. Ve eleştirilerini haklılığı daha sonra bu arkadaşlarca da teslim edilmiştir.

Olağanüstü kongre sonucunda şovenizmin Karadeniz kanadını oluşturan şube başkanı Abdullah Değirmençi'nin listesi bir oy farkla seçimi kazanmıştı. Bu durum işçilerde bir yandan moral bozukluğu yaratırken bir yandan da bölgecilik temelinde kendi içinde birlik olmaya itti. Ve işçiler karşı karşıya getirildi. Ortam gerginleşti.

Bu durumu hazmedemeyen, gitmiş platformlarda ciddiye alınmayan şube yönetimi, şubenin bütün olanaklarını kullanarak bölge ve genel merkezinde desteğini alarak normal seçimlere bir yıl olmasına, ayrıca toplu iş sözleşmemizin de gündeme

gelmesini bir tarafa bırakan baskın delegeler seçimini gündeme getirdi.

Kendi hazırlıklarını daha önce tamamlayan şb. yönetimi her türlü kurallı geçerli sayarak antidemokratik bir şekilde seçim ilanını astıktan dört gün sonra seçime gitti.

Bu durum istisnasız bütün işçileri şaşkına çevirmişti. Zira çok kısa bir süre içerisinde iki seçim yaşayan işçiler ve muhalefet grupları şaşkınlardı tam bir şok yaşandı. Tam da işçilerin birliğe en fazla ihtiyaç duydukları, toplu iş sözleşmemizin başladığı bir dönemde şube yönetiminin böylesine sorumsuz davranışını hiç kimse beklemiyordu. Bütün çalışma zamanı dört gündü bunun da ikisi c. ertesini pazarı.

DMB, seçime bir yıllık bir zamanın olduğunu düşünerek yüksek olan tansiyonun süreç içerisinde yükseltilmesi taktiklerini benimliyordu. Çünkü önümüzde bir sözleşme dönemi vardı ve işçilerin en çok birliğe ihtiyaç duydukları bir dönemdi. Şube yönetimi sözleşmeden sonra yönetimde kalamayacağını hesaplamış olacak ki seçimi sözleşme sonrasına bırakmadı.

Böyle bir ortamda DMB, kısa sürede ortak bir politika belirleyemedi. Diğer arkadaşlarımızı ancak bilgilendirebildik. Arkadaşlarımızda durumu değerlendirerek hareket etmemizi istediler. DMB sendikacı anlayışı gereği sendikacı demokrasiyi hayata geçirmeyi kendine ilke edinmişti.

DMB delegelerin doğrudan işçiler tarafından seçim yoluyla belirlenmesini savunmasına rağmen bunu uygulama zamanı bulamamıştı. Bu nedenle sendikacı demokrasiyi tam olarak uygulayamadı. Bu durumda istemesekte delegeleri sendika yönetimi gibi belirlemek zorunda kaldık. Bu olumsuz ancak koşulların dayattığı bir durumdu. Delege seçimlerini işçilere seçim yoluyla yaptırılmıştık. Hiç değilse yönetimi oluştururken herkesin seçme seçilme hakkını kullanmasını istiyorduk. Bu da kısmi demokratik bir durumdu. Seçimlere ayrı gruplar olarak hazırlanıyorduk. Bizim dışımızdaki gruplardan gelen birlik çağrılarına herkesin seçme seçilme hakkını kullanacağı anlayışını dayattık. Onlarda bunu kabul edince birlikte davrandık. Çünkü işçilerin daha fazla bölünüp parça-

lanmaya tahammülleri yoktu. Ve bunu bize açıkça dayatıyorlardı. Onlar sizlerin anlayışınızı kabul ediyorlar.. eğer bölünürseniz sizleri desteklemeyeceğiz ve sizleri bölücü ilan edeceğiz diyorlardı. Bizler içinde önemli olan sendikacı demokrasi temelinde işçilerin birliğini, kardeşliğini sağlama. Bu anlayışla işçiler arasında politik, ideolojik anlayışımızı öne çıkarmadan bütün işçilerin din, dil, ulusal, siyasi, cinsiyet ayrımı gözetmeksizin eşit bir şekilde seçme seçilme hakkını kullanmasını istedik. Buradaki tek ayırımımız ise işveren yanlısı ve işçilere karşı suç işlemiş olanların tasfiye edilmesidir. Bunu da işçilere doğrudan delegenin seçim yoluyla belirlenmesi anlayışıyla hareketle işçiler tarafından tasfiye edilmişleriydi. Bunu zaman yetmediği için bu şekilde yaptık. Bu olmayınca biz kendimiz tavır koyarak böylesi işçilerin bizim listemizde olmaması gerektiğini ısrarlı bir şekilde savunduk. Ancak daha önce kurtuluş davasından yargılanan bir arkadaş işveren yanlısı, işçilere karşı suç işlemiş hemşerilerinin olması yönünde uzlaşmaz bir tutum ortaya koyarak arkadaşlarımızın sorumluluğunu üstlendi. Onlar olmazsa sizde olmayacaksınız şeklinde dayatmacı davranış karşısında öyleyse biz çekiliyoruz deyince ortaklık karıştı. Bu seferde işçiler şube yönetiminin ekmeğine yağ sürüyorsunuz diyerek bizi desteklemeyeceklerini açıkladılar. DEVRİMCİ EMEK taraftarı işçiler olarak bizim buna onay vermeyeceğimizi ancak çoğunluğun kararına uyacağımızı belirttik. Orada bulunan çoğunluğun kararıyla bu arkadaşların da olmasına, onlarında yanlıklarını gördüklerini topluma tekrar kazandırılmaları gerektiğini, ayrıca bugüne kadar yapılan eylemlerde bizimle beraber oldukları gerekçesiyle karar verildi. Bizler DEVRİMCİ EMEK taraftarları olarak şerh koyarak çoğunluğun kararına uymak durumunda kaldık. Sonuçta 24 Şubat'taki kongrede şube yönetimi açık bir farkla tekrar kazandı.

**TEKGIDA-İŞ DEMOKRATİK
MUHALEFET BİRLİĞİ**
taraftarı bir işçi

MADER KONGRESİ VE MALİYE İŞKOLUNUNDA ÖRGÜTLENME SORUNLARI ÜZERİNE

Her türlü baskı ve sindirme politikalarına, anti-demokratik uygulamalara karşın, hak arama, ekonomik, demokratik haklara sahip çıkma doğrultusunda çalışmalarını sürdüren derneğimiz, maliye çalışanları yardımlaşma ve dayanışma derneği (MADER)'in 10 Mart 1991 tarihinde 1. Olağan Genel Kurul Toplantısı yapıldı.

Genel kurulda oy kullanma hakkına sahip 115 üyeden 81'inin katıldığı ve iki listenin yarıştığı kongrede derneğin yeni yönetim kurulu oy çokluğu ile belirlendi. Bugün bizim yapmamız gereken; artık geride kalmış olan kongre sürecinde, yaşanmış olan olumlu-olumsuz tavırlarının irdelenmesinden çok, işkolumuzda çalışanların sorunlarının ve bu sorunların çözüm yollarının doğru bir tespiti, ve yine maliye çalışanlarını bu sorunlarına sahip çıkma temelinde örgütlenmeye katmak olmalıdır.

Elbette, bu söylenenler mesleki örgütlenmelere yanlış-hatalı bakış açılarının, olumsuz tavırların önemsizlenmesi anlamına gelmez. Çünkü bu tür olumsuzluklar demokratik kitle örgütlerinin, mesleki örgütlenmelerin tıkanmasının çalışamaz, asıl görevlerini yerine getiremez duruma gelmelerinin nedenlerindedir. Bu anlamda seçilen yönetim kurulunun, daha başında liste oluşturma sürecinde böyle olumsuzlukları dikkate alarak içinde bu tür hatalı eğilimlere yer vermemeye özen göstermesi bir olumluluk olarak görülmelidir.

Ancak, aslıolan doğruları hayatın somut pratiğinde kanıtlamak olduğuna göre ve doğruların pratik süreçte gerçekliğe kavuş-

ması, yanlıştın en güzel eleştirisi olduğuna göre, bugün şu doğru bu yanlış türünden kısır tartışmalarla zaman öldürmemek gerekir.

Önümüzdeki yapılması gereken bir sürü çalışma var bunlardan en temel olanı kitleleşme, örgütlenme çalışmalarıdır ki bizler bugün temel demokratik haklarımızdan biri olan sendika hakkımızı elde edebilmek için, en yaşamsal sorunlarımız olan; ücret, servis, lojman, kreş, sağlık, fazla mesai (ki özel dönemlerde daha da artmak koşuluyla haftalık çalışma süresi 50-55 saati bulmaktadır) vb. sorunlarımıza sahip çıkabilmek için kitlesele örgütlenme çalışmalarına ağırlık vermemiz gerekmektedir.

Bu örgütlenme çalışmalarını yukarıda saydığımız başlıca sorunlar çerçevesinde, bulunduğu işyerlerinde yürütülerek; çalışanların sorunlarına sahip çıkması ve ortak sorunların birlikte çözümlerinin üretilmesi doğrultusunda işyeri örgütüllükleri (işyeri komiteleri) yaratılmalıdır. Maliye işkolunda çalışanlar servis olanaklarının olmamasından dolayı maaşlarının 1/4'ini yol parası olarak verirken teşkilata ait onlarca taşıt boş duruyor ve çalışanların taşınmasında kullanılmıyor. Bir o kadan da tek tek idarecileri (müdür, müdür yardımcısı vb.) evlerine götürüp getirmekte kullanılıyor.

Maliye teşkilatına ait boş bina ve lojmanlar bulunmasına karşın, maaşlarının yarısından fazlasını kira vermek durumundaki çalışanlar buralardan yararlanamıyor, buna karşın bir çoğunun kendi evleri olduğu halde ya

da ekonomik durumları bizlerden kat kat daha iyi olduğu halde, lojman tahsisleri bürokratlara ve idarecilere yapıyor. Yine kreşler içinde aynı durum söz konusudur.

Zorunlu fazla mesai yaptırılması hiçbir çalışan memurun istememesine karşın sürdürülüyor. Bunlara benzer daha bir sürü sorun ve antidemokratik uygulama sıralamak mümkündür. Elbette bu sorunlar yalnızca devrimcilerin sorunu değildir. Bütün çalışanlar bu sorunlar ve antidemokratik uygulamalarla yüzyüzedir. Öyle ise sözünü ettiğimiz işyeri örgütüllükleri de bütün bu sorunları yaşayan insanları, sorunların çözümleri doğrultusunda söz ve karar sahibi kılmak temelinde oluşturulmaya çalışılmalıdır. Çalışanların genel örgütüllükleri de bu işyerleriyle toplantılar düzenlemesi ve kol, komisyon çalışmalarına yeniden canlılık kazandırma çabaları da bu tür örgütlenmelerin oluşumunda yararlı olacaktır.

Sonuç olarak, en ufak demokratik taleplere bile baskı ve şiddetle karşılık verenlerden, durup dururken istemlerimizi yerine getirmeleri beklenemez. Ancak bu ve benzeri beklentiler çalışanlar arasında (memur) hala yaygın bir eğilimdir. Bizler bir taraftan bu yanlış düşünce ve eğilime karşı mücadele ederken diğer yandan, demokratik taleplerimiz ve insanca yaşam istemlerimiz doğrultusunda örgütlenerek yönetenlere karşı baskı unsuru olmak gerekliliğini kavratmaya çalışmalıyız.

devrimci emek

Sendikalarının mühürlenmesini protesto edenleri polis dağıttı; 6 yaralı, 8 gözaltı

Memur yürüdü, polis copladı

İ-Sendika Servisi - İstanbul Eği-Sen, Bem-Sen, Kam-Sen" yazılı pankartlar taşıdı. (matnün ardından katonlar vs. - geyme dırmak)

Memur yürüyüşüne polis engeli

İSTANBUL, ÇİNEFS-Kam-Sen

Memur-polis çatışması

İstanbul Anadoluhisari Belediye binası önünde dün saat 14.00 sıralarında toplanan Tüm-Bem-Sen, Sağlık-Sen, Eği-Sen, Tüm-Sağlık-Sen ve Kam-Sen'e üye yaklaşık bin kişiden oluşan memur topluluğu sloganlar okuyarak binadan çıkarak yürümek istedi. Olay yerine gelen Çevik Kurvetler, memurların bu yürüyüşüne izin vermedi.

"Sendikal mücadelemiz engellenemez"

"Baskılar bizi yıldıramaz", "Sendikal mücadelemiz engellenemez", "Mühürleri sökeceğiz" yazılı pankartlarla yürüyün kalabalığının özü Çevik Kurvetler tarafından kaldırıldı. Belediye binasının üst katlarından kalabalığın üzerine taşlar ve su şişeleri atılması üzerine çatışma çıktı. Birçok kişi yaralandı, 20 kişi de gözaltına alındı.

■ Memur YENER, Ramazan TÜMCÜLLÜ

Çevik Kurvet olay yerinde çok sıkı önlemler aldı.

BELEDİYE ÖNÜNDE ARB-ŞE - İstanbul Valiliği'nin memur sendikalarını mühürlemesiyle protesto eden 2 bin memur, Anadoluhisari Belediye binası önünde toplandı. Ortak açıklamasına göre:

dan Çalıpın ve Servis Güvencesi Bakanlığı Bölge Müdürlüğü yürütmek isteyen memurlar, çevik kurvet tarafından zorlaştırıldı. (Fotograf: Deniz Topoğlu)

Bir grup memur HEP Faaliyetler merkezinde 2 günlük açlık grevine başladı. (Fotograf: AA)

İki günlük açlık grevi yapıyorlar

Memurun eylemi

İSTANBUL (AA) - Kam-Sen, Bem-Sen ve Sağlık-Sen'li memurlar, sendikalarının kapatılmasını protesto ederek, kamu sendikalarını üzerindeki baskılara kaldırılması için iki günlük

Polis, memurları copla dağıttı

İSTANBUL SERVİSİ - Yürüyüş grubu müdahale etti

MUR-POLİS ÇATIŞTI

KAMUOYUNA

"Terörle Mücadele Yasası"nın kamuoyunda en az tepkiyi alarak çıkarılabilmenin yolu olarak, biz siyasi tutuklu ve hükümlülerin "ÖZGÜRLÜĞÜ"nü diyet olarak öne süren siyasi iktidar "Devlet Terör Yasası"nı çıkarırken bizleri içeride/cezaevlerinde bırakmakla kalmadı, ülkeyi bir bütün olarak cezaevi haline dönüştürmenin koşullarını oluşturdu. Başlangıçta kamuoyuna empoze edilmeye çalışılan ve sözde amaçlanan, mevcut siyasi havayı umuşatmak, var olan anti-demokratik yasaları kaldırmak ve "demokratikleştirmek"ti. Oysa yapılan, "demokrasi" görünümü altında "Devlet terörü"nü yasalastırılması, dağlardaki infazın şehirlere indirilmesi ve işkencenin dizginsiz uygulayıcılarının kovuşturmadan muaf tutulması olmuştur.

Şartlı salıverme tam bir ikiyüzlülük ve çifte standart örneğidir.

Bizzat devlet, eşitsizliği, çifte standartlığı içeren (Yasaları; eşitlik, objektiflik ve genellilik ilkesine dayanır.) düşünce ve mantıkla kendi yasalarını bile hiçe saymıştır.

Biz siyasi tutuklu ve hükümlülerini içeride/cezaevlerinde bırakmanın yolu utanmazca bulunmuştur. Bugün canı sıkılıncaya suçsuz insanları öldüren Ferhat TÜYSÜZ'ler, Maraş'ta, Çorum'da Sivas'ta Balgat'ta, Ankara Bahçelievler'de kitle katliamlarını gerçekleştirenler; ilerici, demokrat bilim adamlarını katledenler, işkencede onlarca devrimciyi öldüren işkenceciler salıverilmiş, sokaklarda ellerini-kollarını sallayarak dolaşmaktadırlar.

İşkence altında alınmış ifadeler, her türlü insani değerlerini yitmiş itirafçı sarıklıların yalan beyanları delil kabul edilerek 12 Eylül'ün olağanüstü mahkemelerinde yargılanıp, TCK'nın 125 ve 146. maddeleri kapsamında idam ve müebbet cezalarına çarptırılmış biz siyasi tutuklu ve hükümlüler cezaevlerinde bırakılarak 12 Eylül yargılamaları aklanmaya çalışılıyor. Oysa bugün, ikti-

darın bir kesimini de dahil olmak üzere 12 Eylül hukukuna kimse açıkça sahip çıkmıyor, çıkamıyor. Diğer taraftan, aynı hukuka dayanarak verilen cezalar onanmaya çalışılıyor. Bu, ikiyüzlülük ve çifte standartlık değil de nedir?

Biz siyasi tutuklu ve hükümlülerin özgürlüğümüzün diyeti "Terörle mücadele yasası" değil, olamaz da. İkiyüzlülüğün ve çifte standartlığın ortadan kaldırılması için yapılması gereken:

12 EYLÜL YARGILAMALARI TÜM SONUÇLARIYLA ORTADAN KALDIRILMALI, CEZAEVLERİNDEKİ SİYASİ TUTUKLU VE HÜKÜMLÜLER KOŞULSUZ SERBEST BIRAKILMALIDIR!...

- Şartlı salıverme cezaevlerini boşaltmamıştır, siyasi tutuklu ve hükümlülerin büyük bölümü cezaevlerindedir.

- "Terörlü Mücadele Yasası"

bütün bir ülkeyi cezaevi haline dönüştürmeyi amaçlamaktadır.

- Bizler üzerinde oynanan oyun, sadece cezaevlerinde bırakılmamız değildir. Yıllardır canımız, kanımız ve acılarımız pahasına elde ettiğimiz kazanımlarımız yeni "Terör Yasası" ile ortadan kaldırılmaya ve yeni acularla, ölümlerle yüzyüze bırakılmaya çalışılıyor.

İlerici, demokrat, devrimci ve insani değerlere sahip çıkan her insan, çok açık ortadan olan çifte standartlığa açıkça karşı durmalı, biz siyasi tutuklu ve hükümlülerle, ülkemiz üzerinde oynanmaya çalışılan yeni oyunlara izin vermemelidir.

BARTIN Özel Tip Cezaevi'nden

MLSPB, TKP/ML, DEV-YOL, KURTULUŞ, TKP/ML TIKKO, DEVRİMCİ PARTİZAN ve RIZGARI DAVALARINDAN SİYASİ TUTUKLUYUZ

KAMUOYUNA

1960 doğumluyum. 1981'de K.H.O'dan mezun olduktan sonra 1982'de re'sen emekli edildim. 1984'de İ.Ü. Ekonomi bölümünde kyüksek lisansı bitirip bir yandan özel şirkette çalışırken bir yandan doktora devam ettim; ancak ailede kalıtsal olan kardiyomyopati (Kalp büyümesi) hastalığı belirtilerinin ortaya çıkması üzerine doktora eğitimimi ve işimi bırakmak zorunda kaldım. Bu arada kardeşimi aynı hastalık nedeni ile kaybetmiştim. Raporumda belirtildiği gibi 2 yıldır tedavi görmekteyim ve acilen Münih'te kalp transplantasyonu (Kalp nakli) olmak zorundayım. Ameliyatım için gerekli yaklaşık 150.000. DM.'i zaten kötü ekonomik koşullarımdan dolayı bulmam mümkün değildi. Arkadaşlarımdan çabalarıyla temin edilen 50.000 DM.lik miktar da buna yetmemekte.

Şanssızlığımı yenebilmek için bana göstereceğiniz her türlü ilgi hayatta kalmamı sağlayacak önemli bir katkı olacaktır.

Saygılarımla
İshak YAVUZ

Adresim

Hasircıbaşı Cad. Yol Sok. Nil Apt. No: 10/8 KADIKÖY
Yapı Kredi Bankası Kadıköy Şubesi
Hes. No: 153296

KAMUOYUNA

Son günlerdeki basın ve TV'den yansıyan haberlerle kamuoyu, iktidar tarafından bir yarınsamaya düşürülmüştür. Emekçi halka, devrimci demokrasi güçlere ve biz siyasi tutsaklara yönelik olarak baskı ve zorbalığın yeni girişimleri, iktidarın gündeme getirdiği "Cezaların tecil" konusu ile birlikte kamuoyunun gözünden saklanmak istenmektedir.

"Demokratikleşme" adına TCK'nın kimi maddelerini kaldırıp, yerine toplum yaşamını bütünüyle faşist bir kısıkaç içine alan ve çok ağır baskı koşullarını içeren "anti-terör yasası"nı devreye sokmaktadır.

Keza, 12 Eylül faşizminin baskı, işkence, darağaçları ve öldürmelerinin yanında, tutsak aldığı biz, emekçi halkın devrimci evlatlarına bütün hukuk ilke ve kurallarını çiğneyen ve faşist kin güdüleriyle verilen ağır cezalar yağdırdıkları bilinen bir durumdur. Yine, bizleri yıllardır cezaevlerinin sağlıklı koşullarında yoğun işkence altında tuttukları ve en temel insani haklarımıza dahi saldırıda buldukları da meçhul bir olay değildir.

12 Eylül'den bu güne uzanan süreçte korkunç bir sindirme ve korkutma altında tutulan toplumun yakıcı sorunları, ortaya konan çeşitli düzeylerdeki tepki ve mücadelelerle birlikte su yüzüne çıkmakta ve çözümlü konusunda dayatıcı bir düzeye gelmektedir. Bu gelişimden telaşa kapılan ve varlık nedenlerini sömürücü ve baskıcı bir işleyişe oturtan iktidar, toplumun özgürlük, demokrasi ve insanca yaşama talebini etki-

siz kılmak için çeşitli manevralara ve yeni senaryolara başvurmaktadır.

"Cezaların tecili" de bu girişimlerin ikiyüzlü bir örneğidir. "Cezaların teciliyle" bir yandan toplumun yakıcı bir sorununu oluşturan ve 12 Eylül'ün tümüyle hukuk dışı yargılamalarıyla ortaya çıkan, bizlerin içeride tutuluşunun geçersizliğini kabullenmekte, diğer yandan da biz, devrimci tutsakları içeride tutmanın hesabını yapmaktadır. Bu ceza teciliyle biz devrimci tutsakların dışındaki bütün adi suçtan yatanlar, faşistler ve işkenceciler salıverilmektedir.

İktidar, adli suçtan yatanları, faşistleri ve işkencecileri bayramdan önce çıkarmayı düşünürken, biz devrimci tutsakları içeride tutmakla kalmıyor, içinde bulunduğumuz cezaevi koşullarını sistemli baskılar getirmeyi tam da bu sırada düşünüyor. Şeker Bayramı ve 23 Nisan için verilmesi gereken açık görüş hakkımız, bu düşünüşün sonucu gasp ediliyor. Ve açık görüşler tümüyle kaldırılmak isteniyor.

Bilindiği gibi, yılbaşı için verilen açık görüşe getirilen kısıtlamalarla açık görüşün mantığı tümüyle ortadan kalkmış ve hemen hemen hiçbir siyasi cezaevinde açık görüş yapılmamıştır. Kaldı ki, sadece açık görüş yaptırılmakla kalınmamış, aynı zamanda cezaevlerinde, cezaevi kapılarında, bizleri, yakınlarımızı cezaevi idaresi ve güvenlik güçleriyle karşı karşıya getiren sorunlar yaşanmıştır.

Şimdi de aynı durum söz konusudur. Şeker Bayramı ve 23

Nisan için verilen iki açık görüş hakkımız birleştirilerek 5 gün olarak belirlenmiştir. Ancak, yapılan düzenlemeyle 5 günlük bu süre içinde bir kişi bir defaya mahsus olmak üzere iki saatlik bir görüş yapabilecektir. 5 günlük süre boyunca yakınlarımızla yanyana olmayı engelleyen ve açık görüş yapılmasına uygun olmayan bir yerde iki saat gibi bir zaman sınırlamasını açık görüş olarak göstermek olanaklı değildir ve kabul edilemez. Çünkü, yıllarca canımızı eriterek elde ettiğimiz bir insanı hakkımızın yok sayılmasına sessiz kalamayız.

Daha önce açık görüşü hiçbir rahatsızlık konusu olmayan ve sorun çıkmayan bir şekilde koğuş bahçesi, mutfak, koğuş gibi yerlerde yapıyorken şimdi bu yerlerde yaptırılmamasının ve zaman sınırlaması getirilmesinin hiçbir haklı gerekçesi olamaz.

Açık görüşe getirilen bu kısıtlama cezaevlerinde çok ciddi sorunların çıkmasına yol açacak niteliktedir ve bunun sorumlusu iktidarın ve Adalet Bakanlığı'nın, biz devrimci tutsaklara yönelik kin ve baskı politikasıdır.

Açık görüşümüzün gasp edilmesine sessiz kalmayacağımızı bildirirken, bütün duyarlı kesimleri bu mücadelemize sahip çıkma ve desteklemeye çağırıyoruz.

Ceyhan Özel Tıp Cezaevi'ndeki tutsaklar adına:

Nihat ŞEKER, Hilal AYDIN, Halit AYDIÇ, Hasan AKBABA, Mehmet ÇİFTKUŞ, Hüseyin GEVHER, Tahsin ALPŞAR, M. Şah YILDIRIM, İker DİLCAN, Hüseyin ÇAPARTAS, Fahri İŞIKSAL, Mehmet CİBRAN, Serdar CAN.

DARAĞACINA GİDEN ÜÇ KOMÜNİST

9 yıl önce, 13 Mart 1982'de üç devrimci-komünist işçi önderi Seyit KONUK, İbrahim Ethem COŞKUN ve Necati VARDAR Askeri Faşist Diktatörlük tarafından idam edildi. Bu üç devrimci insan, proletaryanın kurtuluş mücadelesinde idam edilen ne ilköğ ve ne de son olmadılar. Onlardan önce ve sonra onlarca devrimci idam edildi. Yüzlerce devrimci ise, işkencede, sokak ortasında, köyde ve dağda faşist devlet tarafından katledildi. Devrim, binlerce yiğit insanın kahramanca mücadelesi temelinde yoluna devam ediyor. Devrim için ölen insanlar kitlelerin kalbine ve bilincine yerleşirken; devrim mücadelesi de kitlelerin ortak davası haline geldi. Devrimciler ölümsüzleşti, devrim mücadelesi süreklilik kazandı...

İşçi sınıfının en ileri ve bilinçli kesimi devrimci sınıf örgütü olan komünist partisinde ve ezilen diğer kitlelerde kendi politik örgütlenmeleri içinde örgütlü olduktan sonra, tekelci sermaye babaları, bu örgütlü güçleri ezmeden ve dağıtmadan ezilen sınıfları kendi sistemleri içinde tutamazlar. Tekelci sermaye 12 Eylül 1980'de Askeri Faşist Diktatörlüğü, işçi sınıfının örgütlü güçlerini dağıtmak ve işçi kitlelerini örgütsüz bırakmak için tezgahladı. Devrimci güçler ve demokratik hareket faşist cunta altında büyük bir darbe yedi. Cezaevleri onbinlerce insanla doldu. Türkiye'nin her tarafında işkence merkezleri kuruldu, işkence devlet tarafından sistematik olarak sürdürüldü. Yüzlerce devrimci işkencede ya öldürüldü ya da sakat bırakıldı. Gene birçok askeri cezaevine darağaçları kuruldu. Onlarca devrimci idam edildi, binlercesi idam cezasına mahkum edildi. Devletin katliamları birçok biçimde ve alanda tüm azgınlığı ile devam etti/ Sermaye babaları, işkence, terör ve idamla ve buna dayanan faşist rejimle kendi kokuşmuş pis düze-

nini ayakta tutmaya çalışıyor. Faşist cunta gitti ancak, işkenceler ve faşist devlet terörü "sivil" hükümet ve "sivil" parlamento tarafından sahte "demokrasiler" örtüsü altında devam ediyor ve yoğunlaşıyor. Öyle ki işkence, idam terör bu devletin temel karakteri olmuştur. Öte yandan Kürt halkı, faşist devletin terörünü günlük olarak on yıllardır ve son yıllarda katmerleşerek kendi teninde, günlük yaşamında hissediyor, yaşıyor.

Bir devlet biçimi haline gelen faşizm, anayasası, yasaları ve tüm sonuçları ile iktidardır. Bu devletin temel dayanağı olan ordu, polis ve MİT ideolojik olarak ve politik olarak faşisttir. Yalnızca askeri ve polis yapısı değil, aynı zamanda bürokratik kurumlar da faşist niteliktedir. Faşizm ise; terör, işkence, idam, katliam, yalan ve demogoji demektir. Bugün, hem faşist terör sürüyor ve hem de işkencenin olmadığı yalan ve "demokrasi" demogojisidir. Faşizm tüm kurum ve yasaları ile tepemizde duruyor. Faşizmin ekonomik temel olan tekelcilik, daha da güçlenmiş durumdadır. Tekelci sermaye ve emperyalist tekeller, faşizm sayesinde ekonomik olarak daha da güçlendiler. İşbirlikçi tekeller, dünyanın sayılı tekelleri arasına girerken, emperyalist tekeller de Türkiye'de on yıl boyunca en yüksek karlılık oranını elde ettiler. Özal iktidarı, tekelci sermayenin ve emperyalizmin cunta zamanında yarım kalan hedeflerini gerçekleştiriyor. Faşizm, ekonomik temelleri ile duruyor ve faşizmin ekonomik temelleri ile birlikte yıkılması bir devrim sorunudur.

Faşist devletin tüm terörüne rağmen, sınıf mücadelesi yeni bir devrimci yükseliş sürecine girdi. Türkiye'de ve Kuzey Kürdis-

tan'da son yıllarda tarihin en yaygın ve etkin eylemleri ortaya çıktı. Devrimciler ve kitleler şimdi daha bilinçli, bilgili ve deney sahibi. Kitleler, devrimci kalkışmalarda bu bilinç ve birikime dayanıyorlar. Devrimci güçlerin 12 Eylül altında gösterdikleri direniş ve mücadele ile kitlelerin mücadelesinin yükselmesinde büyük rolleri var. Devrimci mücadele ve direniş geleneği kitle eylemleriyle sürüyor.

Türkiye proletaryası ve Kürt halkı yeni bir devrimci kalkışma doğrultusuna girerken, politik iktidarı ele geçirmek için yeni yeni binlerce insanını feda edecektir. Eğer, devrim yapmaya kalkın bir sınıf, mücadele tarihinde ölüme gitmeye hazır adamlar çıkarmazsa, zafer yüzü görmez. Devrimin zaferi, işçi sınıfının kahramanca eylemlerine ve eylemdeki yiğit kahraman devrimci önderlerin ölümü göze alan davranışlarına bağlıdır. Bir sınıfı devrimci ve büyük bir sınıf yapan şey, o sınıfın büyük amaçlar için büyük adamlar yetiştirmesidir. İşçi sınıfı böylesine büyük adamlar çıkarmadan, kurtuluş yüzü görmeyecektir. Bu büyük adamlar, Türkiye ve Kürdistan proletaryasının tarihinde var. Şimdi bu büyük adamların sayısı hızla artıyor. Gözünü kırpmadan ölüme giden yüzlerce devrimci insanla birlikte Seyit KONUK, İbrahim Ethem COŞKUN ve Necati VARDAR'ın darağacında ortaya koyduktan örnek komünist tutum, faşizm ve sermaye ile uzlaşmaz mücadele geleneği yükselen mücadelede kendini gösteriyor.

Bu üç komünist işçi önderini idam edilmişlerinin 9. yıldönümünde saygı ile anarken, her işçi ve devrimci bu korkusuz adamların mücadelesini kendilerine örnek almalıdır diyoruz...

DEVRİMCİ ÖNDERLER ONURUMUZDUR

DENİZ GEZMİŞ

YUSUF ASLAN

HÜSEYİN İNAN

SEYİT KONUK

İ.ETHEM COŞKUN

NECATİ VARDAR

MAHİR ÇAYAN

SINAN CEMGİL

KADİR MANGA

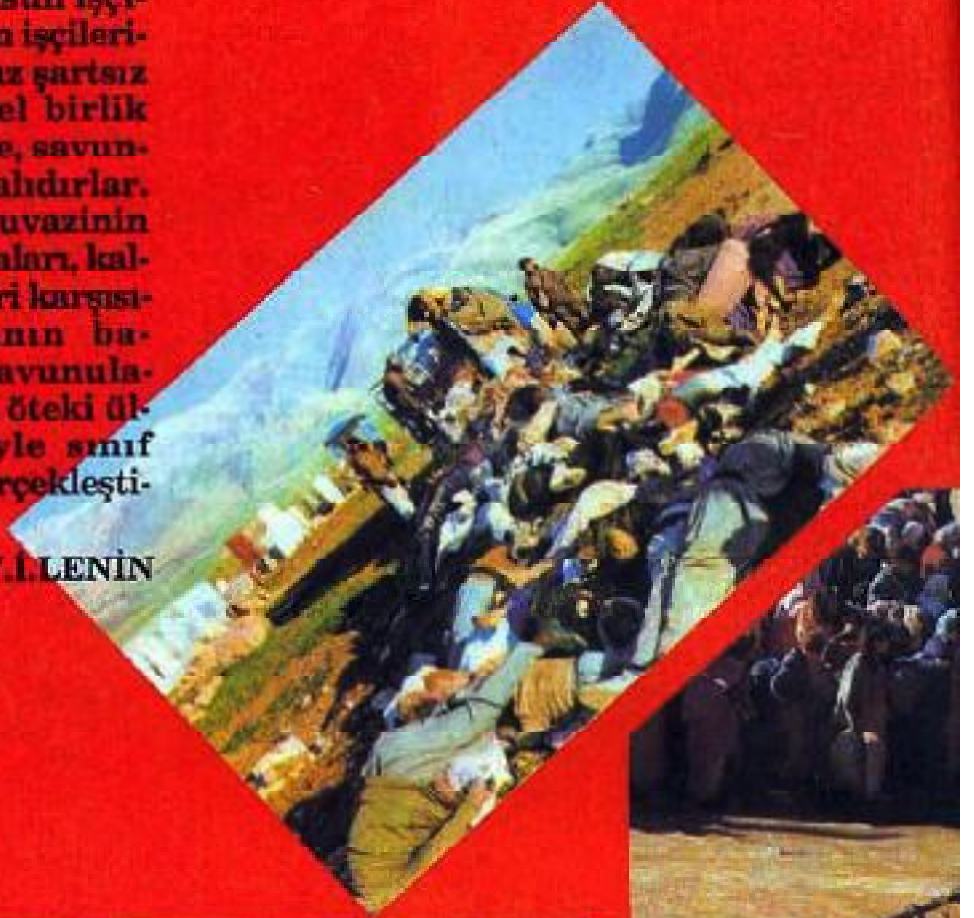
ALPASLAN ÖZDOĞAN

Mücadelemizde yaşıyorlar

“... ezilen ulusların sosy-
listleri, ezilen ulusun işçi-
leriyle ezen ulusun işçileri-
nin tam ve kayıtsız şartsız
birliğini, örgütsel birlik
dahil olmak üzere, savun-
malı ve uygulamalıdır.
Bu olmadan, burjuvazinin
her türden entrikaları, kal-
leşlikleri ve hileleri karşısı-
nda proletaryanın ba-
ğımsız siyaseti savunula-
maz ve işçi sınıfı, öteki ül-
kelerin işçileriyle sınıf
dayanışmasını gerçekleştire-
mez.”

V.İ. LENİN

**FAŞİZM,
DEVİRİMİN DARBELERİ ALTINDA
EZİLECEKTİR...**